

VLAAMS NATIONAAL

WEEKBLAD

WIP

VRIJDAG 8 MAART '91

36^e JAARGANG · NR.10 · 33 fr.

**DE HOGE VLUCHT VAN
DE VLAAMSE LUCHTHAVENS.**

LEPEL & VORK

Brugge bezoeken is ook
kennis maken met het

**Vlaams
Ontmoetingscentrum**

*** De Gulden Spoor**

rechtover uitgang parking

't Zand 22 Brugge
tel. 050.34.30.82

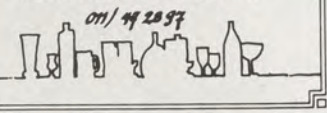
* dranken * restaurant
* snacks * zaal voor 50 pers.

Café & Feestzaal ★
Op Den Saele
Boomstraat 141 3798 z. Cravenvoeren

Zitplaatsen feest-
zaal voor 100 per-
sonen - Groepen
en bussen op af-
spraak tegen spe-
ciale prijzen - toe-
ristenmenu 295 fr.

Café Zaal Hotel
"Cambrinus"
Kloosterstraat 3 3690 Dree
011/44 28 97

Taverne „**DE BOEMELTREIN**”
Vlaams Huis

Streekbieren - Snacks - IJs - Wafels - Pannekoeken.
Sfeervol treinmeubilair - Ook vergaderruimte.
Weststraat 131 - 9930 SLEIDINGE.
Tel.: 091/57.68.46. - Zat. en zond. gesloten.

**VLAAMS HUIS
'DE ROELAND'**

TEHUIS ALLER VLAMINGEN

Drank- en spijshuis
Open van 11 tot 01 uur
St.-Kwintensberg 48 - 9000 Gent
Tel. 091/25.16.56

'tboerenhof

CAFE-RESTAURANT-FRITUUR

Terras - Lunchroom - Coffeeshop
Altamira stone grill

Prijzen voor groepen
op aanvraag.

De Plank 24A
3790 Sint-Martens-Voeren
Tel. 041/81.07.03

**RESTAURANT
KAPELLEKESHOEF**

Kapelstraat 1
Tongerlo-Westerlo
Tel. 014-54.40.07

Maandag gesloten
Rustieke sfeer

**Banketbakkerij
ANTWERPIA**

JOOST GOSSYE

Geraardsbergsestraat
38
9300 Aalst
Tel. 053-21.35.33

**RESTAURANT-HOTEL
OVEREINDE**

Salons Raymond

— banketzalen tot 300 personen
— specialiteiten bruiloften en banket-
ten

Overeinde 8 AS
011/65.73.05 - 65.89.40

Bij vertonen van VU-lidkaart:
één aperitief gratis.

Het Palinghuis

Sedert 1910
JAN PAUWELS-DE BRAUWER

Oude Brugstraat 16, 9328 Schoonaarde. Tel. 052-42.32.46

Wekelijkse rustdag vrijdag tot zaterdag 18 uur
Jaarlijks verlof december

De familiezaak met traditie

**Brood- en
banketbakkerij**

R. DE BEULE
Heirbaan 53
2730 BURCHT
Tel.: 03/252.70.98

**SPECIALITEIT VAN ALLE
GELEGENHEIDSGEBAK**

Hostellerie

Petrus

Oerenstraat 13 8190 Alveringem
tel. 058/288 007

Hotel — Restaurant — Feestzaal — Tea-Room

Een gastronomisch kompleks, gelegen op amper 15 min. van de kust, stelt U een zee voor van kalmte, comfort, keuken, rust, rustiek en romantiek.

Wij bieden U:

- 14 luxeuze hotelkamers met alle denkbare comfort.
- Fijne Franse keuken, à la carte en 8 menu's van 695 fr. tot 1600 fr.
- Een hart voor de kinderen, eigen speelruimten en aangepaste menu's.
- Kamer (2 pers.) met uitgebreid ontbijt: vanaf 1750 fr.
- Eveneens pension en half-pension mogelijkheden.
- Week-end verblijf.

"SEMINARIEMOGELIJKHEDEN" - conferentiezaal met alle nodige multifunctionele apparatuur.

Voor gratis informatiepakket nopens onze mogelijkheden:

Oerenstraat 13 8690 Alveringem tel. 058/288 007

DE „KERN” VAN DE MACHT

WIE ooit het boek *De Coltmoorden* heeft gelezen herinnert zich dat Jef Geeraerts deze triller laat afspeelen in het jaar 1990. De auteur situeerde zijn boek in een unitair België waarin een katholiek-liberaal zakenkabinet zonder parlement regeert en dat door de Rijkswacht gekontroleerd wordt.

Het manuscript dateert van 1980 en was goddank maar fictie: België is niet meer unitair, de rol van de Rijkswacht is stof voor parlementair onderzoek en van een zakenkabinet dat met volmachten regeert is lang geen sprake. Men kan zich echter wel afvragen of tien jaar geleden sommigen in dit land niet echt gedroomd hebben van zo'n totalitaire macht.

Uit een onderzoek van de afdeling *Politologie* van de Leuvense universiteit over de machtsverhoudingen in de Belgische politiek moet blijken dat de werkelijke besluitvorming bij de regering en de ministers ligt en niet bij het parlement. Dat is in tegenspraak met wat wij altijd geleerd hebben: alle macht gaat uit van de natie. Zo staat het tenminste in de grondwet, maar deze is ondertussen ook al 160 jaar oud en holt de werkelijke toestand dus achterna.

In de toplijst van de machthebbers komt geen enkele zuivere vertegenwoordiger van het volk voor, maar naast de ministers wél voorzitters van traditionele partijen, de gouverneur van de Nationale Bank, leiders van vakbonden en van de Belgische ondernemers, de topman van het katholiek onderwijs en van de Generale Maatschappij.

Het onderzoek bevestigt eigenlijk wat waarnemers reeds lang wisten: de machteloosheid van het parlement. De leden krijgen zelfs de raad te leren leven met het feit „dat de politieke besluitvorming elders en door anderen gebeurt.” En de commentator van *De Standaard* voegt er zelfs aan toe „dat het hun taak is over de uitvoering van de beslissingen te waken, door beter en krachtiger de uitvoerende macht te controleren.”

Als over de onmacht van het parlement gesproken wordt moet ook gewezen worden op de haast onontwarpbare toestand van de soorten parlementen die er thans in deze federale overgangsfase bestaan. Parlementsleden zijn in de voormiddag lid van deze assemblee en in namiddag van een andere, morgen maken zij de dienst uit in nog een andere Raad. Er zijn er genoeg in dit land.

Tot zolang geen duidelijkheid wordt gebracht in de huidige staatsvorming blijft de poespas aanhouden en zakt de betrokkenheid van de bevolking verder onder het vriespunt. Deze overgangstoestand doet parlementsleden, die vaak nog een beroep uitoefenen, van hier naar daar hollen zodat zij hun werk niet naar behoren kunnen doen. Bovendien willen de gebruiken dat parlementsleden zich ook nog „laten zien” aan hun achterban en kiezers, de meesten halen daarvoor vaak de gekste toeren uit, vreten zich de barst op „eetfestijnen” en houden geen tijd meer over om zich bij te scholen.

Dat zij in een wereld leven die sneller dan ooit draait is blijkbaar aan hen niet besteed. Hoe gegrond is b.v. de klacht uit de brede kulturele wereld niet waar politici afwezig zijn omdat zij geen tijd kunnen/willen vrijmaken om te luisteren, deel te nemen, mee oplossingen te zoeken?

Bij de politieke partijen heerst de dwang van het stemmenaantal dat als enige norm geldt en kwaliteit als het ware bijkomstig maakt. Hetzelfde betreft de schrik om wantoestanden aan te klagen uit vrees om kiezers af te stoten.

De herwaardering van het parlement is een oud zeer dat men gedeeltelijk heeft proberen op te lossen door de infrastructuur van de Wetstraat te moderniseren. Het is het stokpaardje van de heren *Nothomb* en *Swaelen* maar dat levert hen blijkbaar weinig waardering op. Zij komen altans niet voor in de top-30...

Dat in die top de financiële wereld wel aanwezig is bewijst dat macht én middelen niet los van mekaar kunnen gezien worden. Over het haast oncontroleerbare van deze middelen willen wij het hier niet hebben.

Verre van te beweren dat het vroeger allemaal zoveel beter was — wellicht is er ook geen vergelijken mogelijk —, maar wanneer de macht zich vandaag naar een kleine regeringsgroep heeft verlegd dan is dat omdat weerwerk vanuit het parlementair halfmond onvoldoende is. De kern van de macht ligt in handen van de zogenaamde „kern” bestaande uit de eerste-minister en de vice-premiers. Op PS-voorzitter *Spitaels* na zijn het deze zes heren die volgens het KUL-onderzoek de top van de invloedrijkste besluitvormers uitmaken.

Met een dergelijk gegroeide toestand is de rol van een degelijk controlerend parlement meer dan ooit belangrijk, niet om de ernst van deze heren te testen maar omdat ook zij niet onfeilbaar zijn. Duidelijke en eensgezinde beslissingsmacht is onontbeerlijk voor een goed beleid maar kan gevaarlijk worden wanneer er niet voldoende op gekeken wordt.

De Vlaams-nationalisten zijn zo vaak de dupe geweest van de macht, zowel deze van anderen als deze van zichzelf, dat zij nog steeds moeite hebben om er mee om te gaan. Voor een democratische partij, zoals de VU er een wil zijn, is het controleren en het fatsoenlijk uitoefenen van de macht van primordiaal belang.

Het sturen van verantwoordelijke mensen naar beslissingsorganen op welk nivo ook moet voor een politieke partij als de *VU Vlaamse Vrije Democraten* veel belangrijker zijn dan „stemmentrekkers” weten te versieren. Een gewetensvolle volksvertegenwoordiging op welk nivo ook, in de oppositie of in de meerderheid, moet desnoods tegen de macht ageren als deze niet de belangen van het volk dient. Dàt is de beste waarborg voor democratie. Dat in het andere geval het gevaar van geestelijke en lichamelijke onvrijheid op termijn onafwendbaar is leert ons het wereldnieuws, nog dagelijks.

Maurits Van Liedekerke

Vlaams-Nationaal
Weekblad

Uitgave van het Vlaams Pers-,
Radio- en TV-instituut v.z.w.

Hoofdredakteur:
Maurits Van Liedekerke

Redacteuren
Johan Artois
Tom Serkeyn
Peter Dejaegher
Toon Van Overstraeten

Sekretariaat
Hilde De Leeuw

Alle stortingen van abonnementen, publiciteit en redactie op prk. 000-0171139-31 van „WIJ”, Barrikadenplein 12, 1000 Brussel (Tel. 02/219.49.30). Telefax: 02/217.35.10.

Jaarabonnement	1.200 fr.
Halfjaarlijks	700 fr.
Driemaandelijks	400 fr.
Los nummer	33 fr.

Verantw. uitgever:
Jaak Gabriëls,
Barrikadenplein 12,
1000 Brussel

Reklame:
Karel Severs, tel. 02/219.49.30, toestel 231 ('s voormiddags) of privé, Alsebergsesteenweg 797, 1512 Dworp.
Tel. 02/380.04.78.

INHOUD

7 Christian Guyonvarc'h is een Bretoense medewerker van de Regenboogpartij in het Europees parlement. Sinds 21 januari is hij in hongerstaking.

10 Sedert '89 heeft het Vlaams Gewest de regionale luchthavens in Vlaanderen onder zijn bevoegdheid. Voogdijminister Johan Sauwens kreeg de uitdaging toegeschoven om de Vlaamse luchthavens tegen 1995 weer rendabel te maken.

12 Een portret van Deurne, Oostende, Grimbergen en Wevelgem, 4 Vlaamse luchthavens.

14 Zondag jl. zong het Antwerps Sportpaleis uit duizenden kelen. Een reportage.

19 Betekent het einde van de Golfoorlog nu ook een kans op zelfbeschikking voor de Koerden?

20 Tijdens zijn verblijf in de Sovjet-Unie werd Kuipers gekonfronteerd met de donkerste schaduwzijde van Moskou, zeg maar de Derde Wereld van de USSR.

23 Het federalisme zit in Nederland in de lift. Bij de verkiezingen voor de provinciale staten werden in zes van de 12 provincies gewestelijke lijsten ingediend.

24 In het jaaroverzicht van de volksnationale strijd noemt Karel Jansegers 1990 het jaar van Duitsland.

28 De intrede (en vooral het overdonderend succes) van VTM in het Vlaamse medialandschap zorgde toch voor wijzigingen in de programmatie en het nieuws van de BRT.

30 In boeren handen grijpt terug naar een traditie van geestelijken die zich inzetten voor een ongebonden, maar rechtvaardige en verantwoorde landbouw.

34 Uit het na-oorlogse wiewerpeloton reden geregeld twee Zwitserse kampioenen als eerste over de meet: Ferdi Kubler en Hugo Koblet.

(omslagfoto Ivo Lemaire)

DE BUIK VAN DE...

Minister van Buitenlandse Zaken *Mark Eyskens* heeft zijn lesje nog niet geleerd. Alleen dankzij de steun van zijn partij kon hij ten tijde van de *Walid Khaled*-affaire zijn portefeuille behouden, maar dit voorval schijnt bij de praatgrage professor helemaal geen indruk gemaakt te hebben.

Hij was zelfs zo hooghartig een week later te beweren dat hij er in dit *kippenhok* nooit aan gedacht had om zelf ontslag te nemen, maar dat in Groot-Brittannië bvb. wellicht wel zou gedaan hebben. Het getuigt van een zelden gezien misprijzen voor de verkozenen des volks, en dus onrechtstreeks het volk zelf, om zoiets in het openbaar te beweren.

Verleden weekend voegde Eyskens hieraan in een interview met *De Standaard* nog enkele staaltjes toe. Het palmares ergernis dat Eyskens sedert zijn verhuis naar de Vierarmenstraat verwekte is intussen zo indrukwekkend geworden dat alle Antwerpse wrevelagenten er de handen vol mee zouden hebben. Het inkassingsvermogen van de coalitiepartners moet zeer groot zijn.

Eyskens wilde in het interview speciaal zijn grote gelijk in de Golfoorlog in de verf zetten. Zoals zijn eerstejaarsstudenten in sprakeloze bewondering plegen te luisteren naar de eruditie van de hoogleraar, kwam Eyskens woorden te kort (en dat wil veel zeggen!) om zijn voldoening over zo'n *taktisch bravoeres-tukje en buitengewoon management* als de Golfoorlog te uiten.

...NUTTIGE IDIOTEN

Eyskens haalde ook uit naar die *nuttige idioten* die een te pacifistische houding innamen tijdens het Golfkonflikt. De intelligente politikus uit Leuven heeft waarschijnlijk gelijk als hij zegt dat België zich kan en moet profileren, maar op nuttige wijze. Eyskens vindt dat België niet moet beginnen de Britten en Fransen af te blaffen om aan de zijde van Jemen en Cuba te belanden. Ook daarin kan hij in dit geval gelijk hebben.

Maar toch: is verandering in de wereld niet steeds het gevolg van de akties van enkele nuttige idioten? Werden de Vlaamsnationalisten, die uiteindelijk België wisten om te vormen tot een federale staat, ook niet decennialang beschouwd als nuttige idioten? Zonder nuttige idioten spraken we waarschijnlijk allemaal Frans.

De vergelijking is misschien wat vergezocht. Maar het is de motivatie die telt. En de motivatie komt bij nuttige idioten in de eerste plaats uit de buik, en niet uit het hoofd. Het hoofd houdt rekening met bondgenoten, omstandigheden, economische belangen, uitzicht op toekomstige kontrakten, prestige-kwesties als de Europese zetelkwestie. De buik houdt meer rekening met wat goed is en wat slecht, rechtvaardig en onrechtvaardig, kortom met idealen. Volksnationalisten houden meer van de buik van de nuttige idioten dan van de bovenkamer van Eyskens.

De snelweg van Koeweit-stad naar Basra en Bagdad in Irak ligt bezaaid met wrakken. Civiele zowel als militaire voertuigen en hun inzittenden werden genadeloos vernietigd in de oorlog die onze minister van Buitenlandse Zaken een „technisch bravoeresstukje en kwa management buitengewoon” noemde. Hoe langer hoe duidelijker blijkt dat deze honderdurige oorlog met laserbommen, videoraketten en chirurgische bombardementen niet anders was dan elke andere oorlog: een vuile zaak waarvan op de eerste plaats de gewone soldaten en burgers het slachtoffer werden. De gruweldaden van de Irakezen in Koeweit en de martelverhalen van de Pinochet-diktatuur in Chili die ons nu ter ore komen zijn al evenzeer illustratief voor de wreedheid van de verdrukker, waar ook ter wereld.

(foto ap)

AGALEV EN HET ANZ

Naar aanleiding van het milleutema van het Zangfeest verleden zondag (*Vlaanderen moet nog een eeuwigheid mee*) stelde Agalev-Antwerpen haar verhouding met de Vlaamse beweging op punt. Volgens *De Morgen* heeft ook de pacifistische houding die de VU in het Golfkonflikt heeft ingenomen een rol gespeeld om *de deur open te zetten naar de progressieve vleugel van de Vlaamse beweging*.

Agalev-Antwerpen kan zich ook in een aantal andere tema's van de Vlaamse beweging terugvinden, stelt het kommuniquee. Zo worden bvb. de bestuurlijke eentaligheid van Vlaanderen genoemd, de ondersteuning van de Nederlandse Taalunie, het belang van de kulturele verscheidenheid en de bevordering van de kwaliteit van het Nederlands. Agalev meent verder dat niet langer de verfransingsdruk Vlaanderen bedreigt, maar wel de amerikanisering en vervlakkings.

De Groenen delen ook de opvatting dat

taalgrenzen moeten in acht genomen worden, en dat ze niet eenzijdig kunnen worden gewijzigd. Maar wij hebben nooit ekstreme stellingen verdedigd in het debat over de staatsvorming, gaat de tekst verder, en wij zijn niet zinnens dat ooit te doen.

Opmerkelijk zijn ook de lezersbrieven in de kranten van Agalev-senator *Ludo Dierickx*, die antwoordt op brieven die de directeur van het *Dosfelinstituut*, *Lieven Dehandschutter* n.a.v. de Agalev-initiatieven voor Koerdistan en Litouwen schreef over de groenen en het nationalisme. Daarin trekt Dierickx ditmaal vreemd genoeg niet hard van leer tegen het nationalisme, maar geeft hij toe dat er een onderscheid moet gemaakt worden tussen volksnationalisme (wat aanvaardbaar is) en staatsnationalisme (wat te verwerpen is).

Dierickx plaatst nog heel wat kanttekeningen en vraagtekens bij de doelstellingen van de volksnationalisten, maar stelt zich niet langer onverdraagzaam op en besluit veelbetekenend: *we moeten nog veel discussiëren*. Waarmee we het alvast eens zijn.

DE GUERILLA...

Wat de studiedienst van het *Vlaams Economisch Verbond* tegenwoordig bezielt mag joost weten. Alle middelen zijn blijkbaar goed om de regering aan te vallen en vooral dan het begrotingsbeleid. Dat de rentesnieuwbal nu al twee jaar stil ligt, dat het jaarlijks tekort in procent van het bruto nationaal produkt van jaar tot jaar daalt, dat ieder jaar meer en meer bespaard wordt op de gewone uitgaven, enz. daar heeft het VEV blijkbaar nog nooit van gehoord of willen horen. Tot daar aan toe.

Erger is dat in het VEV-blad *Snelberichten* niet geaarzeld wordt bvb. de jongste begrotingscontrole eens te meer te kraken met behulp van onwetenschappelijke, oneerlijke of onjuiste beweringen doorspekt met hele maar ook tal van halve waarheden.

Enkele voorbeelden. Volgens *Snelberichten* gaat het beperken van verliesoverdracht regelrecht in tegen de gangbare regelingen bij onze buurlanden. Nochtans blijkt uit een brochure van het VEV zelf (VEV-studiedienst, november '89) dat in tal van landen de aftrekbaarheid van verliezen wel degelijk beperkt is.

...VAN HET VEV

Steeds volgens *Snelberichten* is het inbouwen van anti-ontwijkingsbepalingen, bijgevolg de bepaling van de economische opportuniteit door de fiskus, niet gekend in onze buurlanden. Wat dan te denken van volgende gegevens: Nederland kent de *richtige en fraus legis doctrine*, Duitsland kent de *Wirtschaftliche Betrachtungsweise en Rechtssmissbrauch*, Frankrijk *Fraude à la loi*, het Verenigd Koninkrijk de *forum over substance and step transaction doctrine*. Of zijn dat geen buurlanden?

Nog altijd volgens *Snelberichten* verhoogt de regering systematisch de lastendruk op de ondernemingen. Verzwegen wordt dat het tarief van de vennootschapsbelasting van 1990 naar 1991 met 2% wordt *verlaagd* en dat de opbrengst van de vennootschapsbelasting in 1989 en 1990 *daalde* t.o. het BNP hoewel de vennootschapswinsten sneller *stegen* dan het BNP. Dit laatste kan men lezen in het degelijke, wetenschappelijk gefundeerde verslag van de *Nationale Bank*.

Maar dat verzwijgt *Snelberichten* voor zijn lezers-ondernemers. Dat het VEV de belangen van de ondernemers verdedigt is nogal normaal. Dat zij evengoed als de vakbonden daarbij wat eenzijdig te werk gaat is best te verdragen. De wijze waarop zij deze regering te lijf gaat is echter intellectueel dermate oneerlijk dat men zich moet afvragen welke politieke motieven hierachter schuil gaan.

VIVA BOMMA

De Brusselse hoofdstedelijke eksekutieve heeft het embleem en de vlag van het Brussels gewest vastgelegd. Men heeft er

Een wagen volgeladen met Iraakse krijgsgevangenen wacht om naar Bagdad te vertrekken. De vreselijke oorlog is voor deze mannen voorbij. De aanstichter, Saddam Hoessein, wankelt op zijn troon. (foto ap)

jarenlang naar gezocht en zelfs een wedstrijd voor uitgeschreven. Het embleem, een iris, zou het zinnebeeld vormen van de verzoening. In de Griekse mitologie was Iris de boodschapper van de goden. De *moerassiris* is een plant met grote gele bloemen die lang geleden veelvuldig in het moerassige Brusselse gebied voorkwam. Op de vlag staat dezelfde gouden iris op een blauw veld.

Nu moet de hoofdstedelijke eksekutieve nog een wapenschild, een zegel, een feestdag en een volkslied vastleggen. Wat dat laatste betreft hebben we een goede tip: *Viva bomma, patate me sossisse, en nen dikke servela, troelala.*

WATERVERDRAGEN

Vlaams minister *Sauwens* verdenkt Nederland ervan inzake de Waterverdragen milieueisen te misbruiken terwille van economische belangen (de haven van Rotterdam). Onze noorderburen schortten vorig jaar de onderhandelingen over die verdragen op. Zolang Vlaanderen er niet in slaagt het Schelde- en Maaswater te zuiveren, krijgt het geen toelating om op Nederlands grondgebied de Schelde uit te baggeren en de baggerspecie terug te storten in de Westerschelde. De vorige stortvergunning verstrijkt op 30 juni en er worden steeds striktere milieueisen gesteld voor de nieuwe.

Volgens *Sauwens* doet Vlaanderen belangrijke inspanningen voor de verbetering van de kwaliteit van het oppervlaktewater en de waterbodems. Hiervoor moet ook overlegd worden met het Waals gewest, dat met de zuivering van de Maas niet zo ver wil gaan als Nederland vraagt. De VU-minister vindt dat de vrijheid van scheepvaart gegarandeerd moet blijven. *De scheepvaartbelangen hebben prioriteit boven alle andere in het geding zijnde belangen*, aldus *Sauwens*.

SILCO

De liberale krant *Het Laatste Nieuws* beweert de Silco-gijzelaars teruggevonden te hebben. Ze wonen in een wat verwaarloosd buitenverblijf in een Vlaamsbrabantse gemeente waar ze moeizaam bekomen van hun jarenlange opsluiting. De redactie van *Het Laatste Nieuws*, zo lezen we, kwam na heel wat zoekwerk achter die geheime verblijfplaats en kon ook noteren hoe de Silco's zich nu voelen.

Het heeft er echter meer van weg dat *Laurent Panneels* met een tak van de familie van de vier Silco-gijzelaars gesproken heeft dan met de gijzelaars zelf. Ternaauwernood (in één enkel zinnetje van nog geen twintig woorden) laat de krant immers de gewezen gijzelaars zelf aan het woord. Daags nadien worden trouwens enkele belangrijke fouten (zoals de „bewaking” door de Staatsveiligheid) rechtgezet.

Ergerlijk bovendien waren de lage insinuaties aan het adres van de VU, VU-voorzitter *Gabriëls* en senator *De Belder* (die niet rechtgezet werden!). Volgens *Panneels* is de zorg die de VU en bovengenoemde mandatarissen aan de Silco's besteden opvallend. Het luidt ook dat de VU-partijtop nog vaak bij de Houtekinsan op bezoek komt om zijn goede diensten aan te bieden, o.m. voor het zoeken van een woning.

De journalist van *Het Laatste Nieuws* schrijft zelfs zonder blikken of blozen dat de VU in de Silco-gijzelaars elektorale winst zag. Dit is toch een beetje té grof. Jaak Gabriëls en Hans De Belder zijn de enigen die vrij makkelijk bij de Silco-gijzelaars kunnen komen. Dat is algemeen bekend. Indien zij hieruit elektorale munt wilden slagen, dan hadden ze de zaak toch uitgespeeld toen ze nog „warm” was, vlak na de vrijlating?

CHRISTIAN GUYONVARC'H: HONGEREN VOOR BRETONSE TAAL

■ De werkloosheid blijft stijgen (evolueren in negatieve richting, zegt de Tijd). Men hoopt dat na de wapenstilstand in de Golf ook bij ons heel wat bedrijven opnieuw volop gaan aanwerven. Vooral in Vlaanderen ziet het er momenteel niet rooskleurig uit: Tegenover januari kwamen er in Vlaanderen 2.011 eenheden bij, en in Brussel 1.143. In Wallonië daalde de werkloosheid met 497 eenheden.

■ Anderzijds moet gezegd worden dat het totale aantal Vlaamse werklozen lager ligt dan het totale aantal Waalse werklozen, hoewel de Waalse beroepsbevolking maar half zo groot is als de Vlaamse.

■ Na de Litouwers kozen ook de Letten en Esten massaal voor onafhankelijkheid. In Estland koos 70% van de bevolking voor autonomie, in Letland 77%. Dit betekent dat ook veel ingeweken Russische inwoners van beide Baltische republieken (in Estland 28%, in Letland 33%) de banden met de Sovjet-Unie wil doorknippen.

■ Sedert de Myosotis haar eerste mijn onschadelijk maakte, heeft ook ons land echte oorlogshelden in het Golfgebied. Zo leek het althans in de heroïsche berichten op radio en tv. De decoraties liggen al klaar.

■ Volgens een Japans onderzoek hebben vrouwen die strakke bh's en ondergoed dragen, meer kans om hooikoorts te krijgen.

■ Mannen die strak ondergoed dragen zouden meer kans hebben impotent te worden. Overigens wees het onderzoek uit dat de meest geschikte vorm van ondergoed de lendendoek is.

■ De colera-epidemie in Latijns-Amerika neemt uitbreiding. Na Peru, waar al meer dan 45.000 mensen besmet werden, trof de epidemie nu ook Ecuador.

■ Onder druk van de adverteerders besloot VTM de geplande tariefverhoging over twee jaar te spreiden. De adverteerders waren zeer onttend over de commerciële zender omdat hij de Vlaamse advertentiemarkt „monopoliseert”.

■ De raad van bestuur van de Vlaamse vervoersmaatschappij vult dinsdag a.s. officieel de topfuncties voor De Lijn in. Naast vijf CVP-ers, 2 SP-ers en 1 PVV-er komen dan ook 2 VU-ers aan de bak: Jan Peumans en Sabin's Heeren. Beiden zijn momenteel werkzaam op het kabinet van VU-minister Sauwens, als respectievelijk adjunct-kabinetschef en adviseur.

Christian Guyonvarc'h op de vierde dag van zijn hongerstaking.

(foto ts)

Yannig Baron uit Vannes, hoofdstad van het Bretonse departement Morbihan, is voorzitter van de oudervereniging Dremmwel. Deze organisatie zet zich in voor het onderwijs in het Bretons. Sinds 21 januari, nu al meer dan veertig dagen geleden, is Yannig Baron in hongerstaking. De rechtstreekse aanleiding voor deze actie is de weigering van de bevoegde Franse overheid om tien banen voor onderwijzers Bretoens te creëren in lagere scholen van het departement Morbihan.

De 26-jarige Christian Guyonvarc'h ging vanaf 25 februari eveneens in hongerstaking. Op deze wijze betuigde hij (vanuit z'n kantoor van het Europees Parlement in Brussel) z'n solidariteit met Yannig Baron, en hoopte zo de aandacht van de publieke opinie, de pers, maar vooral van de Franse autoriteiten te vestigen op de actie van de hongerstaker in Vannes.

Christian Guyonvarc'h is medewerker van de Regenboogfractie in het Europees parlement en lid van het politieke bureau van de UDB, de Union Démocratique Bretonne, de grootste Bretonse regionalistische partij. De UDB is tevens, net als de VU lid van de Europese Vrije Alliantie.

■ Waarom ondernam u deze actie?

„De onderwijzers Bretons zijn nodig om

aan de expliciete vraag van de ouders van zo'n 600 kinderen te voldoen. Het gaat om het openen van tweetalige, Frans-Bretonse klassen, waar ongeveer 8 uur Bretons per week zal gegeven worden. Het besluit hier toe moet in het centralistische Frankrijk van het ministerie van Onderwijs komen, maar tot op heden heeft geweigerd in te gaan op de vraag van de ouders. De situatie van het Bretons is schrijnend, velen zien dan ook in de tweetalige klasjes het ultieme middel om de oude Keltische taal van de totale ondergang te redden.”

■ Waren er dan geen andere middelen om zulke eisen af te dwingen?

„Alle ondernomen pogingen om op democratische wijze het pleit te winnen vielen in dovemansoren.”

■ In uw persbericht beweert u dat Frankrijk onwettig handelt?

„De Franse overheid handelt inderdaad in tegenspraak met de Franse wet én met de besluiten van het Europees Parlement. Een wet uit 1982, de „Circulaire Savary”, voorziet dat de Franse staat op vraag van de ouders deze klassen moet openen. Bovendien is er de resolutie van 30 oktober 1987 van het Europees Parlement, de „resolutie

(lees verder blz. 8)

PERSSPIEGEL

De wapens zwijgen in de Golf, de mist trekt op over het „slachveld”. Wie zal de vrede winnen? Over het Belgisch politiek loopgravengebied begint de mist ook open te trekken. Kamikaze Deprez van de PSC laat hier al wat landmijnen ontploffen. Ondertussen hebben wij met elkaar als Vlamingen al gezongen. „Vreest niet waar klinkt een lied, want de bozen zingen niet.” Maar bozen zijn er ook bij ons. (W.V.B.)

De Standaard

Amerika won de oorlog. Kan het ook de vrede winnen? De VS-ambassadeur Glitman in België zegde over de breedte van de voorpagina over Irak: „Voor vrede moet je de bladzijde kunnen omslaan”. Die Amerikaan is blijkbaar voor amnestie na vijf dagen.

„Het sukses van de VS bij hun militaire verdediging van hun Arabische (en Israëli-sche) bondgenoten bezorgt hun sterke troeven voor het komende overleg over een algemene regeling in het Nabije Oosten. Grootmoedigheid tegenover de verslagen tegenstander zou hun krediet nog verhogen, en dat zal hard nodig zijn. Voor de toepassing van resolutie 242 moet immers niet alleen Israël, door ontruiming van veroverd gebied, een prijs betalen. In een vaak vergeten passus verlangt zij tevens van de Arabische landen dat zij eindelijk Israëls bestaan erkennen en in een vredesverdrag zijn grenzen garanderen.”

HET BELANG VAN LIMBURG

De rust in het Golfgebied geeft geen voorwendsel meer om de vrede in het eigen huishouden naar overmorgen te verschuiven. Het weze Deprez van de PSC gezegd.

„Alsof de opnieuw stijgende werkloosheid geen bijkomende uitdaging is, alsof onze bedrijven het niet ekstra moeilijk krijgen in vergelijking met onze belangrijkste handelspartners, alsof er niet een meer dan pijnlijke begrotingsoperatie wacht. Voorzitter Deprez van de PSC — het kleine partijtje dat er almaar weer in slaagt het regeringshuishouden overhoop te halen — , heeft die Wet-

straat-zorgen nog wat aangedikt. Hij wil zo- waar ook nog een spoedig regeringsant- woord op het TGV-dossier. Tussendoor zou de regeringsleider nog een vondst moeten vinden om die beruchte derde fase op gang te brengen.”

ALARM

Dit maandblad had een vraaggesprek met Ledy Broeckx bij het 30-jarig bestaan van het Vlaams-Nationaal Jeugdverbond. Als het hier aangehaalde voorval juist is zouden bepaalde hoofddames uit Scouts en Chiro het evangelie eens goed moeten lezen: daar lezen we dat Kristus sprak en at met zondaars. Tot woede van de fari- zeeërs.

„Alarm: „Zijn er contacten met andere jeugdbewegingen?”

L. Broeckx: „In 1985 ben ik aangesteld als verbondsleidster, één jaar later kreeg ook de Chiro een nieuwe verbondsleidster en vrij kort daarna ook de Scouts, mevr. Boudry. Ik heb toen het plan opgevat om deze drie verbondsleidsters, drie vrouwen dus, eens bijeen te roepen. Al was het maar om eens van gedachten te wisselen over de jeugdbeweging in het algemeen. Mevr. Boudry schreef terug dat zij met ons niet aan tafel wenste te zitten. De Chiro heeft niets laten weten. Op nationaal vlak is er dus helemaal geen contact, laat staan samenwerking. Lo- kaal ligt dat anders. Er bestaan goede kon- takten met KSA-groepen, enkele Chiro-groep- en, enz... Die helpen ons geregeld vooral dan met praktische dingen.”

(vervolg van blz. 7)

Kuijpers”, die de lidstaten uitdrukkelijk ver- zoekt onderwijs in de talen van minderheden mogelijk te maken, door ervoor te zorgen dat er banen gekreeërd en leraren opgeleid worden.”

■ Zowel u als Yannig Baron kregen tij- dens uw aktie steun uit diverse hoeken.

„Een oproep om de aktie van Yannig Baron te onderschrijven werd door meer dan 40 Euro-parlementsleden ondertekend, voor- namelijk leden van de Regenboogfractie en de Groenen.

Vice-premier Hugo Schiltz richtte persoon- lijk een schrijven naar de Franse minister van Kultuur Jacques Lang. Ook staatssekretaris Vic Anciaux kroop in zijn pen.

Verschillende gemeenteraden in Bretagne schaalden zich eensgezind achter Baron. De CFDT, de op één na grootste Franse onder- wijsvakbond ondersteunt eveneens de ei- sen. Tal van personen uit socio-kulturele- en

GAZET VAN ANTWERPEN

Onder de titel „Fris geluid” kommenta- rieert hoofdredakteur De Clerck het Vlaams-nationaal zangfeest met een op- roep voor onderlinge Vlaamse verdraag- zaamheid.

„Bij herhaling heeft deze krant er op gewezen dat de Vlaamse Beweging ten dode staat opgeschreven, wanneer zij te veel met haar gezicht naar het verleden en met de rug naar de toekomst blijft staan. Zij heeft ge- vocht voor de kulturele, economische, so- ciale en politieke ontvoogding van Vlaand- ren. En zij moet er blijven over waken dat de neo-unitaire duveltjes in hun doosjes blijven, dat het Vlaamse beleid door een eigen, rechtstreeks verkozen parlement wordt ge- kontroleerd, dat Vlaanderen niet weldra van- uit Parijs wordt bestuurd.

Maar tegelijk moet zij alle maatschappelij- ke leiders ertoe bewegen een boeiende, bezielende en uitdagende inhoud aan het nieuwe Vlaanderen te geven. Alle levende krachten in de Vlaamse gemeenschap die- nen te worden gemobiliseerd voor een wel- varend en groen Vlaanderen, voor een Vlaanderen dat ook het welzijn van eenieder op het oog heeft. De Vlaamse ministers van Onderwijs en Kultuur dienen zich dringend te bezinnen over een beleid dat de „kulturele vervuiling en vervreemding” afremt en de geestelijke creativiteit in openheid en ver- draagzaamheid reële ontplooiingskansen geeft.”

religieuze middens ondertekenden een op- roep, o.m. de Bretonse bard Allan Stivell en de bisschop van Vannes.

Wel zijn we biezonder ontgoocheld in de Franse-nationale pers, die de hongerstakin- gen compleet heeft verzwegen. Le Monde, Libération en alle andere bladen repten met geen woord over de akties. Dit zijn toestan- den die we enkel in het voormalige Oostblok voor mogelijk achten.”

■ Uw hongerstaking is nu afgelopen. Waarom? Haalde u een slag thuis?

„Vorige week donderdag, op de vierde dag van m'n hongerstaking, had ik een eerste gesprek met de prefektuur van Breta- gne, een Franse administratieve dienst, be- voegd voor de Bretonse regio. Tijdens dat contact werd ons beloofd dat er tijdelijk tien banen voor leerkrachten Bretons worden toegezegd. Dit is voor ons uiteraard geen eindpunt, maar een reden om onze honger- staking op te schorten. Voor Yannig was het trouwens de allerhoogste tijd!” (ts)

OPENBAAR KREDIET NAAR 1992

EEN bezinning over deze evolutie dringt zich zeker op. Al jaren zinderen alarmkretes over de herwaardering van het Parlement. Nog onlangs namen de jongsten onder de verkozenen het initiatief om, binnen hun mogelijkheden, het toegetakelde Paleis der Natie te restaureren. Hun initiatief verdient alle steun. Maar of wat op lapwerk zal volstaan, is zeer de vraag. Moet er niet fundamenteeler gedacht worden in de richting van een versterkte controle door de verkozenen? Of in de richting van een verkozen Eerste minister? Moeten verhoudingen zoals deze tussen partijen en fracties en tussen ministers en hun administratie niet eens van naderbij bekeken worden? Hoe te denken over een legislatuurparlement? Over het probleem van de ministeriële verantwoordelijkheid?

Deze en vele andere vragen kunnen niet blijvend ontweken worden. Over de partijgrenzen heen moet een debat op gang komen met inbreng van alle „besluitvormers”. Het aanzien en de inzet van de parlementsleden mag niet langer te grabbel gegooid worden.

ONMACHT?

Zopas stemde de Senaat in met het wetsontwerp dat de openbare kredietsector herorganiseert. Dit ontwerp vormt eigenlijk een prachtig voorbeeld van de onmacht van een parlementslid. Jarenlang is eraan gesleuteld, is overleg gepleegd en geraadpleegd. Velen hebben hun inbreng gehad: kabinetsleden, ambtenaren van de betrokken instellingen, ministers, leden van partijburo's enz. Langzaam groeit een aanvaardbaar geheel dat na het beslissend ja-woord van de regering nog wel even langs Kamer en Senaat moet.

Wat kan de inbreng van een parlementslid na al dat wikken en wegen zijn? Een opposant kan er lustig tegenaan, maar vanuit de meerderheid liggen de kaarten anders. Er is immers het besef dat het voorliggende wetsontwerp de technisch-uitgebalanceerde vertaling vormt van eisen, belangen, veto's en noem maar op.

Namens zijn fractie maakte senator *Bob Van Hooland* er het beste van. Meer zelfs: zijn goed gedocumenteerde tussenkomst zette de bezorgdheden van de Vlaamse Vrije Democraten helder op een rijtje, en wist

vanwege Financiënminister *Maystadt* een aantal toezeggingen af te dwingen. Mits kennis van zaken en een grote inzet kan een parlements lid zijn onmacht ombuigen tot een positieve inbreng.

Met de herstructurering van de openbare kredietsector speelt de regering in op de uitdagingen en de integratie van de Europese eenheidsmarkt na 1992. De krachtlijnen van het ontwerp vloeien voort uit het verslag van een commissie van deskundigen onder leiding van *Alfons Verplaetse*, momenteel gouverneur van de Nationale Bank.

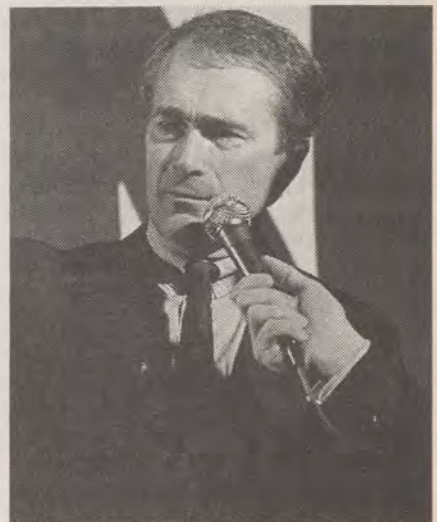
De afdeling Politologie van de K.U. Leuven deed een onderzoek naar de machtsverhoudingen in de Belgische politiek. Verbazen doen de resultaten niet. Het knooppunt van de besluitvorming berust bij regering en ministers. Niet één „zuiver” parlements lid wist door te dringen tot de lijst van de 30 belangrijkste „besluitvormers”. Meer zelfs: de macht van een parlements lid werd lager ingeschat dan die van een kabinetschef of een politiek re-dakteur.

Al bij al levert het onderzoek een weinig rooskleurig beeld van de volksvertegenwoordiger. De wetgevende macht heeft definitief de duimen gelegd voor de uitvoerende macht.

Aldus werd geopteerd voor een hergroepering van de openbare kredietinstellingen (OKI's) in twee assen, gegroepeerd rond enerzijds de ASLK en anderzijds het Gemeentekrediet. Aan de basis van deze optie lag het uitbouwen van een zogenaamd „konkurrentiemodel”.

Bij deze fundamentele keuze had de VU-senator heel wat vragen. Was het bijvoorbeeld niet beter te streven naar een synergie-model tussen de OKI's? Of was het niet verdedigbaar geweest te werken rond regionale assen? De dingen zijnde wat ze zijn, vroeg Van Hooland wel aandacht voor een drietal essentiële bekommernissen.

Naast de nationale verankering bepleitte hij een sterke regionale verankering van de

Regionale verankering, de taalkaders en een professioneel management: de drie bekommernissen van Van Hooland bij de herstructurering van de openbare kredietsector.

OKI's, en dit door een steviger economisch aandeelhouderschap van de regio's. Verder stelde hij de problematiek van de taalkaders. Van een steriel taalkaderisme wilde hij niet weten, omdat dit de instellingen hindert en ergert. Dus zeker geen taalkaders op basis van administratieve tellingen, wél op een reële economische basis of in verhouding tot het „Vlaams en Frans” geld.

Met deze komer wist Van Hooland te scoren: de minister zegde toe dat hijzelf binnen zes maanden de taalkaders zal voorleggen, indien de instellingen dit niet onmiddellijk doen.

Zijn laatste zorg betrof het professioneel management en de depolitisering. „Zonder eksellente managers kunnen wij de politisering nooit indijken, en zonder depolitisering zal het beheer nooit professioneel worden”. En onomwonden stelde hij „dat de VU het nooit zou aanvaarden dat toppolitici in functie belangrijke professionele of managementfuncties in de nieuwe instellingen zouden bekleden”. Zijn standpunt werd ook ditmaal onderschreven.

Een individueel parlements lid kan dus zonder enige twijfel wetgevende invloed uitoefenen... Maar de succesrijke aanpak van Bob Van Hooland mag geen alibi zijn om de fundamentele herwaardering van het Parlement links te laten liggen. (j.a.)

VLAAMS LUCHTHAVENBELEID OP DE STARTBAAN

GEMEENSCHAPSMINISTER Johan Sauwens toog meteen aan het werk en liet een doorlichting van de regionale luchthavens uitvoeren. De studie werd gekoppeld aan een ruimte- en milieustudie.

Uit de konklusie van beide analyses werd een lange-termijn beleid voor de Vlaamse luchthavens uitgestippeld dat in april 1990 in een beleidsplan werd neergeschreven. Gedurende tien maanden is gewerkt aan de uitvoering van de diverse beleidslijnen zoals geformuleerd in het beleidsplan.

INVESTERINGEN

In samenspraak met de Regie der Luchtwezen en de respectieve luchthavendirecties werd een investeringsprogramma opge maakt voor 1990 en 1991. Voor 1991 ziet dit er als volgt uit:

uitgaven voor studies	
en onderzoek:	3,5 miljoen
investeringen:	195,5 miljoen
aankoop informatika:	1,2 miljoen
tussenkost	
exploitatiekosten:	74,7 miljoen

Belangrijk is wel dat hierbovenop de luchthavens kunnen rekenen op een bijkomend investeringskrediet van 50 miljoen voor de jaren 1989, 1990, 1991.

Dit wordt ter beschikking gesteld in het kader van de overdracht der bevoegdheden. Samen met de overdracht van nog niet bestede kredieten is voor dit jaar dus 329 miljoen beschikbaar.

Het investeringsprogramma streeft vooral een optimale benutting na van de huidige infrastructuur. Er is geen sprake van noemenswaardige uitbreidingswerken, wel aanpassing van gebouwen, inschepingsvloeren en kleine wegenwerken binnen het luchthavendomein. De hoofdbrok wordt besteed aan de verlenging van de nuttige startbaanlengte in Oostende waardoor een baan van 2800 meter zal ontstaan die de ontvangst van de

grootste vliegtuigtypes, waaronder de B 747, mogelijk maakt.

DEFICITS

Zoals vooropgesteld in het beleidsplan dienen de deficits op de exploitatie van de Vlaamse luchthavens weggewerkt tegen 1995. Hiervoor wordt een financieel plan uitgewerkt. Er werd alvast met de Regie der Luchtwezen en de plaatselijke directies werk

In januari 1989 werd de bevoegdheid met betrekking tot de uitrusting en uitbating van de Vlaamse regionale luchthavens overgedragen naar het Vlaamse Gewest. Door deze overdracht wordt de mogelijkheid geboden om een eigen Vlaams luchtvaartbeleid te voeren. Gemeenschapsminister Johan Sauwens kreeg de uitdaging toegeschoven om de Vlaamse luchthavens tegen 1995 rendabel te maken. Door de monopoliepositie van Sabena kampen de regionale luchthavens immers met exploitatietekorten. Toch wordt eindelijk een aanzet gegeven tot een Vlaams luchtvaartbeleid.

gemaakt van een nieuwe tariefregeling. De huidige tarieven dateren uit 1977 en zijn dringend aan aanpassing toe.

De prijzen van de concessies en kantoorruimte werden inmiddels reeds aangepast en toegepast. De toewijzing van kantoorruimte zal selectiever gebeuren. Het hoofdaksent voor de verhuring van kantoorruimte in de luchthavengebouwen zal gelegd worden op de activiteiten die rechtstreeks verband houden met de activiteit van de luchthaven. Zo dienen de ruimten in het luchthavengebouw in Antwerpen gebruikt te worden voor het

Minister Sauwens wil tegen 1995 de exploitatieverliezen volledig weggewerken. (foto archief)

aanbieden van een service aan de passagiers.

De nieuwe vastgestelde vergoedingen voorzien uiteraard een aantal prijsverhogingen, die echter de luchthavens concurrentieel houden met andere binnen en buitenlandse luchthavens. De huidige tarieven zijn belachelijk laag naar internationale normen. Ook de tarieven met betrekking tot de luchthaven van Zaventem werden ongeveer een jaar geleden door de nationale overheid aangepast.

Er dient op gewezen dat deze regeling slechts een tussentijdige stap is naar een meer functionele en commerciële tariefregeling die opgezet wordt in het kader van de nieuwe beheersformule.

ORGANISATIE

Ook werd opdracht gegeven om de organisatiestructuur te onderzoeken. Zo wordt gewacht op een voorstel van personeelseffektiviteit, een evaluatie van het huidige personeel,

een ontwerp voor beslissings- en werkstructuur, een ontwerp van communicatiestructuur en een voorstel voor bedrijfskultuur.

De organisatie dient opgezet volgens de principes van een zo groot mogelijke beheersautonomie voor de luchthavens, een efficiënte vorm van polyvalentie in de taakuitoefening door het personeel en een zo horizontaal mogelijk organigram met snelle doorstroming van informatie. Er wordt dus uitdrukkelijk afgestapt van de nu geldende strak hiërarchische en centralistische organisatie van de beheerstaken. Streefdoel is de luchthavens snel en soepel te laten inspelen op de marktomstandigheden en vlot onderhandelingen met klanten te voeren.

Wat de beheersstructuur betreft huldigt men het principe dat elke luchthaven zo autonoom mogelijk moet kunnen werken en ze dienen geëxploiteerd als een volwaardige commercieel bedrijf. Welke beheerstaken gezamenlijk georganiseerd worden omwille van synergievoordelen, zal moeten blijken uit het organisatie-onderzoek.

Er zal alleszins ruimte vrijgemaakt worden voor deelname in het beheer en kapitaal door geïnteresseerden uit de private sektor, de

gewestelijke ontwikkelingsmaatschappijen, interkommunales en andere lokale overheden. Aan de GOM werd gevraagd een enquête te verrichten naar mogelijke interesse uit alle sectoren, dit zowel naar deelname in het beheer als naar gebruik van de luchthavens. De Gewestelijke Investeringsmaatschappij voor Vlaanderen werd aangezocht om een voorstel van exploitatieformule uit te werken.

PERSONEEL

Er wordt ook werk gemaakt van een verdoordreven vorm van automatisering. Volgens dit plan zullen alle administratieve taken zoals de registratie van de vluchtgegevens, het beheer van het patrimonium, de boekhouding, de fakturatie en het financieel beheer geautomatiseerd worden.

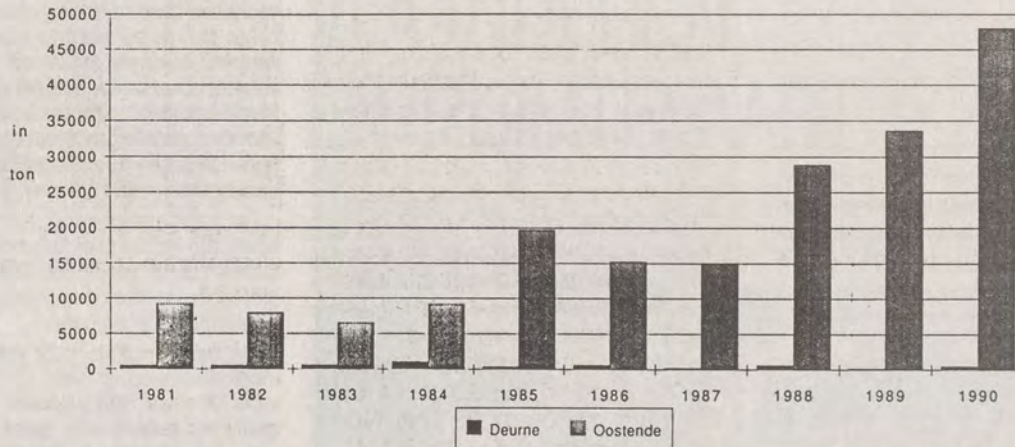
De regionale luchthavens leveren ook een bijdrage aan de tewerkstelling in Vlaanderen.

De werkgelegenheid kan men opsplitsen in drie categorieën: de primaire, de secundaire en afgeleide tewerkstelling. De primaire is rechtstreeks verbonden met de voornaamste functie van een luchthaven, namelijk het vervoer van personen en goederen. De secundaire tewerkstelling bestaat voornamelijk uit plaatselijke dienstverlenende activiteiten. De derde categorie betreft personeel van ondernemingen die geen band hebben met de activiteiten van de luchthaven maar die zich in de omgeving vestigen om gebruik te maken van de diensten die de luchthaven voorziet.

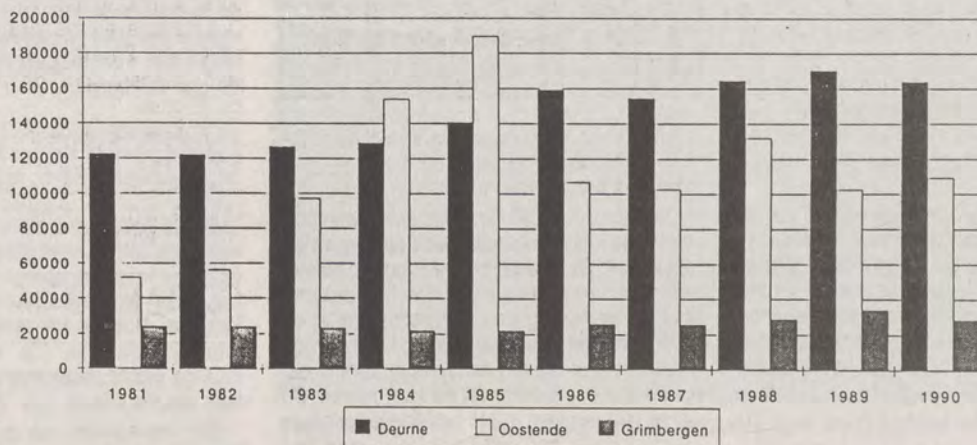
De belangrijke makro-ekonomische impact van de regionale luchthavens op het industrieel weefsel in Vlaanderen blijkt uit volgende ramingen:

	Antwerpen	Oostende	Grimbergen	Totaal
primair	570	330	100	1000
sekundair	280	110	-	390
afgeleid	1700	880	200	2780
Totaal	2550	1320	300	4170

Evolutie vrachtverkeer

Evolutie passagiersverkeer

Het exploitatiepersoneel van de regionale luchthavens is nog niet overgedragen naar de gewesten. Dit zou in de komende maanden gebeuren.

OMGEVINGSZORG

In opvolging van de aanbevelingen geformuleerd in de ruimte- en milieustudie werden een aantal concrete maatregelen ontworpen die een beperking van de omgevingshinder, vooral geluidshinder, tot doel hebben.

In Antwerpen wordt momenteel de laatste hand gelegd aan een nieuw vlieghavencircuit. Voor Grimbergen vallen een aantal verscherpte normeringen inzake het vliegveldgebruik te noteren. Voor alle luchthavens wordt gestreefd naar een beperking van het aantal circuitvluchten boven de bebouwde zones.

Ondertussen werden in de luchthavens ook de Overlegorganen geïnstalleerd. Deze Overlegorganen hebben tot doel alle bij de luchthavenactiviteit betrokken partijen geregeld rond de tafel te brengen en de ontwikkeling van de luchthavens te bespreken en concrete maatregelen tot minimalisering van de conflictsituaties inzake leefmilieu uit te werken.

DE REGIONALE LUCHTHAVENS OP EEN RIJ

Vlaanderen is internationaal bekend om eigenschappen als een gunstige economische ligging, modern uitgeruste industriezones en een aangepaste moderne infrastructuur. De Vlaamse economie doet het uitstekend en het aandeel van Vlaanderen in de verschillende economische indicatoren van ons land is bestendig toegenomen. Met 58% van de bevolking zorgt Vlaanderen voor liefst 74% van de export. Dankzij de unieke combinatie van een uitstekende maritieme ligging in het centrum van Europa, de hoge kwalificatie van de werknemers en een hoog investeringscijfer, is Vlaanderen de motor geweest van de economische heropleving in ons land in de jaren '80. De Vlaamse luchthavens kunnen een belangrijke rol spelen in de ontwikkeling van de economie en het globale verkeersgebeuren in Vlaanderen en Europa.

Voor elke regionale luchthaven werden specifieke beleidslijnen uitgetekend.

ANTWERPEN-DEURNE

De functie van de luchthaven moet in Antwerpen gezien worden in het totale kader van een maritieme wereldstad. Daar waar de Antwerpse luchthaven misschien minder direct een tewerkstellingseffect zal beogen, kan zij ongetwijfeld indirect als element van het Vlaamse dienstenpakket een belangrijke rol spelen. Haar rol beperkt zich trouwens niet alleen tot haar directe omgeving.

Voor de Antwerpse luchthaven wordt een bevorderen van de verkeersontsluiting voorop gesteld door een rechtstreekse verbinding vanaf de Krijgsbaan tot de vrachtzone te voorzien. Het gaat hier enkel om een optie waarvoor slechts gekozen wordt zodra de activiteit op de luchthaven en de concessieaanvragen dit rechtvaardigen.

In samenspraak met de luchthavendirectie wordt ook in een nieuw bewegwijzeringsplan voorzien. Op de nieuwe bewegwijzeringspanelen zal de vermelding „Luchthaven Antwerpen” vermeld staan, dit ter vervanging van het in het buitenland minder bekende en identificeerbare „Deurne”. De uitvoering is voorzien parallel met de aanpassing naar aanleiding van de openstelling van de Liefkenschoktunnel.

De kantoorruimten in het luchthavengebouw zijn momenteel nagenoeg allen bezet. Daarom is ook een uitbreiding van het passagiersgebouw voorzien op de daartoe voorziene aanpalende percelen.

De parkeerruimte voor wagens voor het luchthavengebouw werd in 1990 uitgebreid van 300 naar 600 plaatsen. Deze worden gratis ter beschikking gesteld als element van promotie voor de luchthaven.

Het technisch onderzoek met betrekking tot de ondertunneling van de Krijgsbaan en de eventuele verlegging van de startbaan is reeds opgestart en wordt uitgevoerd door de Regie der Luchtwegen met de Directie der Wegen Antwerpen.

OOSTENDE

De regionale luchthaven Oostende met een geschatte tewerkstelling van 1300 personen is in die regio een belangrijke faktor. De GOM West-Vlaanderen beschouwt de verdere uitbouw als zeer belangrijk in het impulsprogramma. De verdere expansie kan de motor betekenen voor de ontwikkeling van de regio.

De ontwikkeling van de aangrenzende industriezone tot een zone voor luchthavenge-

Mei 1975: Op de luchthaven van Deurne is de eerste „jet” met passagiers geland. (foto Belga)

bonden bedrijvigheden is in volle voorbereiding. De konkrete industrialisering zal later met de GOM en het stadsbestuur uitgewerkt worden.

In de begroting 1991 is 145 miljoen voorzien voor de verlenging van de nuttige lengte van de startbaan en de verplaatsing van het instrumentlandingssysteem. Eerstdaags worden ook alle gebouwen nader bekeken met aandacht voor modernisering en aanpassing aan de ontwikkeling van de luchthaven.

Het luchthavenrestaurant werd reeds in een modern kleedje gestopt.

GRIMBERGEN

Op de in het beleidsplan aangekondigde heroriëntering van de startbaan wordt teruggekomen na advies van het Overlegorgaan Vliegveld Grimbergen. De heroriëntatie bracht geen verbetering met zich wat betreft de geluidshinder.

Andere investeringsbeslissingen, ondermeer de verbeteringswerken aan de controletoeren en eventuele verharding van de startbaan zullen pas genomen worden na een proefperiode die eindigt in juli 1991.

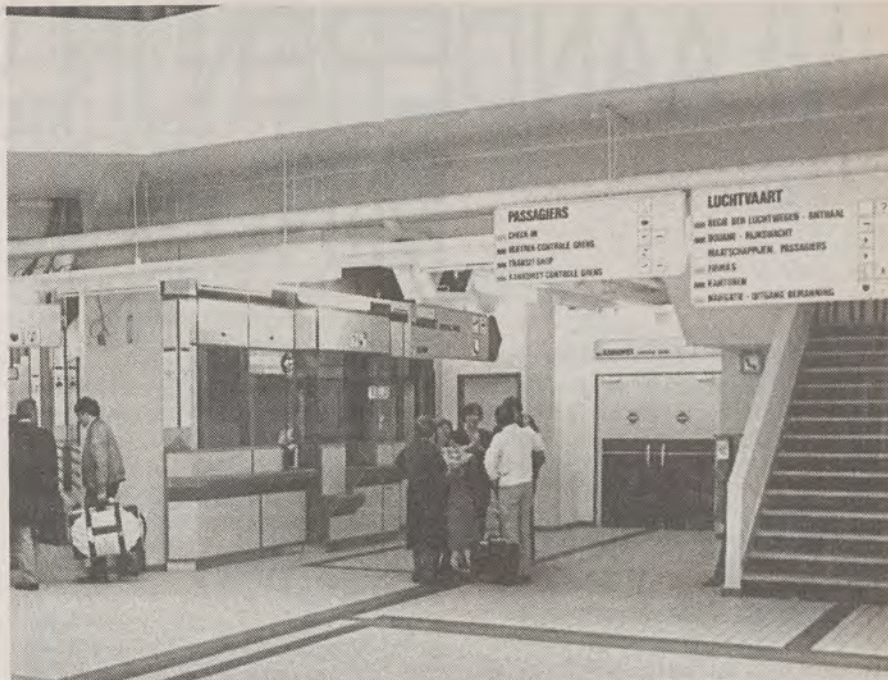
De maatregelen tot vermindering van de omgevingshinder zullen een vermindering van het aantal bewegingen tot gevolg hebben. Bovendien wordt ernaar gestreefd het aantal circuitvluchten tot een minimum te beperken en worden er ook strengere bepalingen voor het luchtverkeer van kracht. Voor de scholingsvluchten wordt gezocht naar alternatieve trainingsterreinen. Hiervoor wordt gedacht aan militaire terreinen.

KORTRIJK-WEVELGEM

De exploitatie van de luchthaven Kortrijk-Wevelgem ressorteert niet onder de bevoegdheid van het Vlaamse Gewest maar wordt uitgeoefend door de Interkommunale Vliegveld Wevelgem-Bissegem. Niettemin wordt gezocht naar een vorm van samenwerking. Bij de formulering van de exploitatieformule zal naar een structureel samenwerkingsverband met de andere Vlaamse luchthavens gezocht worden.

Voor de promotie van de Vlaamse luchthavens werd zopas een brochure uitgegeven. Deze brochure moet iedereen en vooral de professionele (kandidaat)gebruikers bijstaan in het ontdekken van de gebruiksmogelijkheden van de diverse luchthavens. Daartoe wordt in de brochure trouwens een overzichtelijke lijst van karakteristieke kerngegevens opgenomen.

De brochure is te verkrijgen in de luchthavens en ook op het Kabinet van de Minister van Openbare Werken en Verkeer, Trierstraat 92, 1040 Brussel.

Alle kantoorruimten zijn bezet in de luchthaven „Antwerpen-Deurne. Er wordt dan ook gedacht aan de uitbreiding van het passagiersgebouw. (foto Marc Cels)

VLAANDEREN EN RUIMTEVAART

Vice-premier Hugo Schiltz is binnen de federale regering niet enkel verantwoordelijk voor de overheidsbegroting, tevens vallen de nog nationaal gebleven bevoegdheden en kredieten inzake Wetenschapsbeleid onder zijn hoede. Samen met kabinetsadviseur Hans Bracquené poogde hij de voorbije twee jaar van deze bevoegdheden gebruik te maken om de Vlaamse positie in de lucht- en ruimtevaartsector bij te sturen.

De lucht- en ruimtevaartindustrie, belangrijk inzake spits technologische innovatie, wordt traditioneel overheerst door enkele grote Waalse bedrijven. De in december 1980 opgerichte Flag — Flemish Aerospace Group — poogde als drukingsgroep deze situatie te bestrijden en de Vlaamse bedrijven actiever te betrekken bij de lucht- en ruimtevaart. Dit is eveneens de doelstelling van het kabinet Schiltz dat, aldus adviseur Bracquené, inzake wetenschapsbeleid een samenhangende politiek voert gebaseerd op drie beginselen:

- een verhoging van de directe betrokkenheid van de wetenschappelijke kringen.
- zonder afbreuk te doen aan de participatie van een aantal grote ondernemingen, de opening maken naar nieuwe bedrijven, vaak Vlaamse KMO's.
- het opdrijven van het Vlaamse aandeel, via het principe van de „juste retour”, in de

industriële bestellingen van de lucht- en ruimtevaartactiviteiten.

Naast de Belgische deelname aan de Esaruimtevaartprogramma's is de participatie aan het Airbus-programma het belangrijkste project waarbinnen het kabinet Schiltz bovenstaande doelstellingen poogt te realiseren. Men werkte er voornamelijk aan de herschikking van de structuur waarlangs de Vlaamse bedrijven kunnen deelnemen aan het Airbus-programma. Dit dient, op basis van de regels van Airbus-Industries, te gebeuren via Belairbus, tot voor kort een bedrijf in handen van het Waalse gewest en Waalse bedrijven.

Door de ondertekening van protocollen tussen de nationale overheid en de gewesten en door de ondertekening van het akkoord tot herstructurering van het aandelenbezit van Belairbus is, aldus Bracquené, de Vlaamse eis tot directere betrokkenheid bij het bestuur van Belairbus ingewilligd. De aandelen van Belairbus zijn nu verdeeld op basis van de deelname in de productie van Airbus (nu ongeveer 40% Vlaamse bedrijven) en kan de Vlaamse Executieve binnen Belairbus een vertegenwoordiger aanduiden. Na jarenlange blokkering vormt deze herstructurering een belangrijke verwezenlijking, aldus Bracquené.

F.D.

VLAANDEREN IN VIJFTIEN MINUTEN

ANZ-voorzitter Richard Celis kreeg vijftien minuten de tijd om het publiek toe te spreken. Zoals hij zelf verkondigde is het geen gemakkelijke opgave om op een kwartier te zeggen wat je te zeggen hebt. *In sommige landen krijgen de voorzitters en presidenten wel drie uur de tijd om helemaal niets te zeggen*, grapte Celis, *en ik moet hier alles zeggen in vijftien minuten.*

Daar slaagde de ANZ-voorzitter ook in. Onder het motto *Vlaanderen moet nog een eeuwigheid mee* stelde hij alle soorten vervuiling aan de kaak. Om heel de speech door het vervuilingstema te bespelen, waren er wel wat kunstgrepen nodig. Geestelijke vervuiling, culturele vervuiling, staatkundige vervuiling, je vraagt je af of er in het Vlaamse land nog iets proper is. Daardoor hadden we soms de indruk dat het echte thema van het Zangfeest, het leefmilieu, in de toespraak van Celis wat op de achtergrond geraakte. Maar het is de ANZ-voorzitter vergeven, hij weet immers als de beste wat het Zangfeestpubliek verwacht. De toespraak bevatte dan ook voor elk wat wils.

Richard Celis stelde vast dat Vlaanderen rechtgekropen is, zich hersteld en groten-deels ontvoogd heeft. *Maar zijn oude luister dreigt het definitief te verliezen, dit arme rijke Vlaanderen van het einde der 20ste eeuw, waar het water zwart en de regen zuur zijn geworden, waar de lepra aan de kalksteen van onze katedralen vreet, waar de weg naar ons werk in files verstart, waaar de rivieren tot riolen verworden, de kouters tot kavels, en de polder tot een drijfmestdepot.* Als Vlaanderen nog een eeuwigheid meemoet, dan moeten we dringend de handen uit de mouwen steken. *Aan een toegebetonneerd Vlaanderen, aan een Vlaanderen onder de permanente klok van koolmonoxide, aan een Vlaanderen met rivieren als riolen heeft het ANZ immers geen boodschap.*

BELGISCHE ZIEKTE

De bedreiging van al deze vuiligheid, beschouwt Celis voor een stuk als de nasleep van de Belgische ziekte. Vlaanderen is nog steeds behept met een aantal Belgische kwalen die nog steeds voortwoekeren: *inefficiënt beheer, geplande verspilling van mensen en geld, onzalige vervuiling, allerlei vor-*

men van harde en zachte corruptie en de vriendjespolitiek die pleziertjes doet aan de enkeling ten koste van de gemeenschap.

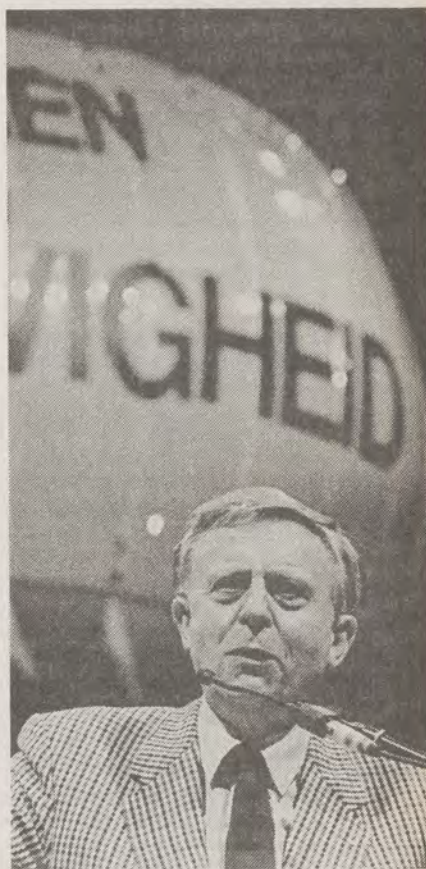
We mogen ons dus niet blijven achter *het voorbijgestreefde Belgisch argument.* Niet alleen op ekologisch vlak: onze maatschappelijke verloedering grijpt ook op anderen domeinen om zich heen. Celis haalde scherp uit naar het onvermogen om zelfs in Vlaanderen de armoede uit de wereld te helpen: *Het feit dat nog steeds 300.000 Vlamingen onder de armoedegrens leven, dat in onze hoofdstad elke nacht duizend mensen onder de blote hemel slapen, is een vervuiling voor ons volk, waarover wij beschaamd zijn. Onze regeringen voeren terzake een grauw beleid.*

De ANZ-voorzitter wil het analfabetisme

Onder het motto VLAANDEREN MOET NOG EEN EEUWIGHEID MEE had vorige zondag het 54ste Vlaams Nationaal Zangfeest plaats. Hoewel het Sportpaleis minder vol liep dan vorig jaar, konden ettelijke duizenden zangliefhebbers toch andermaal genieten van een afwisselend, maar weer té lang spektakel. ANZ-voorzitter Richard Celis hield zoals ieder jaar een toespraak die nogal wat pers- en andere reacties uitlokte.

eindelijk verbannen zien, de strijd tegen de werkloosheid aangebonden, verkrotting en stedelijke woonleegstand aangepakt, een menselijk milieu hersteld dat kindvriendelijker is en geen getto's bouwt voor zijn bejaarden.

Ook de verzuiling van Vlaanderen kreeg een stevige veeg uit de pan: *De zuilen in dit land hebben een stevige traditie in machtsafwending door en voor het groepsbelang, in corruptie, in doorgedreven kolonisering van het overheidsapparaat. Schaamteloos en kwasi openbaar — op de publieke markt — worden hogere ambtenaren, magistraten en beheerders allerhande benoemd op grond van de juiste kleur van hun syndikale of politieke kaart. Men betaalt in dit land met*

ANZ-voorzitter Celis vindt de armoede van meer dan 300.000 Vlamingen een vervuiling van ons volk waarover we beschaamd moeten zijn.

(foto F. De Maitre)

geestelijke onvrijheid en politieke afhankelijkheid om werk te krijgen, om een sociale woning te betrekken, om een benoeming in de wacht te slepen, ... en nog veel meer.

COLAKULTUUR

De ANZ-voorzitter was even ongenadig in zijn veroordeling van de Angelsaksische popcultuur (*eigenlijk hamburger- en colakultuur*). Naar onze smaak scheerde Celis hier een beetje teveel over de dezelfde kam. In de popcultuur zit naast het vele kaf toch ook wat koren. In de ANZ-programmatie zelf zat trouwens een bewerking van een prachtig lied

van *Bob Geldof*, popartiest o.m. bekend van diverse *aid*-kampanjes. Maar volgens *Celis* overspoelt de golf van Engelstalige konsumptiekultuur de wereld van Australië tot Alaska met een brij van eenvormigheid.

Bovendien werpt de industrie van de consumptiekultuur zich bij voorkeur op de minst kritische konsument, de minst gevormde: de jeugd. De bedreiging van deze vervreemding is vooral in Vlaanderen reëel, omdat ons bloedeigen Vlaams onderwijs de jeugd geen ruggesteun geeft, ik bedoel: geen historisch perspectief in haar opgroei tot een natiebewust volk.

Naar aanleiding van de oorlog in de Golf (voor ons, de kinderen van de *Ijzersoldaten* een hallucinante tijd) was *Celis* vooral de afwezigheid van de Europese stem in het debat opgevallen. Er was nochtans een andere weg dan oorlog mogelijk. En de ANZ-voorzitter pleitte er resoluut voor dat Vlaanderen het recht moet afdwingen om rechtstreeks op het Europese en internationale forum te treden.

Veel bijval kende *Celis* toen hij traditiegetrouw het uitblijven van amnestie hekelde. Nog altijd vergiftigt de oorlog hier de geesten. Tot wat deze geestelijke vervuiling kan leiden in een gespleten en liefdeloos land, zoals België, blijkt uit het taboe dat nog steeds hangt over de repressie. Het blijkt uit de harteloze weigering om zelfs een allereerste stap te zetten naar verzoening en naar amnestie.

AMNESTIE!

Tot slot wil *Celis* van geen toegeving weten wat de uitvoering van de derde fase van de staatshervorming betreft. Ze niet uitvoeren zou *woordbreuk zijn, grof en vulgair volksbedrog, politieke verlakkerij*, kortom staatkundige vervuiling. *Celis* stelde ook dat *alleen Vlaanderen te oordelen heeft over het nut of het nadeel van faciliteiten binnen zijn grenzen. Wij kunnen geen gebetonneerd geduld blijven oefenen*, aldus *Celis*, de faciliteiten moeten, zoals alle vervuiling, weg.

Vlaanderen moet nog een eeuwigheid mee, besloot *Celis*, maar wij willen geen eeuwigheid blijven wachten om een volwaardige natie te zijn, zoals Duitsland, Ierland en Polen. Onze zuidelijke taalgrens is onze staatsgrens, ook in Brabant. Terwijl het applaus door het Sportpaleis rolde, haalden vanuit de hoogte jonge militanten de slogan *België barst boven*. Er werden spandoeken ontrolde voor amnestie en een onafhankelijk Vlaanderen, en een gele wolk strooibriefjes van het komitee *Vlaanderen ons Vaderland* daalde neer. Die wolk had echter geen Heilige Geest-effekt, want na een minuut roepen doofde het koorgeroep weer uit en kon presentatrice *Mieke Bouve* het volgende programma-onderdeel aankondigen. Het grote Zangfeestpubliek ligt van de ondergang van België niet wakker. En dat is ook niet meer nodig.

(pdj)

EN WE ZINGEN, EN WE ZIJN ZO BLIJ...

■ De *Frivole Framboos* was bij momenten grappig. Maar kandidaten om een persiflage te leveren op *Celis'* toespraak zullen er wel genoeg rondlopen. Bovendien doen ze het waarschijnlijk gratis en voor niks.

■ De close harmony-groep *Pink Passion* werd naar onze bescheiden mening ondergewaardeerd. Een Engelse naam, tja, waar dat voor nodig is vragen we ons ook af, maar die naam doet geen afbreuk aan de uitdaging die deze groep aannam. Al wie de Antwerpse fietsarena al eens heeft betreden weet hoe moeilijk het is om daar tienstemmige liedjes tot een goed einde te brengen. Wat ons betreft mochten Vlaanderen van *Paul van Vliet* en *Tim*, de posthume hulde aan *Wim De Craene*, er wél zijn.

■ Wellicht was iedereen aangenaam verrast *Miel Cools* (die niet aangekondigd was) met de gitaar in de hand op het podium te zien verschijnen. Hij bracht een vredeslied. Uiteraard een lovenswaardig initiatief in deze oorlogszuchtige tijden. De tekst was van priester-dichter *Anton Van Wilderode*, die zowaar bedacht dat „vrede als een duif is...”. Zeg nu zelf, als dat geen poëzie is.

■ *Marco Bakker* heeft natuurlijk een aardig stemgeluid, maar wij dragen toch ook nog altijd een warm hart toe aan ouwe trouwe *Gust Teugels*. *Gust* heeft misschien minder lang onder de zonnebank gelegen, maar zijn jarenlange onbaatzuchtige inzet voor het zangfeest is genoegzaam bekend.

■ Ondanks de belabberde klankbalans en het geneuzel van de snipverkouden zanger-violiist kon *Zakdoek* duidelijk op de simpatie van het publiek rekenen. Het onbekommerd, vrolijk gereutel werd welwillend begeleid met gestamp en handgeklap vanuit de tribunes.

■ Andermaal hoedje af voor *Michaël Schek* en z'n *Vlaams Symfonisch Orkest* die er toch weer in slaagden de samenzang in goede banen te leiden. Maar het zou onheus zijn om de weelderige hardos van *Juliaan Wilmots* niet van een ekstra pluim te voorzien voor z'n schitterende koorbewerkingen en orkestraties.

■ Liedjes als *Een soldaat van Napoleon de Grote* en *Het land van Maas en Waal* worden langzaam maar zeker opgenomen in het zangfeestrepertoire. Een volgende kanshebber op de hitlijst wordt ongetwijfeld *Laat ons een bloem van Louis Neefs*. Wel wordt voorzichtig geopperd het liedje niet meer alleen door *Mieke Bouve* te laten zingen.

„Allemaal liedjes uit de sixties” horen we een aantal azijnpissers al zeggen. Kan zijn, maar wij janken toch ook niet wanneer we een versie van het *Wilhelmus* uit 1626

moeten zingen of *Jeugd in 't Gelid* uit... misschien wie weet 1302?

■ En in 't gelid stonden ze ook dit jaar weer onze Vlaamse *Jeugdmuziekkapellen*. De *KSA-Hanske de Krijger* uit Oudenaarde, de *Padvinders St.-Joris* uit Izegem en de *Verbondskapel van het VNJ*. Deze keer hadden de landsknechtliedhebbers geen klagen: zowel het voorprogramma en de aftocht als een heus nummer onder leiding van *Oscar Van Malder* mocht de jeugd van Vlaanderen ten beste geven. Het muziekkapelnummer kreeg de nogal duistere naam *Kunigonde*, en werd gekomponeerd door *Mark Wachters, Dirk Dossche* zwaaide met het dirigeerstokje. Het was geleden van met het optreden van *Tina Turner* dat het nog zo eens heeft gedonderd in de Antwerpse velodroom.

T. Elefax

TUNESIE TUSSEN HAMER EN AAMBEELD

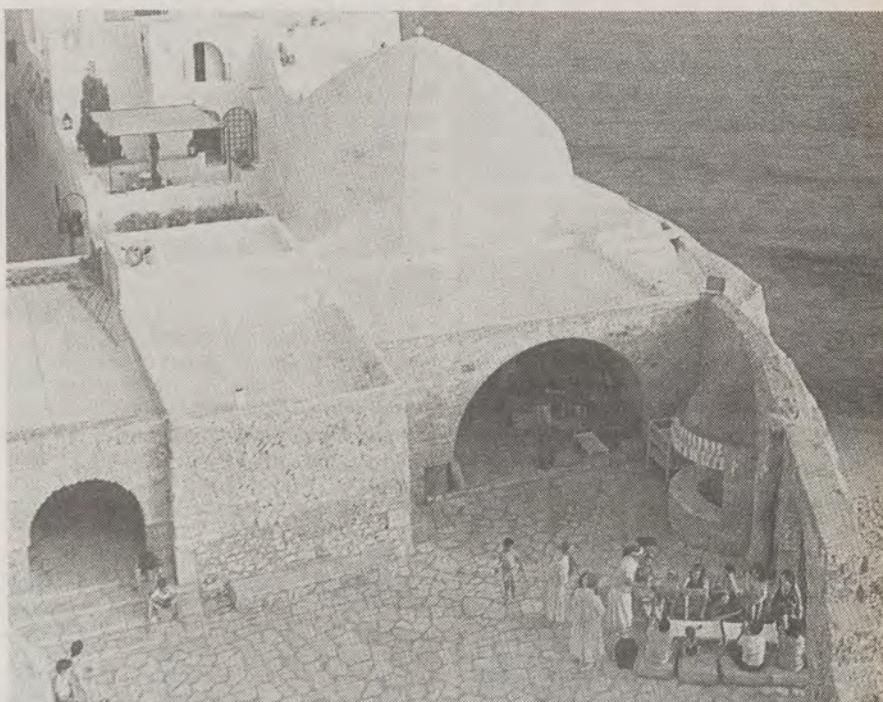
NIETTEGENSTAANDE het uitbreken van het geallieerd grondoffensief eerder gelaten werd ondergaan — voor de Tunesiërs begon de echte oorlog op 17 januari — was en is de betrokkenheid bij het Golfkonflikt sterk aanwezig. Uiteraard kwam dit ook in de debatten die nauwelijks drie uur voor het verstrijken van het ultimatum voor de terugtrekking van de Iraakse troepen begonnen, tot uiting.

GOLFSCHOKKEN

Habib Ben Yahia, de Tunesische minister voor Buitenlandse Betrekkingen, verduidelijkte het Tunesische standpunt dat sinds het uitbreken van de crisis onveranderd bleef. Een standpunt dat gebaseerd is op het respect voor de wettelijkheid, één en onverdeelbaar voor allen, en dat streeft naar het behoud van de vrede, zonder bloedvergieten. Daarom dienden de voorstellen (van president Gorbatsjov) die Irak aanvaardde aangegrepen te worden om de weg naar de oorlog te beëindigen.

Zonder echter de zijde van Irak te kiezen heeft Tunesië zich steeds verzet tegen een unair optreden tegen het land. Kan het ook anders in een Arabisch land met een overwegend Islamitische bevolking? Hoe diep het verzet tegen deze oorlog zit blijkt uit een gesprek met een Tunesische journaliste. „Hoe lang gaan jullie Europeanen uit twee monden spreken?“, vraagt ze me als ik haar wijs op de noodzaak voor Irak om aan de VN-resoluties te voldoen om tot een oplossing van het konflikt te komen. „Denk je dat de Arabische wereld nog vertrouwen heeft in internationale rechtsregels die enkel gelden als ze tegen ons worden gebruikt?“, voegt ze eraan toe. Haar betrouwde ogen moeten de oprechtheid van haar mening bewijzen.

Die mening vind je ook terug in heel wat gesprekken en tekenen. Zo spreekt men steeds van „vrede én waardigheid“, waar wij het hebben over „vrede én stabiliteit“. Waardigheid is gebaseerd op gelijkheid en respect. Stabiliteit betekent machtsevenwicht, waarbij de éne gerust de andere kan overheersen. In het eerste geval moet de agressie van Israël, bijvoorbeeld tegenover de Arabische wereld, ongedaan worden gemaakt. In het tweede geval kan deze gerust blijven bestaan, zolang Israël meer macht bezit dan de Arabische landen.

Tunesië, een kruispunt van culturen

Hoe kan je de vrede, samenwerking en ontwikkeling bewaren in een na-oorlogse situatie? Hoe zullen de nieuwe relaties tussen het Zuiden en de Westerse wereld eruit zien? Wat is de plaats van de landen rond de Middellandse Zee in de „nieuwe wereldorde“? Dit waren slechts enkele van de thema's die besproken werden naar aanleiding van een internationale ontmoeting rond Vrede, samenwerking en ontwikkeling op 23 en 24 februari in de Tunesische hoofdstad Tunis. Een ontmoeting waaraan 90 buitenlandse gasten uit de politieke, economische, sociale of journalistieke wereld konden deelnemen. Waardoor zij het begin van de grondoorlog in een overwegend Arabisch land meemaakte.

TOEKOMST IS VREDE

Het Golfkonflikt plaatste Tunesië dan ook tussen hamer en aambeeld. Enerzijds is er een grote openheid naar het Westen, in het bijzonder Europa en het Mediterane bekken waardoor het land zich niet wilde isoleren.

Anderzijds is het een voorkamer van de Arabische wereld, een brug tussen het Westen en de Arabieren. De regering heeft het bijzonder moeilijk gehad haar positie aan te houden tegenover een opdringerig Washington aan de éne kant en militaire Arabische groepen in haar bevolking aan de andere kant.

Toch wordt er over de crisis heen ook naar morgen gekeken. Zo verklaarde de minister van Financiën *Mohamed Ghannouchi* dat er „vandaag twee belangrijke bekommernissen zijn. De liberalisering van de economie wordt doorgezet om deze nog beter in de mondiale en in het bijzonder de Mediterane in te passen. De samenwerking wordt verder ontwikkeld om de huidige moeilijke conjunctuur te overbruggen.“

Mustapha Nabli, de minister voor het Plan en de Regionale Ontwikkeling, benadrukte dat „het ijveren voor de vrede en tegen de oorlog gelijk staat met het ijveren voor ontwikkeling. Dit geldt zowel binnen het land als op het internationale vlak”.

Bij dit alles verwachten de Tunesiërs heel wat steun van en samenwerking met Europa, in de eerste plaats met landen als Frankrijk, Italië en Spanje. Ook ons land heeft echter zeer hechte banden met Tunesië. België is er de vierde belangrijkste buitenlandse investeerder, de vijfde belangrijkste verkoper aan het land en de vierde op het afnemerslijstje. Ook in de sektor ontwikkeling werden heel wat interessante projecten op stapel gezet, onder meer in de beroepsopleidingen.

PRACHTIG LAND

Tunesië heeft dan ook heel wat troeven in handen. Van de 7,3 miljoen inwoners is er 43 % jonger dan 15 jaar. Grote delen van het land zijn zeer vruchtbaar, waardoor het een sterke landbouwsector kent. Niet voor niets noemde men Tunesië de „graanschuur van het Romeinse Rijk”. Ook op industrieel vlak kan het land op een voortdurende vooruitgang bogen, voor een belangrijk deel ook gedragen door buitenlandse ondernemingen die er onder gunstige fiskale en juridische stelsels kunnen werken. De jongste jaren besteedt de Tunesische regering zeer veel aandacht aan de technologische ontwikkeling en het onderzoek.

De meeste Europeanen kennen Tunesië echter in de eerste plaats van het zachte en zonnige klimaat dat van het land met haar 1.300 km. kustlijn een ideaal vakantie-land maakt. De toeristische infrastructuur is in volle uitbouw, al heeft de Golfkrisis ook op deze sektor een enorm negatieve invloed. Veel minder is geweten over de prachtige en rijke cultuur van de Tunesiërs.

Als deel van het Carthageense en later Romeinse Rijk lag het mee aan de wieg van onze beschaving. Doorheen haar geschiede-

TUNESISCHE OPENHEID

nis werd de cultuur bevrucht door invloeden uit Noord, Oost, Zuid en West. Vandaar wellicht ook de openheid van het Tunesië van vandaag. Waardoor het land met het oog op een toekomstige vredesregeling voor het Midden-Oosten een belangrijke plaats inneemt tussen de Arabische wereld en Europa.

Stefan Ector.

CHAOS IN HET NA-OORLOGSE IRAK

De nederlaag in de Golfoorlog en de enorme vernielingen die hieraan vooraf gingen kunnen het regime in Bagdad de das om te doen. Sinds het afkondigen van het staakt-het-vuren lijkt er een ware burgeroorlog in Irak te zijn losgebroken. De ondermijning van het centrale gezag geeft vrije loop aan de verdelende krachten in het land. Dit was voorspelbaar, de interne tegenstellingen in Irak zijn immers zo oud als het land zelf en konden slechts middels een sterke centrale macht en repressie worden onderdrukt. Hiermee vormt Irak geen uitzondering op de vele andere nieuwe naties die sinds de dekolonisatie werden gesticht en wiens bevolkingen geen natuurlijke politieke gemeenschap vormen.

De meerderheid van de Irakezen zijn Sjiitische Moslims die vooral in het centrum en het Zuiden van het land wonen. De Soenietische minderheid die rond Bagdad en in het Noorden wonen, heeft echter de macht in handen. Daarnaast leven er nog ander belangrijke minderheidsgroepen zoals de Christelijke Assyriërs. De belangrijkste faktor van instabiliteit in Irak is echter het probleem van de Koerden.

De Koerden zijn een oud bergvolk wiens taal een Indo-Europese groep dialecten zijn die nauw aansluiten bij het Perzisch. Zij bewonen een groot gebied dat zich uitstrekt van westelijk Iran over het Noorden van Irak en Syrië en het Oosten van Turkije. Na de eerste Wereldoorlog werd hen door het verdrag van Sèvres een onafhankelijke staat Koerdistan toegewezen. Dit plan werd echter ongedaan gemaakt door het verdrag van Lausanne in 1923. Vandaag vormen zij tussen 10 en 20 procent van de Iraakse bevolking. Korrekte statistieken bestaan er niet maar waarschijnlijk leven er zo'n 1,5 miljoen Koerden in Irak, 4,5 miljoen in Turkije, 2,5 miljoen in Iran en 250.000 in Syrië.

De onbevredigde nationale aspiraties van de Koerden en het feit dat de noord-oostelijke regio waar zij leven het rijkste olieproducerende gebied van het land is maken dat hun aanwezigheid in Irak een konstante bedreiging vormde voor de eenheid en stabiliteit van de Iraakse staat. Sinds 1958 leven de Koerdische nationalistes permanent ofwel op voet van oorlog ofwel in de vorm van een gewapend bestand met het regime in Bagdad.

De macht in het land was tot 1958 in handen van een door Groot-Brittannië gesteunde monarchie. Deze steun werd hen ook fataal. Tot 1968 werd het land nu eens door burgerlijke regeringen, dan weer — na bloedige staatsgrepen uiteraard — door militaire regimes bestuurd. In juli 1968 slaagde het Baath-regime erin de macht te grijpen en

een militair bewind te vestigen. Het decennium bestuurloosheid betekende echter een ware ramp voor de economie van het land. De sterke landbouw werd totaal ontrederd door een mislukte landhervorming en verschillende nationalisaties brachten de industrie en de olieproductie in handen van een totaal inkompetente overheid. In 1961 oteigende de staat de *Iraakse Petroleum Concessie* en de onderneming beantwoordde dit door de produktiekraan dichter te draaien. De beginjaren van het Baath-regime waren dan ook chaotisch, wreedaardig in haar repressie tegen elke oppositie en onbetrouwbaar op het internationale domein, onder meer door de radicale steun aan de Palestijnen.

Het was pas nadat Saddam Hoessein de lakens naar zich toetrok dat Irak intern enige politieke orde op zaken kon stellen. Stap voor stap verwierf hij de controle over het veiligheidsapparaat en de militaire vleugel van de Baath-partij. Paradoksaal genoeg werd hij hierin gesteund door het — toen nog door de Verenigde Staten gesteunde — Iran dat door het uitlokken van een aantal grensgeschillen een ideale eksterne vijand was om intern het land tegen te verenigen. Het konflikt met Iran lag echter veel dieper. Openlijk eiste de sjah van Iran de hegemonie over de regio op en vormde hij, met een bevolking die drie keer groter was dan de Iraakse en in het bezit van de meest gesofistikeerde Amerikaanse wapens, een stevige bedreiging voor Irak.

Het Koerdische probleem in Irak zorgde er bovendien voor dat Bagdad permanent een groot deel van haar troepen in het Noorden van het land moest stationeren. Het was ook de Sjah van Iran die het Koerdische verzet actief steunde door levering van wapens en training. Om een evenwicht tegen het door het Westen gesteunde Iran te vormen ging Hoessein een alliantie met de Sovjetunie aan, die in het Zuiden van Irak een groot olieveld ontginde en de Iraakse havens gebruikte voor aanmering van haar oorlogsschepen. Een poging om tot een bestand te komen met het Koerdische verzet via een verdrag dat in maart 1970 met een nationalistisch oud-verzetssrijder gesloten werd en waarin een zekere vorm van autonomie voor de Koerden werd voorzien, mislukte omdat het door het verzet werd opgezegd.

WANTROUWEN

De basis van het Iraaks-Koerdisch probleem is een fundamenteel wantrouwen tussen beide partijen. De Iraki's geloven dat het doel van het Koerdisch verzet gericht is op

de vestiging van een eigen onafhankelijke staat in het olierijke Noorden van Irak. De Koerdische nationalistena ontkennen dit maar verdenken Irak er op hun beurt van hen het rechtmatig aandeel van de Koerden in de inkomsten van deze olievelden te willen ontnemen. Zo heeft Bagdad steeds een politiek van Arabische en niet-Koerdische emigratie naar het vroegere Koerdistan gevoerd met de bedoeling de Koerdische meerderheid te breken. Ook werd de nationalisatie van de oliemaatschappij gezien als een poging om de olieproductie volledig in Arabische handen te krijgen. Het Koerdisch verzet hingelde bovendien openlijk naar de steun van de Amerikanen door hen olieconcessies in een onafhankelijke Koerdische staat te beloven. Hetgeen de verdenkingen van Bagdad enkel maar versterkten.

In maart 1975 kwamen de Sjah van Iran en de sterke man van het Iraaks regime, Saddam Hoessein, tot ieders verbazing tot een verzoening. De twee landen zouden hun geschillen bijleggen, inbegrepen het opgeven van de Iraanse steun aan het Koerdisch verzet. De grens tussen beide landen werd gesloten voor vluchtende Koerden. Het verzet was gebroken en het regime van Bagdad kon doorgaan met haar plannen voor de Koerdische autonomie.

Sindsdien leken de Koerdische aspiraties voor een eigen staat definitief opgeborgen. Ook de achtjarige oorlog tussen Irak en Iran kon hierin geen verandering brengen. Integendeel, op het ogenblik dat Bagdad voelde dat ze haar greep op de Koerden verloor omdat het merendeel van haar troepen geëngageerd was aan haar oostgrens, smoorde Hoessein elk mogelijk Koerdisch verzet in de kiem door de beestachtige chemisch aanval op Koerdisch dorpen.

NU OF NOOIT

Het ziet er naar uit dat de Koerden nu opnieuw van de politiek chaos in Irak willen gebruik maken om hun nationale ambities te doen zegevieren. Zonder steun van buitenuit, en dan in de eerste plaats van de geallieerde landen, zal dit echter zeer moeilijk zijn. Decennialange onderdrukking hebben het volk politiek onmondig gemaakt en sterk verdeeld. Een oplossing voor de Koerden moet bovendien minstens de goedkeuring meekrijgen van de belangrijkste woonlanden van de Koerden: Turkije, Syrië, Iran en Irak.

Uiteraard zullen ook deze landen een oplossing niet los zien van de olievelden waarop het oorspronkelijke bergvolk haar nederzettingen bouwden. Olievelden waar Syrië, de grootste tegenstander van Irak wel eens haar oog zou kunnen laten vallen. Gebeurt dit, dan wordt de basis voor nieuwe spanningen met bijvoorbeeld Iran en Turkije gelegd. En lopen de Koerden weer het risico de dupe van de geschiedenis te worden.

Tenzij een volkerenrechtelijke oplossing in de regio ook wordt ondersteund door een systeem voor een grotere samenwerking en welvaartsverdeling van de olie-inkomsten.

Een bewijs te meer dat het zelfstandig-

heidsstreven hand in hand gaat met economische ontwikkelingen : herverdeling in het ideale geval, economisch egoïsme in het meest konfliktueuze geval.

Stefan Ector

EEN KANS VOOR DE KOERDEN?

REEDS gedurende decennia strijden de Koerden in de respectievelijke landen voor de eigen erkenning. Dit gebeurde met vrij weinig succes. In Irak werd in de loop van de zeventiger jaren een akkoord gesloten waarbij de Koerden een beperkte mate van erkenning zouden genieten. In de praktijk is hiervan bijzonder weinig terechtgekomen.

In Turkije wordt systematisch ontkend dat er zoiets als een Koerdisch volk bestaat, laat staan dat er van enige tegemoetkoming sprake is. De Turkse regering voert integendeel al jarenlang gewapenderhand strijd tegen elke zweem van Koerdisch nationalisme. In Irak en Iran hebben de Koerden tijdens de oorlog tussen beide landen in feite niets anders gedaan dan wederzijds de regimes in Teheran en Bagdad te steunen tegen de staat waarin ze zelf leven. Opnieuw vielen duizenden doden.

De gifgasaanval in Halabja, waarbij honderden Koerdische burgers om het leven kwamen, is hiervan slechts één droevig voorbeeld. De kleine minderheden van Koerden in Syrië en de Sovjetunie vallen in het niet tegenover de andere bevolkingsgroepen in beide landen.

RESOLUTIE

De Vlaamse parlementairen waren alleszins sterk onder de indruk van de getuigenissen die ze bij de Koerdische families in Turkije noteerden. Het ging hier om gevallen van repressie en intimidatie, gevangenneming, foltering en deportatie. Zijzelf ondervonden hoe onmenselijk Turkse legerpartouilles optraden en waren ooggetuigen van de gevolgen van foltering.

De Kamer van Volksvertegenwoordigers vroeg de Belgische regering reeds op 4 juli 1990 bij de Turkse regering stappen te ondernemen i.v.m. de behandeling van de Koerdische bevolkingsgroep. Ze dringt er via deze resolutie op aan dat hiervan dringend werk wordt gemaakt. Bovendien zou de Belgische regering er moeten op aandringen, o.m. via de Europese Gemeenschap, de Raad van Europa en de Verenigde Naties, dat de deportaties van dorpen in Zuid-Oost-Turkije worden stopgezet.

De uitzonderingswetten die in dit gebied gelden moeten worden opgeheven. Verder

moeten de politieke, sociale en kulturele rechten van de Koerden en van alle andere etnische minderheden in Turkije geëerbiedigd worden.

KULTURELE IDENTITEIT

De Golfoorlog heeft zware gevolgen gehad voor de Koerden. Vele dienden als kanonnenvlees in het frontgebied tussen Koeweit en Irak. Er was reeds vroeg in de oorlog sprake van Koerdische deserteurs die door de Koerdische guerrilla werden opgevangen. Ook in Turks Koerdistan werden de gevolgen van de Golfoorlog gevoeld. Het gebied, dat zo al te lijdend heeft van de speciale toestand waarin Turkije het dwingt, zonk in een zware economische depressie.

Van 26 december 1990 tot 5 januari 1991 bracht een aantal Vlaamse parlementsleden, o.w. Willy Kuijpers een bezoek aan Turkije. Ze verbleven er in Istanboel, in de hoofdstad Ankara en in een aantal steden en dorpen in het zuidoosten van het land. In dat laatste gebied wonen haast uitsluitend Koerden. De Koerdische bevolking wordt in Turkije, net zoals in Iran, in Irak, in de Sovjetunie en in Syrië slecht behandeld, al verschilt de situatie van land tot land.

In de resolutie wordt dan ook geëist dat een rechtmatig gedeelte van de compensaties voor de negatieve gevolgen van de Golfoorlog wordt aangewend om de sociaal-economische schade in Turks Koerdistan te herstellen.

België zou zich vervolgens moeten verzetten tegen de opname van Turkije in de Europese Gemeenschap zolang de mensenrechten in dit land worden geschonden. Volksvertegenwoordiger *Nelly Maes* kreeg haar kollega's op haar hand toen ze aanvoerde dat ook de kulturele identiteit van de Koerden moest worden erkend eer van een dergelijk lidmaatschap ooit sprake kon zijn.

Tenslotte moet België zich, steeds volgens de kamerleden, inspanssen in de Veiligheidsraad van de Verenigde Naties om het Koerdi-

Ziet de toekomst er voor dit Koerdisch jongetje straks wat vrijer uit? (foto Koerdisch Instituut)

sche probleem op de agenda van een internationale conferentie te brengen.

Alvast één persoon was niet gelukkig met het indienen van deze resolutie. De Turkse ambassadeur *Ecmel Barutçu* protesteerde formeel bij de voorzitter van de Kamer van Volksvertegenwoordigers *Charles-Ferdinand Nothomb*. De ambassadeur had het over een „onaanvaardbare inmenging in de binnenlandse aangelegenheden van Turkije”.

Intussen schijnt er wel wat beweging te komen in de starre houding van de Turken t.o.v. de Koerden. President *Turgut Üzal* kondigde in een interview in het Duitse blad *Die Zeit* van 22 februari jl. dat de Koerden voortaan hun eigen taal mochten spreken, liederen in het Koerdisch mochten zingen en audio- en videokassettes in hun taal mochten gebruiken. In de praktijk gebeurde dit, ondanks de militaire druk, toch al... Hij wil echter van geen gebruik van de Koerdische taal door de overheid weten, onder het voorwendsel dat er eigenlijk slechts enkele dialecten bestaan.

De president blijft zich tevens verzetten tegen een erkenning als minderheid en tegen een eigen staat voor de Koerden. De parlementairen van de VU-Vlaamse Vrije Democraten blijven de ontwikkelingen bij de Koerden volgen en beloven nog meer initiatieven om het lot van dit volk te verbeteren.

Frank Seberechts

DE DERDE WERELD VAN DE SOVJETUNIE

ALS zoveelste in de rij beschrijft een lerares Engels met 6 jarer dienst en 36 lessen per week me hoe ze't moet rooien met 240 roebel per maand. En rap becijfer ik dat ze, naar onze omwisselkansen, precies 5.760 fr. per jaar verdient. Zij eet in haar instituut en dat kost haar 50 roebel per maand, voor haar kamer betaalt ze 3 roebel. Al bij al niet veel. Maar de kledij is voor haar peperduur : 75 roebel voor een pulletje van niemandal en 150 tot 800 roebel voor een paar schoenen. En zo verhuist een deel van mijn bagage naar die familie...

IEDEREEN STEELT

Eerst — je kent dat — beleefd weigerachtig maar dan blij. Gelukkig heeft ze haar ouders die naaien, verstellen en breien. Dat de oorlogshandenaarheid hoog gewaardeerd is ondervinden wij bij *Lygia Vaiciunas*, een weduwe - sportlerares, die in de ijzige kou mee de wacht houdt voor het Litouws parlement, bij de walmende, rood-gloeïende houtstoven. Samen met *Petras Bradelis* een gepensioneerde arbeider troont ze me mee naar haar klein appartementje, waar haar stokoude moeder biddend de wacht houdt! Yolande is het nichtje dat in Vilnius studeert. Samen overleven ze door al hun energie en creativiteit te benutten, want de pensioenen zijn bespottelijk laag. Zij verstaan mekaar goed en hopen op betere tijden... Ooit was ze een goede diskuswerpster en eens mocht ze naar Tsjecholowakije gaan. De foto's komen boven en de zelfgemaakte kaas en koekjes... En ja, Petras moet me naar 't hotel brengen. Het is al ver in de nachtelijke morgen en met die Sovjetsoldaten weet je nooit... Nee, ze is niet uitgepraat... Het deed haar goed dat ze haar Duits nog eens kon gebruiken... En onderweg vertelt Petras hoe het Sovjetsysteem zo ongelooflijk miserabel werkt. Niemand voelt zich verantwoordelijk.

Iedereen steelt omdat er zo weinig is en omdat alles van niemand is. We doen allen maar alsof, zovele jaren al... omdat we niet anders kunnen. En vaderlijk klopt hij me op de schouder en vat heel zijn inzicht samen in een paar goeie zinnen. „In de Sovjetunie maakt men plannen, na grondige analyses en leert men daarna met die toestand te leven... En op een uitgeputte appelboom kan niemand mandarijntjes doen groeien”.

In de hal van het hotel zit een Litouws politiekoppel, met eigen uniform en kentekens, te waken en controleert me nieuwsgierig. Buiten, in de aangekoekte sneeuw, rijdt een Sovjetsoldatenkonvooi voorbij.

EEN OP ZEVEN...

Nee, ik moest en zou van hen een tapijtje kopen. In een Moskovitisch theetentje kwamen ze naast mij aanschuiven. Drie pezig-bruine kereltjes met Aziatische trekken. En het gesjacher begon. Eerst dacht ik aan porno en drugs, maar het bleek een eerbaarder artikel te zijn!

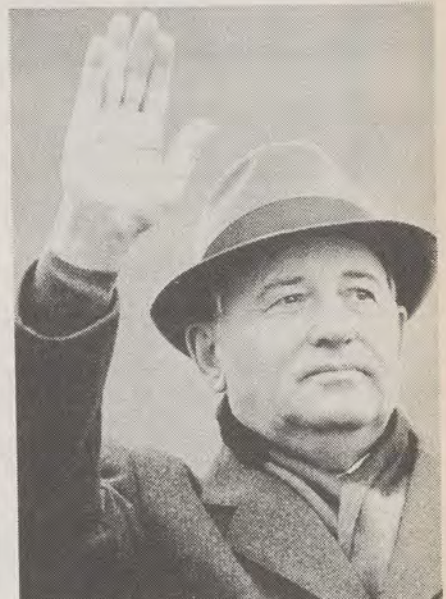
Toen ik hen een tweede theegeilag (7fr. in onze munt!) betaalde, brak het ijs. De tapijtopdringerigheid maakt plaats voor nieuws-

Van zijn verblijf in Vilnius en Moskou maakte senator Willy Kuijpers gebruik om tal van persoonlijke kontakten te leggen o.m. met enkele hoge militairen. Deze deden hem sterke verhalen over de gang van zaken in het Rode Leger. Maar Kuijpers werd ook gekonfronteerd met de donkerste schaduwzijde van Moskou, de aangespoelden uit de verste hoeken van de Sovjetunie. Zeg maar de Derde Wereld van de USSR...

gierigheid. Twee zat-gegoten Russen werden door hen weggeduwd en vriendelijk troonden ze me naar hun verblijf.

In een onooglijke kamer, met een lampje van 25 watt, op een boogschuit van het superluxueuze verkoopscentrum, hoorde ik van deze Tadjikse en Oezbeekse jongeren hoe hoog er de kindersterfte is: 47,8% en 48,8%. Maar in Turkmenistan zou het wel het hoogste van de hele Sovjetunie zijn, goed voor 60%.

Zij vertellen me over hun mafia en hun kantoenbaronnen die goede zaakjes doen vanuit hun Azië met het Russische Europa. Centraal-Azië brengt slechts een goeie 10% in van het Bruto Nationaal Sovjetprodukt. Tegenover het Baltikum zijn zij drie keer armer. Er zijn weinig of geen hospitalen. Een

Gorbatsjov krijgt meer en meer kritiek te verduren. (foto archief)

van de twee wil in Moskou zijn tanden laten herstellen.

Over mijn vriendelijkheid verwonderen zij zich sterk. Want Moskou is voor hen toch zo'n agressieve, racistische stad. En zij vertellen me over de islambroederschapen in hun verre land, die niet getolereerd worden door de Sovjets. Zij volgen de Islamwet niet, de sharigat is hen vreemd geworden; zij doen zaken... Zij onderhouden wel hun dorp. Want vergeet het niet: 56% van alle Tadjiken overleeft met minder dan 78 roebel per maand. Bij de Oezbeken zou dat slechts 48% zijn. Het gemiddelde salaris in de Sovjetunie zou 220 roebel bedragen. Voor hen zijn de Balten „rijke Westerlingen"... Eén op zeven inwoners van de Sovjetunie leeft beneden het levensminimum.

„O TANNENBAUM...”

In de portiersloge beluistert me een tandeloze oude man, die plots Duits schijnt te kennen, wanneer hij mijn — in Latijnse letters geschreven — adressenbriefje leest. En in een beter Duits dan het mijne, wijst hij mij de weg naar het volgende woonblok, waar ik een Russisch avant-garde, half-ondergronds teatertje zou kunnen vinden. En dan volgt zijn levensverhaal. Hij speelde als

Oostpruis uit Königsberg, na de kampen, aan in Moskou. Hier vertelt hij nu over zijn stad, gesticht in 13e. eeuw door de Teutoonse Ridders. De havenstad van Oost-Pruisen, na 1945 herdoopt in Kalingrad. Met daarrond 15.000 vierkante kilometer — groter dus dan heel Vlaanderen — is deze „oblast” (= regio) een onderdeel van de Russische Sovjet-republiek. Dat Immanuel Kant er ooit onderwees wist ik wel.

Van de 370.000 Pruisen die „zijn stad” ooit bevolkten kwamen de meesten om, ook zijn familie. Nu is die enclave goed voor 870.000 inwoners en de helft — meestal Russen — bewonen Kalingrad. Neen, hij is er niet meer terug geweest! Je moet er een speciale toelating voor hebben. Het Pruisisch garnizoen maakte er plaats voor een deel van de Sovjetvloot en de bijhorende scheepsbouwwerken. En op mijn beurt vertel ik hem over Antwerpen, dat hij kent. Langzaam spreek ik wat Nederlands, dat voor hem in het stofferig portiershok verstaanbaar wordt. De Antwerpse havenarbeiders zouden de besten ter wereld zijn, zo verzekert hij mij. En in Nederduits bezweet hij mij: „*Ea-ner kann wohl aleen äte, oawer nich alleen oarbeide*”. Of ik hem naar de toiletten wil helpen? Dan pas merk ik dat hij tegen zijn portiersbalie aangeschoven zit, zonder zijn beide benen...

Tijdens de bittere hongerwinter van '47-'48 begon het, de kampen deden de rest... Maar hier zit hij warm. Enkel die trappen voor-naar-het-toilet-te-gaan zijn moeilijk.

En om te laten horen dat hij nog zingen kan beluister ik, na een slokje vodka uit zijn fles, Gruber's nostalgieke „O Tannenbaum...”! Buiten ligt alles vuil-dik onder de sneeuw. Er is niemand in de straat. Af en toe

ploft van de hoge daken een ijskegel of een klad sneeuw naar beneden. En zo weet je waarom velen in Moskou midden op de straat lopen...

RUSSISCHE DEMOKRATEN

Lt.-kolonel *Ivan Bychkov* zit voor me in het Russisch Parlement aan de bevoren Moskourivier. Hij is pas gelost door de KGB, samen met kap. *Kelkov* en Marine-kapitein *Evstigneev* werd hij aangehouden in Vilnius, beschuldigd van drugs- en wapenbezit. Larie natuurlijk. Zij stelden een militair-technisch onderzoek in over de dodelijke gebeurtenissen in Vilnius. Een radioamateur heeft een deel van de bevelen en de gesprekken uit die dagen kunnen opnemen. En zij konden ze dekodieren.

Uit doorgegeven documenten blijkt bovendien dat de Sovjetminister van Landsverdediging *Jasow* reeds op 8 januari '91 militaire eenheden liet overbrengen naar de 7 roerigste republieken. In Litouwen kwamen soldaten toe uit Pskov. Het dekreet van 1 december 1990 geeft Gorbatsjov, als president van de USSR, de macht om legereenheden in de republieken te gebruiken om de naleving van de dienstplicht te verzekeren... Dat dekreet vormde de dekmantel, verzekert *Ivan Bychkov* me.

Intussen hadden behoudsgezinde Litouwse kommunisten hun Komitee voor Nationale Redding opgericht, dat „*de volledige verantwoordelijkheid voor het lot van de republiek op zich neemt*”. De militaire- en burgerplan-

nen voor de staatsgreep waren dus goed op mekaar afgestemd! En op 11 januari '91 nemen Sovjet-soldaten het Litouwse Huis van de Pers in. Het eerste slachtoffer valt... Maar Landsbergis roept al de burgers op om het Parlement in Vilnius en de TV-toren te verdedigen. Van heinde en verre stromen de Litouwers toe. Op 13 januari '91 om 2u. 's morgens veroveren de soldaten de TV-toren en het Komitee voor Nationale Redding vraagt Landsbergis om met zijn regering af te treden... De grote massa Litouwers houden letterlijk het leger tegen. Moskou wil een groot bloedbad vermijden, mede onder druk van het buitenland.

„*David Litouwen heeft het voorlopig gehaald*”, zegt Alexander *Evstigneev*, in marine-uniform, 's avonds tijdens een grote volksbijeenkomst in een zaal van het Moskouse stadhuis waar de nieuwe Russische democraten het voor het zeggen hebben.

5 DIVISIES PER JAAR...

Vitaly Ourajtzev, parlamentslid, reservekolonel, met berefiguur, loodst ons door de oneindig lijkende gangen van het Russisch Parlement, naar zijn kantoor. Buiten vriest het stenendik, maar binnen is het overwarm. Het energieverlies in de slecht-uitgeruste sovjetgebouwen is enorm. De thermostaat moet hier nog uitgevonden worden!

Met Russisch-barokke gebaren schetst hij in goed Frans hoe hij de depolitisering van het leger wil. Hij is zowat de leider van *Shtshit* = Schild, een beweging van militairen die het Sovjetleger willen demokratiseren.

Aan de Domkerk in Vilnius: Begrafenis van de veertien slachtoffers die vielen bij de Sovjetaanval op het radio- en TV-station. (foto archief)

ren, de misbruiken tegengaan en de belangen van de soldaten en de dienstplichtigen behartigen.

Vergeet niet, zo drukt hij ons op het hart, dat er anders geen hervorming in de Sovjetunie zal mogelijk zijn. Maar er is meer. Elk jaar komen er zowat 12.000 soldaten om in het leger. Vecht- en moordpartijen veelal omwille van racistische twisterijen, ongevalen allerhande... Ongeveer 25.000 soldaten zullen door dit alles een blijvende handicap oplopen. Nog eens een divisie deserteert en duikt onder in die onmetelijke sovjetwereld en een andere divisie wordt om vele redenen gevangen gezet, ook om politieke. „Jasov wil het leger hervormen, jazeker, maar dat tienjarenplan loopt te traag” — „Wij willen alternatieve dienstplicht, zoals bij jullie” —

„Er moet een militair statuut komen en 'n sociale opvang voor de honderdduizenden die hun werk verloren door de 2 tot 3 jarenlange legerdienst” — „Wij werken samen met alle democratische krachten in de verschillende republieken van de unie. En ja, ook in de Europese Gemeenschap onderhouden we contacten”. Ik vertel hem over VOS en over onze vredestoren in Diksmuide.

„Ja, met Vlaanderen zouden we ook willen samenwerken... Jullie hebben zovele oorlogen en bezettingen gekend... Jullie zullen de vrede wel hoog inschatten. Help onze gedachten te verspreiden. Vijf divisies zomaar verliezen per jaar is te veel... ook in vredes-tijd!”

EEN JOODJE UIT ARMENIE...

Samen met zijn vriend *Alexis Chervyakov* stellen ze hun spotprenten ten toon in een oude wandelstraat van Moskou. Ik vraag me af hoe ze het uithouden in die kou. Tegen de schutting van een stilligende bouwwerf hebben ze in oude plasticjes, hun karikaturen opgeprikt. Honderden Russen schuiven er langsheen: kijkend en zwijgend. Kouwelijk ingeduffeld hebben ze allen steeds een boodschappentas bij. Er zou zo eens iets te koop moeten zijn... Je weet nooit. Met mijn enig Armeens vrijheidszinnetje loods ik — op mijn beurt — beide tekenaars een theehuisje binnen. Zoals overal in Moskou is het er vuil en drassig omwille van de smeltende sneeuw. Buiten thee, in gore glazen en een knalrood, als elastiek uitzierend, gebakje valt er niets te krijgen.

Voorzichtig, want tegen vreemd geld mag je niets verkopen, doen we in gebroken Engels zaken. Zo verhuist een deeltje van hun spot, die geen woorden hoeft, naar Vlaanderen. Ik vertel hen hoe ik in 1974 pamfletten uitdeelde in Jerevan. Dan pas komen ze voorgoed los met allerlei vragen.

Drie Moskovietse vrouwen doen grimmig kijkend de winkelrij, er zou eens iets moeten te koop zijn... (foto Reuter)

Ook zijn vader zat vast in diezelfde gevangenis waar ik verbleef, hij wou naar Israël uitwijken. Toen hij vrij kwam, verhuisden ze naar Moskou. En ja een paspoort blijft zo moeilijk te krijgen, zeker voor hen. De vredevreugde kan niet op en zo moet ik mee naar een schilder die 17 lange jaren vast zat. Wat verder in de straat stelt hij tentoon. Veel middelen hebben ze niet, maar zij zijn nu wel vrijer dan vroeger. Tot wanneer? De straat is hun tentoonstellingszaal. Met velen zijn ze niet, hooguit een tiental in heel Moskou. Uit zijn zak tovert hij een fles Armeense cognac.

Samen drinken we aan dezelfde fles. Die teug doet deugd in de kou. En zo worden twee waterverftekeningen verhandeld...

KAN IEMAND HELPEN?

Tijdens het eind van de 50'er jaren, tot 1961, ontmoette *Balis Gajauskas* in het Werkkamp van Potma (Mordovië) enkele Vlamingen, die er ook hun straf uitzaten. Graag zou hij opnieuw *Georges Dewolf* en *Juul Degeland* ontmoeten. Zij zouden teruggekeerd zijn naar Vlaanderen of naar Canada. Heel waarschijnlijk waren het Vlaamse Legioensoldaten. Wie iets weet over deze personen kan contact opnemen met Willy Kuijpers, Swertmolenstraat 23 te 3020 te Herent - tel. 016/22.96.42.

Willy Kuijpers

REGIONALE PARTIJEN STERK IN OPKOMST

DE onstuimige groei van de regionale partijen is een reactie op de ambtelijke en nauwelijks begrijpelijke Haagse politiek, die steeds minder mensen tot een gang naar de stembus weet te inspireren. Bureaukraten bepalen achter hun buro's in Rijswijk en Zoetermeer welk dorp toekomst heeft en op welk dorp eutanase dient te worden toegepast.

De groeiende stroom nota's en cirkulaires hebben volgens de regionale partijen één ding gemeen: er wordt geïnvesteerd in de Randstad ten koste van het platteland. Vooral minister *Ritzen* en staatssecretaris *Wallage* hebben kwaad bloed gezaaid met hun plan om honderden scholen op het platteland te sluiten.

WEERZIN

Naar voorbeeld van de FNP en de Partij Nieuw Limburg kwamen bij de verkiezingen van afgelopen woensdag in nog vier gewesten onafhankelijke lijsten op: de *Brabantse Onafhankelijke Frakties* (BOF), de *Lokale Partijen Gelderland* (LPG), de *Onafhankelijke Partijen Drenthe* (OPD) en de Zeeuwse formatie *Delta Anders*.

De aanvoerder van deze partij, statenlid *C. Van Waterschoot*, schreef vlak voor de verkiezingen geschiedenis door maar liefst vier gedeputeerden naar huis te laten sturen vanwege een belastingschandaal. Onder deze vier bevond zich de lijststaandvoerder van het CDA.

De Brabantse Onafhankelijke Frakties bestaan al vanaf 1985, maar deden het eerst mee met verkiezingen voor provinciale staten. De BOF is evenals de LPG, PNL en OPD een samenbundeling van gemeentelijke partijen. Bij de BOF zijn maar liefst 125 onafhankelijke partijen aangesloten. „Wat ons bindt is de weerzin tegen de Haagse regentenpolitiek”, vertelt woordvoerder *J. Bouman*.

VERFRISSEND

De zes regionale partijen willen binnenkort bij de verkiezingen voor de Eerste Kamer — die in Nederland „getrapt” worden gekozen door de provincieraadsleden — uitkomen met één lijst. Op initiatief van de Frysk Nasjonale Partij hebben de partijen elkaar

De selectieve politiek van Den Haag begint niet alleen Friesland danig op de heupen te werken...

(foto VUM)

LJOUWERT/MAASTRICHT — Het federalisme is in Nederland onmiskenbaar in opkomst. Aangemoedigd door het Haagse centralisme deden bij de verkiezingen voor provinciale staten woensdag j.l. in maar liefst zes van de twaalf provinciën gewestelijke lijsten mee. Samen zijn zij volgens de Limburgse hoogleraar *Van Tilborg* sterk genoeg om op zijn minst één zetel in de senaat te veroveren, wat een unikum zou zijn in de Nederlandse parlementaire geschiedenis. Onder aanvoering van de *Frysk Nasjonale Partij* en de *Partij Nieuw Limburg* lijkt het federalisme voor het eerst een plek te veroveren op het Binnenhof.

kunnen vinden onder de noemer van het federalisme. „Als de samenwerking in de senaat goed verloopt zal de verleiding groot

zijn om ook samen aan de volgende Kamerverkiezingen mee te doen”, zegt lijststaandvoerder ir. *Geeske Krol* van de Frysk Nasjonale Partij.

Alle deelnemende partijen hebben volgens haar een gezonde afkeer van het „Haagse centralisme”.

„Heel Nederland betaalt extra wegenbelasting, maar alleen in het westen van het land worden knooppunten opgelost. Wij willen nu het centralistisch bolwerk van binnenuit bestrijden.”

Oude tijden herleven. Voor 1795 kenden de gewesten in de Republiek der Zeven Verenigde Nederlanden een grote mate van autonomie. Het verstikkende centralisme in het Nederland van na 1830 heeft grote delen van het land, Friesland voorop, geen goed gedaan.

Voor het eerst sinds de invoering van het algemeen kiesrecht in 1917 krijgt Nederland enkele federalistische parlementariërs die zullen strijden tegen de Haagse regelzucht en tevens onbekommerd zullen opkomen voor hun gewest. En dat is wel zo verfrissend.

OPF

EEN JAAR VOLKSNATIONALE STRIJD /2

HET JAAR VAN DUITSLAND

Europa staat nog steeds sterk onder de druk van de na 45 jaren nauwelijks minder bedrijvig geworden anti-Duitse psychologische oorlogsvoering. In Duitsland zelf is de afkeer van alles wat naar nationalisme, vooral naar het eigen nationalisme, zweemt zo mogelijk nog sterker dan in Nederland. Toch blijft men de Duitsers voorstellen als gevaarlijke chauvinisten. De zware, ook financiële, inspanningen die de Bondsrepubliek zich in 1990 getroost om van de DDR een volwaardig gebied te maken, worden met de vinger gewezen.

In Duitsland zelf blijven vooral linkse politiekers en intellectuelen tot op het einde gekant tegen de definitieve eenmaking.

Einde augustus doet de RAF (*Rote Armee Fraktion*) weer van zich spreken. Zij „verklaart de oorlog aan de nieuwe wereldmogelijkheid Groot-Duitsland”.

KEERT HET TIJ?

Hoe normaal het verlangen naar Duitse eenheid is (en naar bevrijding van zovele volksgenoten en familieleden uit een bankroete kommunistische politiestaat) en hoe weinig dit met rechtse scherpslijperij te maken heeft, blijkt uit de deelstaatverkiezingen van Saarland. De als gevaarlijke nationalistenvoorgestelde „Republikaner” geraken

alleen in Beieren over de kiesdrempel en in de landdag (met 5,4 %; in 1989 was het nog 7,5 %).

Op woensdag 3 oktober 1990, 45 jaren na het einde van de tweede wereldoorlog, 41 jaren na de oprichting van de Duitse Bonds-

republiek en de Duitse Democratische Republiek, wordt het na de nederlaag overgebleven en gespleten romp-Duitsland samengevoegd. Daags daarna heeft in de gebouwen van de oude „Reichstag” te Berlijn de eerste heel-Duitse parlementszitting plaats.

Oostduitse grenspolitie kijkt toe hoe manifestanten een segment uit de Berlijnse muur neerhalen. (foto AP)

DUITSERS IN POLEN STEEDS MEER ZICHTBAAR

Is nu de grens van de voormalige DDR ook de grens van het grotere Duitsland met Polen geworden? Niet vanzelf maar na ondertekening van twee verdragen. Het eerste erkent de bestaande grens, het tweede is een verdrag van goede nabuurschap dat o.m. zekere waarborgen belooft voor de spijs alles in Polen overlevende Duitse minderheid (ooit meerderheid).

De *Oder-Neisse-grens* blijft evenwel fel omstreden in de openbare mening. De 10 miljoen verdrevenen laten onvermijdelijk sporen na van een andere kijk op deze geschiedenis.

In april verschijnt te Oppeln (*Opper-Sile-*

zië) het eerste nummer van een tweeweekelijks verschijnend blad, dat *Oberschlesische Nachrichten / Wiadomosci Gornoslaskie* heet. Het verschijnt op 30.000 exemplaren en wordt uitgegeven door een sociaal-kulturele vereniging van de Duitse minderheid in Opper-Schlesien. Het is o.m. bedoeld als tegengewicht tegen de *Schlesische Nachrichten* die door de *Schlesische Landsmannschaft* (orgaan van de Silezische verdrevenen) uit de Bondsrepubliek de jongste tijd in duizenden exemplaren toegezonden worden.

Bij gemeenteraadsverkiezingen in die streek heeft de Duitse volksgroep de drie vierden van haar kandidaten kunnen doen

verkiezen. In 25 gemeenten vormen zij zelfs de meerderheid.

In oktober wordt te *Stettin* een Duitse kulturele vereniging met de naam „Heimabund” officieel geregistreerd. Initiatiefnemers zijn Polen van Duitse oorsprong en Polen die zich aan Duitsland interesseren. De bedoeling luidt: de verspreiding van Duitse taal en cultuur bevorderen en zich ontfemen over Duits kultureel erfgoed.

Ook in *Thorn* en *Dantzig* ontstaat een Duitse vereniging. De jeugd laat het nochtans afweten, tenzij om te vernemen hoe ze het best naar Duitsland kan uitwijken.

VERBETERINGEN IN HONGARIJE EN TSJECHOSLOVAKIJE

Een geleidelijk drukker contact is tot stand aan het komen tussen volksbewuste Duitsers uit Oostenrijk en volksduitsers in Hongarije. Ook in 1990 worden kinderen geruild, gemeenschappelijke vakantiecampen georganiseerd en leraren Duits aangeworven. De zgn. „*Donauschwab*en” vormen de enige volksduitse groep in de Balkan die niet denkt aan uitwijken.

De krant *Vasvarmegye* zal vanaf 1991

tweetalig (Hongaars-Duits) verschijnen. Te Werischwar wordt een Duitse kindertuin geopend.

Tussen Tsjechen en Duitsers botert het al lang niet goed. De uitdrijving van een drie miljoen Duitsers uit gebieden waar ze al eeuwen lang woonden scheen elk gesprek definitief onmogelijk gemaakt te hebben. Toch is dit niet zo. In juli vindt een eerste

officieel gesprek plaats tussen Franz Neubauer, woordvoerder der verdreven *Sudetenduitsers*, en de Tsjechische eerste-minister Pithart. Te vermelden zijn ook kulturele ontmoetingen en uitwisselingen, samenwerking voor raidoprogramma's, gemeenschappelijk herstel van Duitse kerkhoven en kerken, opening van een Duitse school te Praag, enz. Er zouden nog 120.000 tot 150.000 Duitsers wonen in Tsjechoslovakije.

WEIFELLENDE HERLEVING

Begin 1990 bereiken ons steeds meer berichten over de toestand in het eindelijk wat toegankelijker geworden Roemenië. Ooggetuigen melden in *Grenzecho* dat de aldaar sedert de 12de eeuw levende Duitsers de moed verloren hebben en „heim ins Reich” willen. Hun volksgroep is door Ceausescu en de zijnen eerst op brutale, dan op onderduimse wijze uiteengerukt. Nu zijn ze vooral van opdringerige Zigeuners bang.

Hoe weinig zij meetellen wordt duidelijk uit een dankbrief van een man uit Deutsch Weisskirch die benadrukt in zijn adres alleen „Viscri” te vermelden omdat poststukken anders niet terecht komen. Geen wonder dat van 1 januari tot 20 mei 1990 31.456 Duitsers uit Roemenië naar Duitsland teruggevloeid zijn.

In Ceausescu's tijd was het blad *Neue*

Weg een slaafse vertaling van wat het regime zijn mensen voorhield. De nieuwe, zij het betrekkelijke, vrijheid laat nieuwe bladen ontstaan: *Hermannstadter Zeitung* (Hermannsstadt, in onze pers meestal Brasov genoemd), *die 7.Posaune* (spreekbuis van de theologiestudenten uit Hermannstadt), *Bruckenthal* (scholieren uit die plaats) en *Deutsche Vortragsreihe Reschitza* (Reschitz).

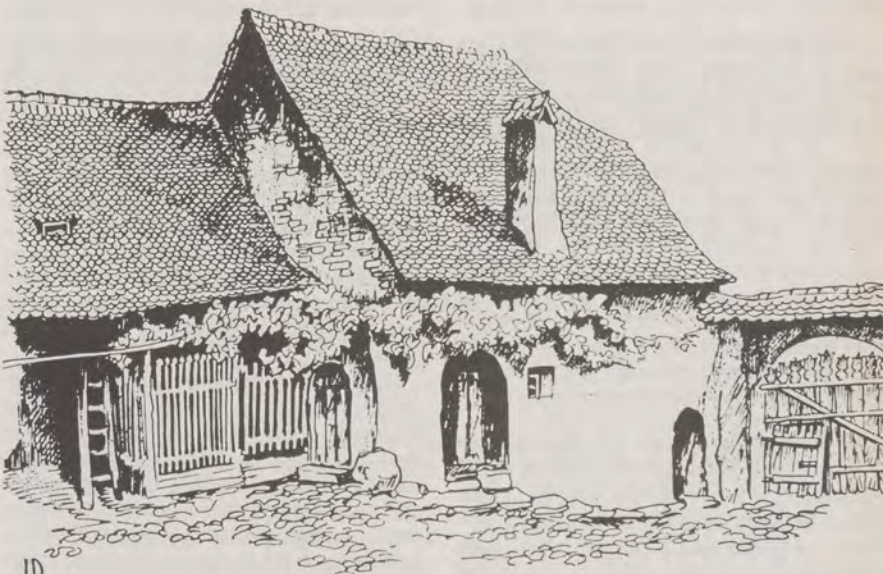
OP DUBBEL SPOOR

In de Sovjet-Unie leven ongeveer 2 miljoen Duitsers. Tot oktober beschikten zij over een blad dat *Neyes Leben* heette en van de *Pravda* afhing. Sedertdien heeft de Duitse vereniging „Wiedergeburt” het blad kunnen overnemen om er een eigen, uiteraard voorzichtige, koers mee te varen.

De afdeling Moskou van deze vereniging wil daar een „Duits dorp” oprichten, met een zaken- en cultuurcentrum, Duitse school, boekerij enz.

In de winter 1989-1990 wordt te Leningrad een „Deutsche Gesellschaft” gesticht met als doel, gebruiken en overleveringen van de aldaar wonende Duitsers nieuw leven in te blazen. Volgens het Sovjet-persagentschap TASS zijn die met 4.000 (in 1917: 50.000).

Vele Sovjetduitsers zien geen toekomst meer voor hun groep in de Sovjet-Unie. Zij wensen uit te wijken en slagen er soms ook in. In 1989 (cijfers pas in 1990 bekend gemaakt) waren het er 105.000. In 1990 zullen het er zeker méér geweest zijn. Door hun vrij hoog geboortecijfers blijft deze groep rond de 2 miljoen schommelen.

JD
Jzo

Zowel in Roemenië als Sovjet-Unie blijft het voor volksbewuste Duitsers in alle opzichten moeilijk hun eigenheid te bewaren. Hetzelfde geldt voor het bewaren van het bouwkundig patrimonium.

(eigen foto)

SCHERMUTSELINGEN IN ZUID-TIROL

De „Union für Südtirol” begint te knagen aan de oppermachtige *Südtiroler Volkspartei*, die tot op heden de Duitse volksgroep in Italië praktisch monopolizeert. De Union verwijt haar echter slijtage, te grote bereidheid om met de staat Italië goede maatjes te worden, tekort aan volksnationale dynamiek. Bij de gemeenteraadsverkiezingen haalt zij er 43 raadsleden door. De SVP behoudt echter het meesterschap.

De Italianen in Zuid-Tirol vinden het niet prettig dat het aantal van hun kinderen in Italiaanse scholen daalt. Het is goed nieuws voor de Tirolers, die tenslotte al die Italianen ongevraagd binnengesluisd kregen.

De verklaring voor de Italiaanse achteruitgang is sociologisch-demografisch. Italianen in Zuid-Tirol zijn stedelingen. Man en vrouw gaan uit werken en kopen weinig kinderen. De Tirolers wonen op het land, leiden een traditioneler leven en hebben meer kinderen.

Tot voor korte tijd gold de verplichting *Duits te leren* (voor sommige ambten bv.) als een vernedering. De Duitse eenheid heeft daar vrij plots een andere zin aan gegeven. Menig Italiaan vindt het nu een economische troef.

Die Duitse eenheid heeft ook buiten het Duitse taalgebied weerslag. In Trentino, de Italiaanse provincie die samen met Bozen het Gewest Zuid-Tirol (Alto Adige) uitmaakt, is het onderricht van de Duitse taal sedert 1919 uit de scholen verdwenen (al komen er vier Duitse bergdorpen in voor). Bij het begin van het jaar 1990 beslisten de directeuren van twee sekundaire scholen dat vanaf 1991-1992 Duits als tweede taal zal onderwezen worden.

De spoorwegen zijn een doorn in het vlees van de Zuidtirolers. Door privatizing konden ze een tijd lang ontkomen aan de regel die het aantal te begeven betrekkingen ook daar op de sterkte der drie volksgroepen afstemt. Wel heeft het grondwettelijke Hof deze regel opnieuw opgelegd. Doch met steeds nieuwe uitvluchten onttrekken de Italiaanse spoorwegoverheden zich daaraan. Voor oudere Vlamingen een bekend refrein. In de hersft ontketenen SVP en „Union für Südtirol” een offensief tegen de stationschef van Brixen, die op alle kritiek eenvoudig antwoordt: „Siamo in Italia” (we zijn hier in Italië). Hem wordt geen haar gekrenkt.

Plaatsnaamborden zijn bij elke taalstrijd het voorwerp van wederzijds ongenoegen. In Vinschgau, een groot dal van de Opper-Etsch, moeten nieuwe borden geplaatst worden. De gemeenten zorgen er voor dat de Duitse namen vooraan staan. Voor de Dienst van Rijkswegen volstaat dit om ze allemaal te vervangen door andere, met de Italiaanse naam (vaak volledig gefantazeerd) vooraan. De Tirolse overheid, verantwoordelijk voor de bescherming van de landschappen, pro-

Tirolers wonen op het land en leiden een traditioneler leven. (eigen foto)

testeert hiertegen. Toch stapt de Tirolse provinciale regering (SVP) over dit bezwaar heen i.p.v. het herstel van de oorspronkelijke

toestand als voorwaarde te stellen voor de toelating om een stuk autosnelweg uit te bouwen.

OMSTREDEN KARINTHIE

De verhouding tussen de Karinthiërs en de overige Oostenrijkers, met aan hun hoofd de Weners, gelijkt sterk op die tussen Vlamingen en Hollanders. Zij bewonen grensland, zij kennen de burens, zij hebben er zeer tot hun schade van dichtbij kennis mee gemaakt en staan dus op hun stuk tegen de gevaarlijke zuiderlingen, in dit geval de Slovenen. Van de weeromstuit worden zij door de kosmopolitische hoofdstedelingen en door allen die het volkse gedachtengoed ver van zich af gooien, uitgekreten voor nazi's en rassisten.

Oostenrijks *grondwettelijk hof* brengt in december 1989 ontzetting teweeg bij de Karinthiërs door te stellen dat er in die deelstaat een autochtoon nederzettingengebied van Slovenen bestaat, dat in elk van de daar liggende gemeenten een voor Slovenen geschikte lagere school moet komen en dat zulks zelfs in het Duitse gebied zo moet zijn indien er genoeg belangstelling voor bestaat.

Dit gaat inderdaad zeer ver. Men kan weliswaar een landstrook afbakenen waarbinnen Slovenen inheems zijn doch ook daar zijn zij slechts als een verspreide kleine

minderheid aanwezig tussen een Duitse meerderheid die er al evenlang woont. Zoals tot aan de tweede wereldoorlog het omgekeerde waar was ten zuiden van de Karawauken.

Na de oorlog schenen die Duitse Karinthiërs niet meer te bestaan. Totdat op 13 november een „Bund der Deutscher un Oesterreicher” werd opgericht te *Esseg*, nu Osijek, in Slovenië.

Merkwaardig is de hardnekkigheid waarmee het ZSO (Zentralverband Slowenischer Organisationen) zich keert tegen het voostel van de KHD (Kärntner Heimatdienst), in Duitse lagere scholen *Sloveens als keuzevak* te onderwijzen. Het houdt het liever bij gemengde Sloveens-Duitse scholen en wijst een afzonderlijk Sloveens scholennet af.

Voor het schooljaar 1990-'91 werden voor het tweetalig onderwijs weer wat meer leerlingen aangemeld dan het jaar tevoren. Van de 325 nieuwelingen spraken 32 % normaal Sloveens; 28,6 % hadden slechts een passieve kennis van de taal en 39,4 % geen enkele.

MEER TEGENVALLERS DAN MEEVALLERS IN ELZAS-LOTHARINGEN

Het gaat de Duitsers in Frankrijk nog steeds niet goed. De „René Schickele-Kreis/Cercle René Schickele”, een van de laatste kulturele Duitsbewuste groepen aldaar, publiceert de bedroevende resultaten van een onderzoek dat door een Straatsburgs instituut doorgevoerd werd. De meesten verbinden Duits nog altijd met nazi (de Franse propaganda heeft dus puik werk geleverd) en vrezen „niet voor echte Fransen aanzien te worden”. Uiteraard is dit voor Duitsers niet mogelijk. Vandaar al die franskiljons.

Nog 47,7% van de volwassenen tussen 25 en 34 jaar spreken Elzassisch. Bij die tussen 18 en 24 jaar zijn het er slechts 37,8%. Bij de kleuters zakt dit percentage tot 25.

Rektor van de Elzassische schoolinspektie is een echte Fransman, Deyon. Die heeft méér aandacht voor het nut van Duitse lessen dan menige bange Elzasser. Net voor de zomervakantie kondigt hij aan dat de

Duitse taal „reeds” vanaf de tweede klas zal mogen onderwezen worden (voorheen pas vanaf de zesde of de vierde). Doch vanwaar de taalleraars Duits halen? Het Franse normaalschoolstelsel heeft hun opleiding zo goed als gesaboteerd. Vandaar dat slechts 20 van de 950 kleuterklassen in het Duits verlopen. Kunnen wij ons dat voorstellen?

Einde januari verbiedt de Franse overheid drie plaatselijke radio's in Duits Lotharingen. Als bij toeval legden deze zgn. „parasietenzenders” zich toe op uitzendingen zowel in het Hoogduits en het Moezelfrankisch dialect als in het Frans. Bezwarend was dat zij zo graag beluisterd werden, tot zelfs over de grens.

In de zomer van 1990 beperkt televisiezender „FR3-Alsace” (R = région!) de uitzending van zijn meest volksgeliefde uitzending

gen in Elzassische Duits tot het weekeinde. Vele kulturele verenigingen, gemeenteraden, ja zelfs parlementsleden protesteren. In Parijs doet men of zijn neus bloedt.

Lotharingen wordt steevast samen met de Elzas vernoemd. Toch is de toestand er bijlange niet dezelfde. In vele ozichten, o.a. inzake volksbehoud, ziet hij er slechter uit. Toe te juichen is dan ook dat een omzendbrief van 10 september de *scholentoestand* tenminste op het (lage) peil van de Elzas brengt. Eindelijk wordt toegegeven dat de Lotharingse dialecten naar het Duits als standaard-gewesttaal verwijzen. Men bedenke niettemin dat tot op heden alle mogelijke voorschriften en bepalingen voor gewesttaalen in Frankrijk op vrijwilligheid stoelen. Niemand kan verplicht worden zijn eigen moedertaal op school te leren of aan te leren, als ze niet Frans is.

DUITS BELGIE ZACHTJES BERGAF

In dit blad hebben wij dikwijls de onderdruimde en openlijke verfransingspolitiek aangeklaagd waaraan Walen en inheemse franskiljons zich in Duits-België bezondigen.

In 1990 komt een veelzeggend resultaat van deze politiek aan het licht. In het schooljaar 1988-'89 zaten in de gemeenteschool van *Herbesthal* meer franstalige (68) dan duitstalige (47) kinderen. De argeloze lezer, die de vraag stelt hoe in een Duits dorp Franse klassen kunnen bestaan (want het gaat om een heuse afdeling), heeft uit het oog verloren dat het hele Duitse gebied bij wet verplicht is faciliteiten te verlenen aan franstaligen. De verfransing langs wettelijke weg is dan ook in alle stilte aan de gang.

Uit een parlementaire vraag en het antwoord daarop van de minister van Landsverdediging maken wij op dat de taaltoestanden bij de *rijkswacht* in dat gebied na zovele jaren nog steeds erbarmelijk zijn.

Een wetenschappelijk onderzoek naar het taalgebruik brengt aan het licht dat twee op drie dialectsprekende ouderparen met hun kinderen alleen Hoogduits willen spreken. Wel bestaan er ekstreme verschillen tussen de verschillende dorpen. Net zoals in Vlaanderen zijn meisjes veel vlugger bereid, het dialect te laten vallen.

Een zwaar verlies voor de zaak van de volksbewuste Duitsers in België en een teken aan de wand is het verdwijnen van hun

blad „*der Wegweiser*”. Dit verscheen viermaal per jaar. Het trok een recht spoor en kaderde zijn werking niet alleen in een heel Duits bewustzijn maar ook in veel begrip voor de Vlaamse beweging, waarin het naast etnische verwantschap ook gelijkgerichtheid herkende. Het ziet er naar uit dat er geen jongeren te vinden zijn om die vlag over te nemen.

Op 23 maart wordt een „subregionaal” komitee voor arbeidsbemiddeling en beroepsvorming in het Duitse gebied door het Waalse Gewest opgericht. Arbeidsbemiddeling is een gewestelijke dus Waalse aangelegenheid, beroepsvorming zaak van de „Duitstalige Gemeenschap”. De slotsom is Waals.

In juli wordt nog eens gesleuteld aan de instellingen van de „Duitstalige Gemeenschap”. Veel positiefs komt daarbij niet uit de bus. Over taalregelingen in hun gebied mogen ze nu wel al een advies uitbrengen en de financiering van hun onderwijs wordt gewaarborgd.

De bevoegdheid voor monumenten en landschappen, van deze Gemeenschap afgenomen in 1988 en steeds weer als een onachtzaamheid of een materiële vergissing voorgesteld, blijft waar zij is: bij het Waalse Gewest. Voorzitter Anselme laat in juli verstaan dat dit zo wel zal blijven.

Einde augustus laat de invloedrijke PS-senator Collignon verstaan, geen bezwaar te hebben tegen een vierde, Duitse Gewest. Het kadert, wel te verstaan, in de Waalse poging om de federalisering van België in dubbele zin om te buigen. Met 3 van de 4 Gewesten in Waalse hand wordt de Vlaamse invloed teruggedrongen. En de criteria veranderen: niet langer etnische, kulturele, staatkundige, maar politiek-ekonomische; geen Gemeenschappen maar Gewesten.

In de herfst kiest de „Rat der Deutschsprachigen Gemeinschaft” een wapen: een rode leeuw, omringd door negen blauwe bloemetjes van het vijfvingerenkruid.

Op 28 oktober worden verkiezingen voor de „Rat” gehouden. Winnaars zijn socialisten en groenen. Veel verlies boeken de kristen-demokraten en, wat minder, de PDB. Wat kon voorzien worden gebeurt: de regering, tot nu toe traditioneel kristen-liberaal, wordt uitgebreid met de socialisten.

Het betekent dat precies die partijen die van de Waalse partijbureaus het meest afhankelijk zijn, nu ook het meest ongehinderd aan de macht zijn. De enige onafhankelijke partij, de PDB, lang de tweede sterkste, mocht nooit in de regering. Zij vertoont de jongste jaren tekenen van ontmoediging. Vermoedelijk weerspiegels dit de toestand van haar kiezers.

Karel Jansegers

DEGRYSE TWEEMAAL MEER OP VTM DAN EYSKENS?

HET Vlaamse medialandschap werd met de komst van de *Vlaamse Televisiemaatschappij* (VTM) in februari 1989 grondig door elkaar geschud. Wat weinigen op dat moment voorspelden, werd waarheid: de commerciële zender werd een regelrechte voltreffer, tenminste wat de kijkcijfers, en bijgevolg de advertentie-inkomsten betreft.

De Vlaamse communicatiewetenschap heeft verleden week, op een vijfjaarlijks kongres in Gent, de eerste onderzoeksresultaten bekend gemaakt over de inpassing van VTM in het Vlaamse medialandschap en de reactie van de openbare omroep op het ongebreidelde commerciële succes. Vooral het referaat hierover van dr. *Wim Van der biesen*, docent aan de KU Leuven, was boeiend. Van der biesen verzamelde de onderzoeksresultaten van de KUL, vulde deze aan met deze van de communicatiecentra van de VUB en de RUG, en trok er enkele belangrijke conclusies uit.

AMUSEMENT TROEF

Eigenlijk komen de conclusies over de invloed die de BRT heeft ondergaan van de komst van VTM, zoals die kunnen afgeleid worden uit een vergelijking van het programma- en het nieuwsaanbod van beide zenders, nog te vroeg. De onderzoeksperiode situeerde zich immers van begin '89 tot begin '90. De programmatie van de openbare omroep ligt echter voor het grootste deel een jaar op voorhand vast, zodat de BRT-programma's van '89 nog niet honderd procent de invloed ondergaan hebben van de zo onverwacht succesvolle VTM-konkurrent.

Toch tekenden er zich in '89 reeds een aantal tendenzen af die in het afgelopen jaar ('90) naar alle waarschijnlijkheid nog duidelijker zullen worden. Een aantal resultaten van het onderzoek liggen zeer voor de hand. Zo moet je geen communicatiewetenschap gestudeerd hebben om te merken dat het programma-aanbod van VTM in overwegende mate (80%) op amusement gericht is, en dat programma's waar echt de klemtoon op

educatie gelegd wordt er (nagenoeg) onbestaande zijn. Op de BRT vormen de amusementsprogramma's de helft van het programma-aanbod. Bij VTM wordt 20% van de zendtijd aan informatie gewijd, bij de BRT is dat 37%. Een vergelijking van de BRT-verdeling van het jaar voordien leverde, om de hierboven geschetste reden, niet echt betekenisvolle verschillen op.

Men stelde wel vast dat er op de BRT tijdens de *prime time* (de periode met de grootste kijkdichtheid, ongeveer tussen 19 en 22 u.) eind '89 lichtjes meer amusement uitgezonden werd, en minder informatie. Er

Degryse tweemaal meer op VTM dan Eyskens? Zo iets zou geen mens geloven. Nochtans: onderzoekers hebben wetenschappelijk vastgesteld dat VTM tweemaal meer aandacht schenkt aan binnenlandse sportlui dan aan binnenlandse politici. Dit werd, naast veel belangrijker onderzoeksresultaten, bekend gemaakt op het dertiende Vlaams kongres voor Kommunikatiewetenschap, dat onder de veelbelovende titel *Strategieën van openbare omroepen versus commerciële omroepen verleden week in Gent plaatsvond.*

grijpt bij de BRT in toenemende mate ook een zenderprofilering plaats: TV 1 lijkt resoluut de populaire kaart te trekken, en gaat daarmee echt de concurrentie aan met VTM. TV 2, de zender voor de *gepassioneerde kijker*, richt zich meer en meer naar specifieke doelgroepen (cultuur, sport,...).

Van der biesen waarschuwde voor een al te sterke zenderprofilering bij de BRT: TV 2 dreigt dan een getto-tv te worden, een beetje de Radio 3 van de televisie. De KUL-docent merkte op dat de BBC, waar men enkele jaren terug ook met zo'n zenderkleuring experimenteerde, de jongste jaren die klok aan het terugdraaien is.

FIKTIE TROEF

De nadruk op ontspanning en amusement bij VTM wordt nog eens geïllustreerd door het grote verschil tussen BRT en VTM in zendtijd die aan fictie-programma's wordt gependend. Bij de openbare omroep werd in '89 42,5% van de zendtijd met fictie gevuld (57,5% non-fictie), bij de commerciële zender bestond het fictie-aandeel in '80 uit 77% (en 23% non-fictie).

De VTM-programmatie laat ons ook in veel sterkere mate *genieten* van de *deugden* van de Amerikaanse cultuur dan de BRT-programmatie. Bij de BRT zijn ongeveer tweederde van de programma's van eigen bodem,

bij VTM is slechts 1/3 in opdracht of zelf gemaakt (dus tweederden aangekocht!). Van de fictieprogramma's was bij VTM echter 84% afkomstig uit de VS (BRT:23%). De BRT (29%) klopt VTM (9%) echter met programma's van Australische bodem.

SPORT TROEF

Ook hier weer een belangrijk verschil tussen TV 1 en TV 2: op het tweede net worden in toenemende mate de zelfgemaakte programma's uitgezonden: de laatste vier maanden van '89 bestond 80% van de TV 2-programma's uit zelfgemaakte producties. Op TV 1 stelden de onderzoekers een significante stijging vast van de aangekochte programma's.

VTM kondigde van bij de aanvang aan dat men een andersoortig nieuws zou brengen dan de BRT. Dat klopt ook: het nieuws op VTM is volgens de onderzoekers hoger van tempo, het bevat minder politiek en buitenslands nieuws, het duurt minder lang, bevat minder *items*, is meer gericht op *human interest* en vooral de sport krijgt er meer aandacht. Van der biesen citeerde uit een onderzoek van Van den Hoof (VUB) dat binnenlandse sportlui in het VTM-nieuws

tweemaal zoveel aan bod komen als binnenlandse politici.

Maar ook op andere vlakken als presentatie en decor verschillen beide joernaals gevoelig. Bij VTM wordt veel belang gehecht aan de logo: zowel in het nieuwsdecor als in de generiek is het VTM-logo nadrukkelijk aanwezig. Bij de BRT wordt daarentegen het idee van het nieuws als wereldvenster meegegeven: dit zowel in de oude generiek (wereldbol) als de nieuwe. De BRT geeft in z'n decor een combinatie weer van een zakenkantoor en huiselijke intimiteit.

MUSKUSRATTEN TROEF

Volgens de onderzoekers verslaat het BRT-joernaal het VTM-nieuws in vlotheid (zij het dat dit volgens Van der biesen wel afhankelijk is van de nieuwslezer-joernalist van dienst): het BRT-joernaal is een meer interactief joernaal, wordt vlotter gepresenteerd en komt natuurlijker over. De onderzoekers gaven VTM wat dit betreft een tip: recht in de kamera kijken komt helemaal niet simpatisch over. Bij de BRT kijkt de journalist-nieuwslezer af en toe eens op z'n blad.

Het BRT-joernaal zegde zijn schoolmeesterachtige periode definitief vaarwel. Men tracht er volgens hoofdredakteur *Kris Borms* de middenweg te bewandelen tussen het lichtvoetige en soepele Franse joernaal à la A 2 en het kwalitatief hoogstaande werk van de BBC. VTM neigt meer en meer naar een ontpolitiserend en parochialiserend van het nieuws.

Maar toch moeten de politici nog niet beginnen wanhopen. Wie zich ervan wil verzekeren het VTM-joernaal te halen, geven we volgende tip: tracht een aktie te ondernemen waarbij de onmiddellijke leefwereld van de kijker betrokken wordt, die toch mooie beeldjes oplevert en die de politikus niet als *talking head* moet weergeven, maar bij voorkeur in echte aktie, terwijl er m.a.w. iets *gedaan* wordt. Bvb. muskusratten vangen aan een beek doorheen een groene weide, met op de achtergrond de kerktoren. Wanneer men gelijktijdig VTM én BRT wil halen, moet je er een specialist bijhalen. Een professor *Luc De Vos* van de muskusratten of zo. En vergeet niet: wanneer de aktie in sportkledij kan uitgevoerd worden, des te beter. Laarzen zijn ook al goed.

(pdj)

ADVERTENTIE

ONTDEK SCHOTLAND

Noord-Engeland en Schotland weten zelfs de meest verwende reiziger te bekoren.

Dus waarom niet meteen de kortste en meest aangename weg gekozen. Afvaart iedere dag vanuit Zeebrugge om 18 uur. Aankomst te Hull de volgende morgen om 8 uur.

Een 5-sterren avond, een verkwikkende nachtrust, een uitgebreid ontbijt en ziedaar, klaar bent u tot het ontdekken van de sporen van verwerde vikings, de wijheid van de Moors, de charme van een dagje relaxed shoppen, het wereldvermaarde festival van Edinburgh of zelfs het monster van Loch Ness.

Voor alle informatie betreffende het grote aantal activiteiten in Groot-Brittannië het hele jaar door: British Tourist Authority, Louizalaan 306, 1050 Brussel, Tel (02) 646.35.10 - Fax (02) 646.39.86.

Voor uw gratis brochure: North Sea Ferries Leopold II Dam 13, 8380 Zeebrugge, Tel (050) 54.34.30 - Fax (050) 54.71.12. Of raadpleeg uw reisagentschap.

BRITAIN

NORTH SEA FERRIES

UW SNELWEG NAAR SCHOTLAND

EMC

IN BOEREN HANDEN

IN BOEREN HANDEN bestaat uit twee grote delen, „Hoe het is” en „Hoe het kan”. Het eerste deel is meer dan driemaal zo uitgebreid als het tweede; opvallend en dan weer verantwoord.

Herman Verbeek stelt in het eerste deel dat de Wereldvoedselafel teveel naar onze kant helt, maar dat intussen honger geleden wordt in uitgestrekte en soms vruchtbare gebieden, maar dat de eigen boeren er niet beter van worden.

Ook zij zijn, wel niet zo wreed als in de Derde Wereld, slachtoffer van de heersende EG-politiek.

OLIE

Stilaan zullen plantaardige grondstoffen de slinkende olievoorraden gaan vervangen. In Brazilië loopt al een miljoen wagens op ethanol uit graan. Gaat de motor straks voor de maag? En hoe komt er het milieu dan vanaf? Motorbrandstof vergt gigantische graanvlakten met zo hoog mogelijke opbrengst. Zie de waanzin van zo'n cyclus: de boer zaait graan, hij gooit er voor een maximale produktiviteit zoveel mogelijk kunstmest op; kunstmest komt uit olie. Dan oogst hij zijn graan, levert het aan Shell en die perst er olie van.

Alleen kapitaalbelang kan zo'n waanzin bedenken! De behoefte aan voedsel en de beslissingen over produktie ervan worden meer en meer beheerst door de politiek van de agro-business.

BROOD

Omdat brood ook in West-Europa hoofdvoedsel is werd graan in de 1957 opgerichte EG het eerste marktordeningprodukt. Daarmee werd heel het basis-voedselrantsen voor de in aantal sterk stijgende Westeuropese burgers politiek veilig gesteld. De prijzen zijn politieke prijzen. Maar die politiek komt nu zichzelf tegen. Derde Wereldlanden hebben geen deviezen meer. Boeren en boerinnen in de Eerste Wereld beginnen zich te verzetten. Het milieu roept de produktiviteitsgroei een halt toe. De overheidsuitgaven voor de zware subsidies worden een te zware last.

GENETISCHE MANIPULATIE

Het is veel goedkoper om een nieuwe plantensoort aldus te fokken dan een nieuw bestrijdingsmiddel te ontwikkelen. Er zijn op dit moment 26 grote firma's in de bio-technologie die herbicide-resistente plantensoorten

kweken. Dat levert een absurde toestand op. Men maakt planten die opgewassen zijn tegen versterkt pesticidegebruik. De Derde Wereld, waaruit het erfelijke materiaal weggehaald is, krijgt „veredelde” variëteiten aangeboden, inclusief alle nodige stoffen, voor duur geld. Onderlinge concurrentie tussen die 26 firma's vernietigt het genetisch erfgoed, de genetische bronnen drogen op. 93% van alle genetisch materiaal is reeds in het bezit van industriële- en wetenschappelijke genenbanken in het Westen. Racisme is het, als boeren in de Derde Wereld die eeuwenlang planten hebben gezocht, nu als primitieven van hun akkers worden gedre-

Het is opmerkelijk dat monniken destijds onze voorouders leerden boeren en tuinieren, dat priesters een eeuw geleden de belangen van de landbouwbevolking probeerden te behartigen langs een heuse Boerenbond om.

Nu, het laatste decennium voor het jaar 2000 staan priesters in Vlaanderen en Nederland op om tegen de stroom in te pleiten voor een niet gebonden, maar rechtvaardige en verantwoorde landbouw.

In Vlaanderen is dat de Norbertijn Luc Van Krunkelsven van Averbode, in Nederland Herman Verbeek, de schrijver van een wel merkwaardig maar goed gedocumenteerd boek *In Boeren Handsen*, voor een rechtvaardige en verantwoorde landbouw.

Herman Verbeek is teoloog, priester te Groningen en maakt deel uit van de groene fractie in het Europees parlement.

ven, door en ten bate van de blanke technologie en ekonomie.

Kruit en kernwapens verliezen, na hoe lang ook, hun uitwerking; biologisch gemanipuleerd materiaal reproduceert en vermenigvuldigt zich...

BST

Koeien gaan aanzienlijk meer melk mee geven. Monsanto bouwt daartoe een produktiefabriek in het prachtige Oostenrijkse Tirol. Oostenrijk ligt op een strategisch belangrijk

De heersende landbouw is wetenschappelijk en rationeel, er mogen geen vragen gesteld worden...

(foto Coecke)

punt. Van daaruit kan het Oostblok, dat zo'n groeiende vraag heeft naar zuivel en vlees, worden bewerkt. Van daaruit kan ook de EG worden binnengedrongen. Oostenrijk wil graag lid worden van de EG.

Tenslotte kan de Derde Wereld met *Bovine Sama Tropine* (BST) worden bewerkt. Als de konsument geen bezwaar maakt tegen de BST, kunnen daarna talloze andere voedselprodukten aldus op de markt worden gebracht.

MILIEU

De natuur is de oudste arbeidster, de eerste landbouwster, de eerste boerin die eten op tafel brengt. Wat grond, water, lucht en licht, met al hun levende mikro-bewoners, met fauna en flora bewerken, is het duurzame kapitaal voor de landbouwer. Niet voor niets heet de grond het eerste produktiemiddel. Alleen *leven* brengt *leven* voort. Wie het milieu laat vallen offert het leven. Waaraan?

De heersende landbouw maakt het milieu en daarmee zichzelf tot slachtoffer. Wie daarover begint in landbouwdebatten, heet een irële utopist. De heersende landbouw is wetenschappelijk en rationeel. Daaraan moge geen vragen gesteld worden en die landbouw is ook doodsbang zichzelf de vragen te stellen die zich dringend voordoen. In de gesloten burcht van de landbouw komen nu echter levensgrote scheuren.

In de zestiger jaren kwamen de kunstmestmiddelen, plantenbestrijdingsmiddelen, de intensieve veehouderij met krachtvoer uit de Derde Wereld. Sloten, wallen, bosjes en hekken moesten weg. Vogels, kevers en dgl., die in kleine biotopen leefden en op schadelijk gedierte joegen, werden met chemische „wapens” verdelgd.

In plaats van goed bodemonderhoud door vruchtwisseling kwamen de monokulturen. Het zwakker wordende regeneratievermogen van de bodem werd gekompenseerd met chemische bemesting. En de boer, die onbewust een grote vervuiler werd van dat milieu, raakte geklemd. Chemie is geen keuze meer, maar noodzaak. Wie met chemie is begonnen kan niet terug.

De akkerplant wordt tot *junkie* die niet meer zonder drugs kan...

Stikstof, onmisbaar voor de groei van eiwithoudende planten, was ooit schaars op weide en akker. Nu is het de grootste plaag. Zo raakte het drinkwater boordevol nitraten.

Direkt na het nitraatgevaar komt dat van de pesticiden. Boeren moeten steeds meer en steeds vaker bestrijdingsmiddelen gebruiken omdat hun gewassen steeds zwakker en afhankelijker worden. Het aantal spuitronden stijgt nog. Maar wie beschermt de goeemeente tegen bestrijdingsmiddelen? En wie bestrijdt de bestrijdingsmiddelen? Binnen 40 jaar heeft het geloof in de „vooruitgang” de wijsheid van de vaderen verdrongen. De spiraal van vernietiging gaat steeds verder...

SCHARRELVARKENS

In Swaziland, enclave in Zuid-Afrika bij de grens van Mozambique, brengt een jonge zwarte boer me naar zijn ene zeug. Ze kennen elkaar, uren kan hij naar haar staan kijken. Ze loopt op een stuk arm grasland met een afdak, ze neemt zand- en modderbaden, ze heeft een prachtig schoon nest gemaakt voor haar biggen. Hier geen neuroses, agressie, kannibalisme, verveling, apatie. Hier heet een varken-buiten geen scharrelvarken, maar gewoon varken. Verderop lopen de mestvarkens, in groepen. In Swaziland is geen honger. Blanken uit Johannesburg komen er in het weekeinde om er karbonaden te eten.

DRINKWATER

Drinkwater is het eerste voedsel. Mest en landbouwgif bedreigen de bronnen en waterwingebieden. Op één hektare maïs wordt veel meer dan 50.000 l drijfmest per teelt gestort. Maïs heet wel de syfilis van de moderne landbouw. Hoeveel residuën van kunstmest en pesticiden blijven in de grond en in de planten zelf achter? Als ze al snel worden afgebroken, welke nieuwe chemische verbindingen (metabolieten) vormen de elementen van de stoffen? Planten worden invalide. Op eigen kracht reddten ze het niet meer. Het normale wordt ziek, het zieke wordt normaal...

De landbouw heeft grenzen overschreden waarvoor mensen terug moeten treden. Wij hebben de grenzen van het leven te eerbiedigen.

HOE HET KAN

Tot in de Wereldbank en IMF wordt gepleit voor lagere prijzen op de wereldvoedselmarkten. Maar dat maakte de honger- en schuldenlanden nog armer en afhankelijker. Hun dilemma is: tegen lage prijzen kunnen hun boeren niet produceren; tegen hoge prijzen kunnen hun regeringen niet importeren...

Productiebeperking is een normale en noodzakelijke maatregel, zolang de heersende technologie de produktiviteit blijft opjagen in praktisch alle sectoren van de economie en zolang groei als motor wordt gezien voor het heersende economisch systeem van de concurrentie op de zogenaamde vrije markt.

Er is teveel vee, dat teveel moet produceren. Er is te weinig land dat teveel moet opbrengen. Er zijn te weinig boeren en boerinnen en te weinig bedrijven. Nu moeten ze enkel té groot worden en té onverantwoord produceren... Kwotering is schijnbaar in elke economie de gewoonste zaak van de wereld. Men kan er echter alle kanten mee uit, ook en vooral de verkeerde...

Wij willen terug naar produktiemethoden waarin de omgang met grond, vee en planten weer in evenwicht komt; daarop stellen wij onze produktiegrenzen. Ook van aantallen vee. We koppelen daaraan de voorschriften voor de rechten van dieren. Wij zien daarvoor naar Zweden. Daar hebben koeien graasrecht, varkens eigen ruimte op stro en kippen mogen scharrelen.

Een geweldige stimulans voor deze Zweedse dierenwet was de eenvrouwsaktie van niemand minder dan de schrijfster *Astrid Lindgren*, de schepster van Pippi Langkous. In haar betreffend boek beschreef zij hoe

God na lange afwezigheid op aarde het vee kwam bezoeken...

De problemen zijn wereldwijd, omdat het systeem van uitbuiten van boeren en van milieu dat ook is. De landbouwonderhandelingen in de Uruguay-ronde zullen zich jarenlang voortsleepen. Ze zijn van beslissende betekenis voor het slechter of beter worden van de wereldvoedselpolitiek, voor de kansen van boeren en boerinnen, voor de hongerigen in de wereld, voor de redding van het landbouwmilieu.

Alleen een wereldwijde samenwerking biedt eindelijk uitzicht. Dat sluit echter afzonderlijke goede, lokale, nationale of regionale eerste stappen uit. Ergste gevaar van de Uruguay-ronde voor de landbouw is dat geen foute beslissingen worden genomen omdat er helemaal *geen* beslissingen vallen...

DE BRUSSELSE BUREAUKRATIE

Boeren moeten beuken op beton. Als boeren en boerinnen onder elkaar zijn nemen ze zelf glasheldere stellingen in, die zijn opgebouwd uit hun eigen kennis en ervaring van eeuwen en eeuwen boerenfamiliepraktijk. Zo te werk gaan is geen nostalgie. Boeren en boerinnen moeten zelf de toekomst maken voor het platteland, voor het milieu, voor de voedselvoorziening. Zij hebben als *minderheid* geen grote politieke macht meer.

Maar de konsumenten hebben de absolute *meerderheid*. Met en voor hen moeten bewuste boeren doorgaan. Ze moeten de landbouw weer in eigen handen namen.

Dit boek „dat geschreven werd uit verlegenheid, uit schaamte en woede”, is 285 blz. groot en kost 790 fr. franco thuis. Uitgeverij Kok, Kampen, Nederland. In Vlaanderen te bekomen bij Denis, Sterckhoflei te 2100 Antwerpen (03/321.38.52).

Rik Dedapper

SCHENKINGEN AFTREKBAAR

Voor natuurverenigingen is het verwerven van voldoende financiën een zware, jaarlijks terugkerende opdracht. Naast de eigen werkingskosten, investeren natuurverenigingen vaak grote sommen in de aankoop van natuurgebieden. Dit aankoopbeleid door particuliere natuurverenigingen is momenteel een onmisbaar element in het Vlaamse natuurbeleid.

Maar ook in het licht van het nieuwe Vlaamse natuur- en milieubeleidsplan zullen vrijwilligers nodig zijn om milieu en natuur veilig te blijven stellen.

Om deze reden heeft *Frieda Brepoels* een voorstel gedaan om art. 71 van het Wetboek van de inkomensbelasting aan te vullen. Dit artikel verleent o.a instellingen voor wetenschappelijk onderzoek, kulturele instellingen

en instellingen die hulp verlenen aan ontwikkelingslanden de mogelijkheid fiscale attesten uit te schrijven voor giften die aftrekbaar zijn van het belastbaar inkomen van de schenker.

Volgens Brepoels is de reden waarom organisaties die zich uitdrukkelijk bezighouden met milieu- en natuurbeleid niet in deze wet opgenomen zijn, wellicht te wijten aan de geringe aandacht die deze materie kreeg bij het opmaken van de Wet van de inkomensbelasting.

Gezien het leefmilieu in de toekomst één van de hoofdthema's van het beleid zal blijven, wil Brepoels het bewuste artikel 71 dan ook uitbreiden tot de erkende natuur- en milieuverenigingen die nationaal of gewestelijk werken.

LA CENERENTOLA: EEN FEEST!

Gent kreeg op dinsdag 26 februari het voorrecht om de nieuwe produktie van de Vlaamse Opera: Rossini's *La Cenerentola* als eerste te mogen voor het voetlicht brengen. Daarna volgden er nog een drietal vertoningen en maakt de produktie een reis naar enkele steden in Nederland en ook naar Antwerpen (zie einde artikel).

Het gebeurde in het Kunstcentrum Voorruit, en het was een tegemoetkoming van intendant Marc Cléméur aan het voorlopig van opera verstoken Gent.

Cléméur koos voor deze regie een teaterregisseur, de jonge Vlaming *Guy Joosten*, die met deze regie zijn reeds merkwaardig curr. vitae kan aanvullen met een schitterende produktie. Het werd opnieuw een topprestatie van de Vlaamse Opera.

La Cenerentola, naar een libretto van Jacopo Ferretti, ging op 25 januari 1817 te Rome in première, ter gelegenheid van het carnaval. Op deze première na, kende het een stormachtig sukses. Tekst en muziek kwamen in nauwelijks drie weken tot stand. Rossini was pas 25 jaar.

Ferretti baseerde zijn libretto op het sprookje van Charle Perraults *Cendrillon ou la petite pantoufle de verre*. Maar in Rossini/Ferretti's versie wordt het sprookje een sociale komedie, vol verwijzingen naar de maatschappij van de Restauratie in de eerste helft van de 19de eeuw. Zo wordt de op het eerste gezicht traditionele „opera buffa” een rake zedenschets voor die tijd.

Toch maakte Rossini het libretto ondergeschikt aan zijn muziek, en manipuleerde hij de woorden als klankfenomenen, en benadrukte hierdoor hun muzikale en ritmische waarde. De recitatieven worden geïnstrumenteerd door het orkest, wat nieuw was voor die tijd. Maar bovenal slaagt hij er in om het komische element door middel van zijn gedreven en wervelende muzikale stijl tot een absoluut hoogtepunt te voeren, „terwijl hij de reële menselijke verhouding aan een klein vorstenhof met grote ironische afstandelijkheid gestalte geeft”.

Teaterregisseur Guy Joosten (artistiek leider van de Blauwe Maandag Compagnie) heeft er schitterend muziektheater van gemaakt. Bij zijn zoeken naar de intrinsieke vertelling in *La Cenerentola* kwam hij uit bij een voortdurend contrast tussen het feeëriek, het frivole en het realistische, verklaarde hij zelf.

„Dat contrast komt het best tot zijn recht in een strakke vorm, ontdaan van alle franjes”. Het sprookjesachtige wilde hij ontcrachten door alle scènewisselingen zichtbaar te laten gebeuren. Deze decorwisselingen werden gedirigeerd door het personage Alidoro, de filosoof-leermeeester van de prins, die in het libretto de goede fee uit het sprookje vervangt. Regisseur Joosten ziet hem als „de sleutelfiguur, de go-between tussen droom

en realiteit; de regisseur van dit teater in het teater”.

Het decor zelf, ontworpen door *Didier Payen*, bestaat uit omhooghalende en verschuivende delen. De evenwichtige soberheid van dit zeer funktionele maar echt mooie decor, dient volledig het operagebeuren. Een gebeuren dat een waar feest is geworden, sprankelend als de muziek van Rossini zelf, schijnbaar probleemloos; muziek die de toehoorders vervult met een blijde verwondering.

„Wat zo onweerstaanbaar meeslepend is in de muziek van Rossini is de voortdurende vrijheidsroes... In deze geestdrift ligt Rossini's durf! De durf is ongetwijfeld een van de meest opvallende kenmerken van zijn muziek, net als van zijn karakter!” (Stendhal: „Vie de Rossini”).

UITVOERING

En als er dan opmerkingen zijn over deze produktie, zijn ze dan ook bestemd voor dirigent *Rudolf Werthen*, die van deze „geniale durf” maar weinig weet over te brengen. Jammer, want hij beschikt over een goed orkest dat zeker in staat is ons dat muzikale vuurwerk te geven. Zeker bij de ouverture kon men reeds horen — en hiervoor moet men echt geen partituur in de hand hebben — welk flauw afkooksel de voortstuwende ritmiek van Rossini geworden is.

Gelukkig was er de aktie op de „bühne” — en zelfs de matige direktie zette hier geen domper op het plezier dat dit overwegend jonge, maar schitterende ensemble beleefde aan hun teaterspel.

De ster van de avond was de kamerdienaar *Dandini*, die even in de kleren mocht

kruipen van zijn baas Don Ramiro. Deze rol werd niet alleen goed gezongen met een soepele virtuoze en mooie bariton, maar ook meesterlijk geakteerd door de Zweed *Urban Malmberg*. Don Ramiro werd gezongen door de Amerikaanse tenor *Donald George*, en was eerder een romantische prins, die duidelijk moet onderdoen voor de teaterfeeling van zijn dienaar, maar past hierdoor wel goed bij de zachtaardige Cenerentola. Deze partij werd gezongen door de Ierse *Alison Browner*, mezzo-sopraan. Zij had niet die warme en sensuele donkere altstem die Rossini voor deze partij voorschreef (en die we gewend zijn te horen op de beste plaatopnamen). Wel bracht zij een ontroerende Cenerentola, een jong meisje dat durft opkomen voor haar kansen om ook naar het feest te kunnen gaan, wat hier belet wordt door haar stiefvader, de verarmde maar ambitieuze baron Don Magnifico. Ook deze rol werd schitterend geakteerd door de Hongaarse buffo-bas *Jozsef Gregor*, die met een komische onbeschoftheid en zelfingenomen air het podium innam, vastbesloten toch één van zijn twee verwende dochters, Clorinda en Tisbe, te verpassen aan de prins.

Hier viel vooral *Marie-Noëlle de Callatay* (laureate van de Kon. Elisabethwedstrijd 1988) op als Clorinda, met een mooie sopraanstem én een uitstekend akteertalent: een ware belofte! *Mireille Capelle* als Tisbe maakte het voortdurend ruziënde zusterduo volledig, om zo de arme Cenerentola het leven zuur te maken.

Gelukkig is er Alidoro, de reeds aangehaalde filosoof/magiër, die met zijn imposante verschijning de touwtjes goed in handen heeft en de personages en gebeurtenissen manipuleert en dirigeert. De Amerikaanse negerbas *Edward R. White* gaf gestalte aan deze opvallend rustige figuur, en het was meer zijn indrukwekkende verschijning dan zijn minder geschikte stem die opviel.

Ook het koor bestaande uit een zestien mannen, is natuurlijk het vermelden waard, en zij voelden zich duidelijk in hun sas met het entoesiaste solisten-septet. Ook acteur *Ludo Hoogmartens* kon met zijn komische rol als hofdienaar, herhaaldelijk het publiek aan het lachen krijgen.

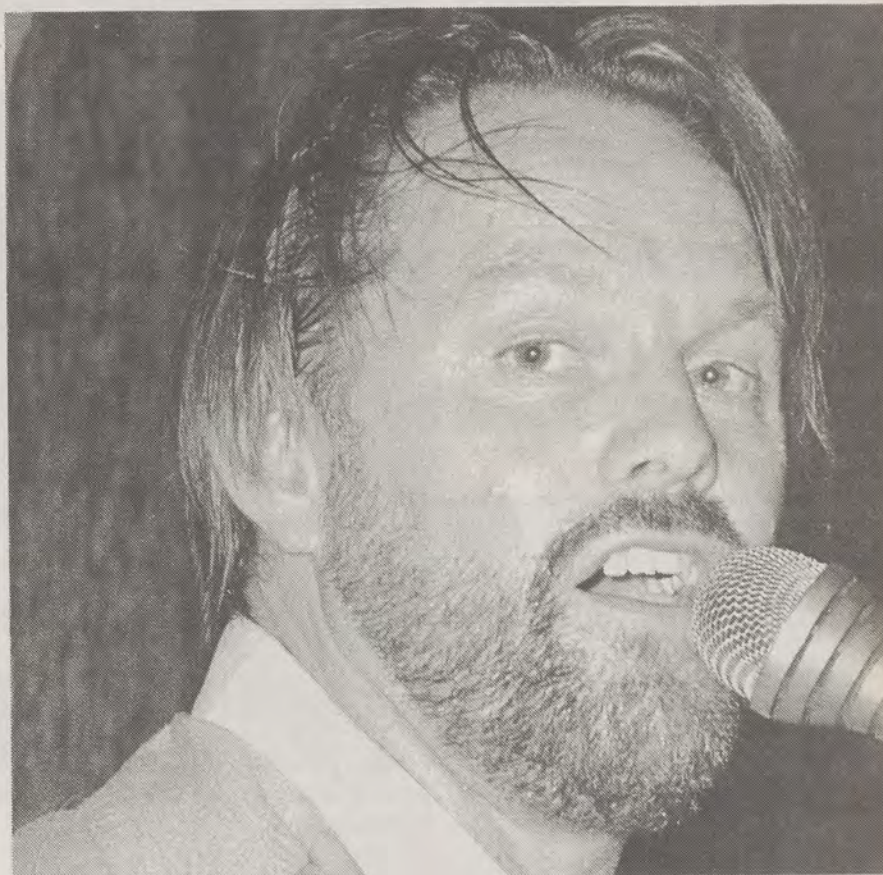
Deze *Cenerentola* was een feest, waarvan men verlangt om het nog eens over te doen. Dat kan in Antwerpen in de Vlaamse Opera, op 27 april en op 1, 3, 5 en 7 mei. Op 5 mei, 15u. is ze rechtstreeks te beluisteren op Radio 3. Wat zou dit een geschikte produktie zijn om met deze enscenering en boeiende personenregie opnieuw een TV-opname te maken!

Verder in 's Hertogenbosch op 9 mei, Rotterdam 11 en 12 mei, Utrecht 15 mei en Heerlen 17 mei. Duur ca. 2u.50). Voor inlichtingen: 03/233.66.85 of 02/219.10.10.

M.P.

BRAM VERMEULEN: AKTUELE KLEINKUNST OP ZIJN BEST!

Net als, ondermeer, Johan Verminnen en de Nieuwe Snaar heeft Bram Vermeulen, voormalig rechterhand van Freek De Jonge in *Neerlands Hoop*, in de Brusselse Ancienne Belgique de ideale plaats gevonden om telkens de première van zijn nieuw muziekater te geven. En in tegenstelling met zijn vorig projekt, dat wat agressief en cinisch overkwam, was hij dit keer zoals zijn publiek hem graag had: scherp bij momenten, ludiek waar het paste, maar vooral de liedjeszanger van chansons en verteller van realistische verhalen, gekruid met poëzie. Deze „Vriend en vijand” is een op elk vlak uitstekende onemanshow, waarbij zijn vakmanschap slechts het middel bij uitstek is om emoties over te brengen en ten volle te laten doordringen. Zowel aan de vleugel die hij meesterlijk bespeelt, als met de gitaar waarmee hij eerder folky uitpakt (met meer dan een knipoog naar Boudewijn de Groot, die hem in de jaren tachtig bijstond), weet hij te bekoren. Zijn stem, mimiek en heel zijn uitdrukken zijn eenvoudig maar ontwapenend en overtuigend! De kleurige lampensliert van op het podium tot halfweg in de zaal is slechts een visje naar het publiek, dat even later door de verhalende teksten en sterke melodielijnen wordt meegesleurd. Een leuke monoloog op Bo Diddley-ritme is een verrassend intermezzo naast enkele à capella prestaties die ten volle tot hun recht komen. Enkele nummers sméken om wat meer orkestratie, maar dit komt wel goed wanneer Bram eind deze maand tijdens een driedaagse live-opname in De Werf te Brugge deze show voor een elpee inblijkt. „Met naast hem niemand minder dan Boudewijn de Groot en Raymond van het Groenewoud”, vertelde hij achteraf. Waarom hij verscheidene muziekstijlen samenbrengt? „Alles is al gemaakt, het is mijn beperktheid in weergave die het origineel maakt”, is zijn bescheiden commentaar. En als hij als bis dan „Rode wijn”, „Verlegen” en nog maar eens „Klein liedje” brengt wacht hem terecht een staande ovatie. Wij kijken uit naar de nieuwe elpee die bij Indisc verschijnt, met Bram op zijn best.

Bram Vermeulen: ontwapenend en overtuigend.

waarmee ze ongetwijfeld gevoelige en romantische zielen zal bekoren. Ze blijft trouw aan de new-folk en haar bekende recept van ballades, afgewisseld door licht swingende nummers, die dit keer eerder in de soul- en gospelrichting gaan.

Verrassend is het inleidende „The ones we love”, haar nieuwe singel, met als tweede vokaliste niemand minder dan Jennifer Warnes (ex-Leonard Cohen). Waarbij je onwillekeurig aan de Roches of de Kanadese Ann en Kate Mc Garrigle denkt. Tanita heeft haar muzikale spektrum dus verruimd, en teksteel gaat het naast obligate relatievorming over eenzaamheid en onschuld, maar ook het broodje-voor-twee op zaterdagavond, dat ze met uitgekende poëtische woordkeuze dan weer realistisch benadert. Uitschieters zijn verder „Wish this”, in duet met Katie Kassoon (weet je nog?), het pittige countrygetinte „Never known”, het bluesy „Stranger” met haar trouwe muziekarrangeur Rod Argent (ex-Zombies) aan de hammond. „Heaven's solo” met gospelbegeleiding, en

„Going home” dat gevoelvol en in eenvoud afrondt.

WITLOF VIER, DE PREHISTORIE EN HITRIDERS...

Liefhebbers van retro en nostalgie worden deze dagen volop verwend: na drie CD's met een overzicht van evenveel muzikale decennia is bij EMI een vierde uitgebracht waarbij de tachtigerjaren „hitsingles” aan bod komen: Bea's Won ton ton, Vaya con dios, Technotronic en uiteraard de newbeat met de Confetti's, en ook Scooter en TC Matic om de belangrijkste op te noemen. En bij Ariola-Express verschenen de eerste uitgaven van de Hitriders in '50 en 60-er jaren, met tussen Sedaka, Jim Reeves en Glenn Miller onze Chacachas en André Brasseur.

S.D.

TANITA TIKARAM IS 21...

Ze schreef en zong „Good tradition” de hitlijsten in, schitterde in jaar „Cathedral song” op 18-jarige leeftijd, trad op voor een uitverkochte Ancienne Belgique, en was op Torhout-Werchter '89 (onterecht) meest verguisde artieste!

Op haar 21ste kan ze terugblikken op twee merkwaardige elpees, plus de bij WEA pas verschenen „Everybody's Angel”. Die haar meer volwassen kijk geeft op het leven, en

DE CHARMANTSTE EN DE GEKSTE

FERDI KUBLER werd in 1919 geboren en in 1983 werd hij verkozen tot „de populairste Zwitserse sportman van de afgelopen vijftig jaar”. Het wilde wat zeggen.

Kubler, gezegend met een neus waarachter men uit de wind kon fietsen, was een voortvarende, driftige en drieste koereur die geen zee te hoog was. Hij viel aan bij de minste gelegenheid en vaak sprak hij zichzelf midden de inspanning luid moed in.

GEEL INCIDENT

In 1950, hij was toen al negenentwintig, verwierf hij eindelijk zijn internationale adellijke brieven. Hij won de Tour met 9'30 voor-sprong op... onze *Stan Ockers*. Maar het was geen Ronde van Frankrijk als een andere. Coppi en Koblet, laatstgenoemde had met overwicht de Giro gewonnen, meldden zich af. Bartali, die de Italiaanse ploeg aanvoerde, stapte in St.Gaudens met al zijn landgenoten en met gele trui *Fiorenzo Magni* uit de Tour. De Italianen achtten zich moegeplaagd door het chauvinistische Franse publiek dat eigenlijk om een zege van Louison Bobet of Jean Robic smeekte. Op de Col d'Aspin hadden oververhitte Franse supporters Gino Bartali (en Robic) ten val gebracht en met een mes bedreigd. Daarmee was de maat vol. Jacques Goddet probeerde de Italianen nog wel te overhalen maar slaagde niet in zijn opzet. De ochtend nadien kreeg... Kubler de gele trui aangeboden maar weigerde die over zijn schouders te trekken!

Het incident was daarmee nog niet gesloten. Goddet wijzigde uit veiligheidsoverwegingen het rittenschema. San Remo werd als aankomstplaats geschrapt en vervangen door Menton. De velo zette in die jaren alles en iedereen overhoop.

Twee dagen later sloeg Kubler evenwel zijn slag. Met Stan Ockers fietste hij de Fransen in één enkele rit op... tien minuten. Bobet zou nog wel wat proberen terug te doen maar zonder succes. Integendeel. In de tijdrit van de laatste kans werd Louison door zijn onmiddellijke rivaal ingehaald, voorbijgestoken en op zes minuten gefietst! Stanneke Ockers op... negen minuten. De ronde werd in de jaren van de grote kampioenen niet met seconden gewonnen...

Kubler zou het overigens niet bij de Ronde van Frankrijk laten. In 1951 werd hij in

Hugo Koblet was de elegantie en stijl zelve op de fiets. Hij was vooral ronderenner en tijdrijder. (foto VUM)

De late jaren veertig en de vroege jaren vijftig staan voor de „haute époque” van de wielrennerij. Grote kampioenen verdrongen elkaar aan de startlijn van belangrijke koersen. Italië aanbad Coppi en Bartali. Frankrijk dweept met Louison Bobet en Jean Robic. Vlaanderen geloofde in Schotte en Van Steenbergen. Tot zover was alles normaal. Ongelooflijk maar waar was dat ook Zwitserland in die gezegende jaren twee kampioenen van uitzonderlijke klasse naar voor schoof: Ferdi Kubler en Hugo Koblet. De eerste een fietsende gek die ook de adelaar van Adliswil werd geheten. De tweede een „pedaleur de charme”, de knapste, de mooiste en de schoonste kampioen uit de internationale wielergeschiedenis.

Varese (Italië) wereldkampioen. In datzelfde jaar had hij én de Waalse Pijl én Luik-Bastenaken-Luik gewonnen. Twaalf maanden later zou hij op het Ardense asfalt andermaal een dubbelslag lukken. In 1953 zegevierde Kubler in Bordeaux-Parijs, toen nog een heuse topkoers. Kubler zou overigens ook driemaal de *Wisselbeker Desgrange Colombo* winnen, de voorloper van de huidige wereldbeker. Kubler werd ook vijfmaal Zwitsers kampioen (vier keer na elkaar!) en toen betekende dat nog wat want naast Koblet konden ook nog *Schaer*, *Graf* en *Knecht* hard op de pedalen duwen. Vanzelfsprekend won Kubler ook (net als Koblet trouwens) driemaal de toen nog prestigieuze Ronde van Zwitserland. In 1955 reed Kubler zijn laatste Tour: op de Ventoux wachtte hem een inzinking om nooit te vergeten. Strijders sterven nu eenmaal vechtend!

MOEDERS MOOISTE

De populariteit van Kubler kon Koblet nooit evenaren. Hugo was ongetwijfeld moeders mooiste. Elegantie en stijl waren zijn han-

delsmerk. Hij reed nooit zonder kam op zak. Hij scheen geboren om de wielrennerij in chique salons te propageren.

Koblet was zo'n zes jaar jonger dan zijn „nationale rivaal”. Hij was een stadsmens in hart en nieren. Un homme du monde. Hij stierf op zijn negenendertigste na een verkeersongeval. Het heette dat zelfmoord niet mocht worden uitgesloten...

Koblet schitterde eigenlijk nooit in klassieke eendagskoersen. Hij was voor alles ronddenner, tijdrijder en... achtervolger. In die laatste hoedanigheid werd hij negen keer Zwitsers- maar nooit wereldkampioen: onder meer Wim Van Est en Fausto Coppi verhinderden dit.

1951 was het gezegend jaar van Koblet. Hij won de Tour met 22 minuten voorsprong op Rafael Gemiani. Hij behaalde vijf rit-overwinningen. In de etappe van Brive naar Agen fietste hij zich in de wielergeschiedenis. Hij reed 135 km alleen op kop. De Italianen, met Coppi, organiseerden de achtervolging. Er werd gereden gewonnen verloren. Koblet overleefde zijn sportieve zelfmoordpoging: hij won de rit met 2'25" voorsprong! Soortgelijke strijd had men nog niet eerder meegemaakt. Toen Koblet in Agen voet aan de grond zette kamde hij onmiddellijk zijn haren en wachtte, krono op de arm, schijnbaar onvermoeid op zijn dichtste achtervolger. Hij wilde zich persoonlijk van het tijdsverschil vergewissen. De chansonnier Grello, die de Ronde volgde, doopte hem bij de gelegenheid als „pedaleur de charme”... Koblet liet zich in die Tour, die om vele redenen memorabel was (in één rit verloor Coppi drieëndertig minuten en stortte Wim Van Est met zijn beroemde Pontiac metersdiep in een ravijn van de Aubisque), nog van een andere zijde zien. In de tijdrit haalde hij Bartali in en reikte deze, terwijl hij hem voorbijstak, zijn kruik aan... Een gebaar vol betekenis. Enkele weken eerder had de Italiaan Koblet in een snikhete ééndagskoers drinken geweigerd!

Koblet, die in 1950 ook al de Giro had gewonnen, piekte in zijn gezegend 1951 nog éénmaal. In de Landenprijs, toen nog de klassieker van de waarheid, reed hij 1'42" sneller (of minder lang) dan Fausto Coppi.

Koblet, die uiteraard meer dan één vrouwenhart veroverde, zou volgens insiders zijn veelzijdige aanleg niet maximaal hebben benut. Hij reed inderdaad zo sierlijk en gemakkelijk dat hij altijd de indruk wekte nooit tot het uiterste te gaan. Hij was trouwens ook een geducht pistier die in meerdere toen nog erg populaire zesdaagsen de vedettenrol opeiste.

Kubler en Koblet, de twee K's, staan ook vandaag nog voor de gouden jaren van de Zwitserse wielersport die nooit eerder en nooit later zo'n hoge toppen scheerde.

Flandrien

HET EERSTE GEWIN

De Duitser *Andreas Kappes* heeft onze eerste wielersporters van het seizoen gewonnen. In een halve massaspurt (ze stormden met dertig tegelijk naar de eindstreep) uiteraard. In een radio-interview stelde *José De Cauwer*, die daags nadien met *Johnny Dauwe* in Kuurne-Brussel-Kuurne zijn eerste seizoenzege binnenhaalde, dat de finale van Gent-Gent eigenlijk veel te gemakkelijk was en dat de betere koereurs zich in de gegeven omstandigheden maar moeilijk konden doorzetten.

De Cauwer had niet helemaal ongelijk natuurlijk al zal hij zelf graag toegeven dat die Kappes niet de eerste de beste is. De Duitser behoort tot het ras van de winnaars. Hij schuwt nooit zijn verantwoordelijkheden en is een geducht finisher. In de *Omloop Het Volk* schitterden overigens ook *Carlo Bomans*, die nu toch wel eens één echt groot seizoen zou moeten rijden, en... jawel *Claudy Criquelion* die vast geloofde dat hij door

lokomotiefrijden zijn ploegmaat *Johan Mueseuw* naar de overwinning sleurde. De spurter die voor enkele weken nog schitterde in veldritten kon het voorlopig op de weg nog niet afmaken. Geen nood evenwel. Het seizoen is nog lang en ondanks de FICP-punten waar het nu blijkbaar allemaal om te doen is zullen we toch tot begin april moeten wachten om ons een juist beeld te kunnen vormen van de individuele krachtsverhoudingen. Alhoewel het ons opvalt dat de ploegbenamingen vandaag stukken belangrijker zijn dan de rennersnamen. Een begrijpelijke ontwikkeling waar de doorsnee supporter niet noodzakelijk de handen zal voor op elkaar slaan.

Al maken we uit recente interviews van FICP-baas *Hein Verbruggen* op dat de televisiekamera's voor het voortbestaan van het veloke oneindig belangrijker zijn dan de supporters langs de weg. Waarvan akte natuurlijk.

Johnny Dauwe pakte uit met een eerste seizoenzege. Hij was de snelste van de hele bende in Kuurne-Brussel-Kuurne.

(foto pub)

BESLISSENDE UREN

Wanneer de lezer deze woorden voor ogen krijgt zal waarschijnlijk uitgemaakt zijn of de roemruchte Beerschot AC al dan niet van de bondslijsten zal worden geschrapt.

Tot begin deze week was het voor de klubleiders wanhopig hopen en zoeken. Dromen ook eigenlijk dat de misterieuze (over wat die *Monsieur Ivens* nu allemaal deed, doet en zal doen en het waarom van dit alles kon niemand echt uitsluitend geven) en omstreden redder in nood tijdig met zijn miljoen-

nen over de brug geraakt... Zelfs als het goed is afgelopen — en waarom zouden we dat niet verhoppen? — blijft de toekomst van de ploeg van het Kiel hoogst onzeker.

Eigenlijk zullen de schulden in het beste geval zijn herschikt maar niet verdwenen. Dit laatste is nochtans een noodzakelijke voorwaarde om in de toekomst te kunnen (te mogen) geloven. Volgende week komen we terug op de neergang en... de overlevingskansen van de club uit het Olympisch Stadion.

ZATERDAG 9 MAART

TV 1

09.30 Een computre ook in jouw klas?, info; 10.00 Schooltelevisie; 12.30 Babel, voor migranten; 15.45 Het lied van het verleden, film; 17.48 Nieuwskrant; 17.53 Kwislijn; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Schoolslag; 18.45 Vlaanderen Vakantieland; 19.20 Joker- en lottotrekking; 19.30 Nieuws.
20.00 Kwislijn
20.10 Euro-Clouseau, inzending voor Eurosong
21.20 The Hollywood-Connection, filmkwis
22.35 Vandaag
23.00 Sport op zaterdag
23.30 Een jaar in Vietnam, serie

VTM

15.30 Hanna Barbera, tekenfilms; 16.20 Clip Club, verzoekprogr.; 16.35 That's love, serie; 17.00 Super 50; 18.00 Nieuws; 18.05 Beverly Hills 90120, serie; 19.00 Nieuws.
19.30 Waagstuk, kwis
20.00 De juiste prijs, spelprogr.
21.00 Gung Ho, film
22.45 Nieuws
23.15 Gentlemen and players, serie
00.10 Nieuws

Ned. 1

13.00 Nieuws; 13.45 De Vara matinee, concert; 14.51 Neighbours, serie; 15.14 Jules Unlimited, nieuwe technieken; 15.39 Oort en de inkomstenbelasting, cursus; 15.59 De speurder, serie; 16.51 Museumschatten; 17.00 Brainstorm; 17.30 Nieuws; 17.40 Vroege vogels, milieumag.; 18.21 Vara's Kindermenu; 19.00 Nieuws;
19.22 Lingo, woordspel
19.47 The Flying doctors, serie
20.38 Oppassen!!!, serie
21.03 Sonja op zaterdag, praatshow
21.59 Achter het nieuws, aktualiteiten
22.34 Per seconde wijzer, kwisprogr.
23.07 Voor 18 jaar en ouder, informatief showprogr.
00.37 Museumschatten
00.50 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 16.30 Klassieke mechanica, cursus; 17.30 Nieuws; 17.40 Post!, brievenrubriek; 17.44 The Thundercats, tekenfilmserie; 18.09 Wordt vervolgd, tekenfilms; 18.30 Pauze TV, jongerenmag.; 18.56 Jackpot, kwis; 19.25 Sorry, showmag.; 20.00 Nieuws.
20.25 Finders Keepers, film
22.05 Glamourland, roddelprogr.
22.35 Karel, praatshow
23.28 Jonge mensen op het concertpodium, klassiek
00.14 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 16.55 Studio sport; 18.00 Paspoort Marokkanen; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjournaal extra; 19.10 Studio sport.
20.00 Studio Sport
21.00 Christo in Paris, dok.
22.00 Nieuws
22.15 Studio sport
22.50 Van de koele meren des doods, film

ZONDAG 10 MAART

TV 1

09.00 Samson; 10.00 Eucharistieviering; 11.00 De zevende dag, praatkafé; 13.00 Huizen kijken, info; 13.20 Sunday Proms, concert; 14.30 Schoolslag; 15.10 Ijzeren Hans, jeugdfilm; 16.40 Het pleintje, serie; 17.30 Killimanjaro, nieuws voor jongeren; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Plons; 18.10 Nova Zembla, toer. kwis; 19.00 Sportweekend I; 19.30 Nieuws; 19.45 Sportweekend II.
20.30 Dilemma, TV-film
22.05 I.Q., kwis
22.35 Vandaag
23.55 Cassette uit Calpe, monoloog

TV 2

21.45 Grote Prijs F1 van de VS, autorenren

VTM

12.00 Super 50, hitparade; 13.00 Nieuws; 13.30 Telebusiness, financieel-ek. mag.; 14.00 Love boat, serie; 14.50 Clip club, verzoekprogr.; 15.00 Hong Kong, film; 16.35 Murphy Brown, serie; 17.00 Dag Coco, dierenmag.; 17.50 VTM-sport; 18.00 Nieuws; 18.05 Kinderakademie; 19.00 Nieuws.
19.35 Waagstuk, kwis
20.00 Wie ben ik?, spelprogr.
20.45 Walters Verjaardagsshow, ontspanning
22.15 Nieuws
22.35 De sportshow
23.40 Cult of the damned, film
01.15 Nieuws

Ned. 1

11.00 Eucharistieviering; 11.55 Thomas More; 13.00 Nieuws; 15.05 God bewaar me! dok. over Indonesië; 16.00 Lamers, praatshow; 17.00 Hou nou toch op, over roken; 17.30 Nieuws; 17.35 KRO Kresj; 17.55 Huize Kokkel, serie; 18.15 Crash, jongerenprogr.; 19.00 Nieuws; 19.05 Waku Waku, spelprogr.
19.35 Zondagavond met Van Willigenburg, praatprogr.
20.32 Ook dat nog, satire
21.18 Brandpunt, aktualiteiten
21.55 The Hollywood Connection, filmkwis
23.00 De getuige moest sterven, miniserie
23.55 Nieuws

Ned. 2

09.00 Babar de olifant; 09.25 Fitless, oefeningen; 09.30 Boekeloeren, serie; 10.05 Hazepad 4, stripserie; 10.30 Het tweede gezicht, jeugdserie; 11.00 Reiziger in muziek; 12.00 TROS voetbal plus; 13.00 Nieuws; 18.00 The wonder years, serie; 18.25 Johnny, praatprogr.; 19.00 Moord-TV, popmag.; 19.10 In living colour, serie; 19.30 Onrust!, subkultureel mag.; 20.00 Nieuws.
20.10 Keek op de week, kolder
20.32 Jongens van de Witt, dok.
20.57 Van Dis in de IJsbreker, praatshow
21.57 Het licht, film
23.38 Nieuws

Ned. 3

09.00 Nieuws; 11.00 Een dun laagje chroom, gevolgen Golfoorlog op Nederland; 11.30 Omrop Fryslan; 12.00 Het zilveren huwelijk van het koninklijk paar; 13.00 Koninklijk bezoek aan Frankrijk; 14.00 De stille pijn, reuma; 14.05 Wortel schieten in den vreemde, Chinezen in Nederland; 16.30 Het Griekse vuur, cursus; 17.00 Studio sport; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Studio sport; 20.00 Nieuws.
20.10 Kenmerk, aktualiteiten
20.35 De wilde ganzen

MAANDAG 11 MAART

TV 1

14.00 Schooltelevisie; 15.00 Babel, voor migranten; 17.30 Het Capitool, serie; 17.53 Kwislijn; 17.55 Nieuws; 18.00 Tik tak; 18.05 Plons; 18.10 Alfred J. Kwak, tekenfilmserie; 18.35 Dusty, serie; 19.03 Buren, serie; 19.30 Nieuws.
20.00 Kwislijn
20.10 Zeg 'ns AAA, serie
20.30 De man van de ambassadeur, serie
21.25 TV1-Denksporkampioen, spelprogr.
21.55 Op de koop toe, konsumentenmag.
22.30 Vandaag
22.50 Incredible, humor. praatshow

TV 2

18.30 Nieuwskrant; 18.35 Mooi en meedogenloos, serie; 18.58 Over mijn lijf, gezondheidsmag.; 19.30 Nieuws.
20.05 Ekologisch tuinieren, info
20.35 Oogappel, oudermag.
21.05 TOFSPORT, vrijetijdssporten
21.40 Grusse aus Wien, concert

VTM

15.30 Dallas, serie; 16.20 Santa Barbara, serie; 16.45 Clip Club, verzoekprogr.; 17.00 VTM-Kinderklub; 17.30 Katts and Dog, serie; 18.00 Nieuws; 18.05 Cijfers en letters; 18.30 Home and away, serie; 19.00 Nieuws; 19.30 Rad van Fortuin.
20.00 Dierenplezier, spelprogr.
20.30 MacGyver, serie
21.30 Family ties, serie
22.00 Nieuws
22.35 Vroemtuijen, automag.
23.05 Catherine de Medicis, miniserie
00.30 Nieuws

Ned. 1

13.00 Nieuws; 17.30 Nieuws; 17.40 A different world, serie; 18.04 Pieter Post, poppenreeks; 18.15 Op de groei, kinderen stellen vragen; 18.25 Paperclip, jongerenmag.; 19.00 Nieuws.
19.20 Dinges, spelprogr.
19.50 The Cosby show, serie
20.29 En met de clomwn kwamen de tranen, serie
21.15 Hier en nu, aktualiteiten
21.58 Zo vader, zo zoon, spelprogr.
22.21 Cheers, serie
22.48 Ander nieuws, dok.
23.13 Benefietconcert
00.03 Nieuws

Ned. 2

13.00 Nieuws; 14.30 Santa Barbara, serie; 15.19 Ontdek je plekje, Harlingen; 15.30 Studio Trappezak, gevarieerd kinderprogr.; 15.55 Service salon, familietijdschrift; 17.30 Nieuws; 17.35 Ko de Boswachtershow, natuurserie; 18.28 Een droom van een tuin, cursus-terrassen; 18.55 Avro sportpanorama; 19.20 De hoogste versnelling, automag.; 20.00 Nieuws.
20.25 De sleutels van Fort Boyard, avontuur
21.35 True colors, serie
22.05 Avro televisier, aktualiteiten
22.40 Capital City, serie
23.30 Ontdek je plekje, Harlingen

Ned. 3

09.00 Nieuws; 10.00 Schooltelevisie; 15.00 Teleac; 18.30 Sesamstraat; 18.45 Jeugdjournaal; 18.55 Het klokhuis; 19.10 Teleac; 20.00 Nieuws.
20.20 Milieubericht
20.25 Dossier weerwerk, Code 02
20.50 Yoy, jongerenprogr.
21.20 Edukatief extra

DINSDAG 12 MAART

TV 1

14.00 **Schooltelevisie**; 17.30 **Het Capitool**, serie; 17.53 **Kwislijn**; 17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **Saartje en Sander**, serie; 18.20 **De kasteelgeesten**, Dromen; 18.40 **Black Beauty**, serie; 19.03 **Buren**, serie; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kwislijn**
20.10 **De drie wijzen**, kwisprogr.
20.45 **Zeker weten?**, praatprogr.
21.55 **De Pré historie**, 1972
22.30 **Vandaag**
22.50 **De vrolijke dokters van St.-Swithin's**, serie

TV 2

18.30 **Nieuwskrant**; 18.35 **Mooi maar meedogenloos**, serie; 19.00 **Van aap tot aap**, dok. over de bosmensen; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Lieve hemell**, film
21.40 **Uitzending door derden**
22.30 **Een computer ook in jouw klas?**, cursus

VTM

15.30 **Dallas**, serie; 16.20 **Santa Barbara**, serie; 16.45 **Clip Club**, verzoekprogr.; 17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.30 **Katts and Dog**, serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Home and away**, serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin**.
20.00 **Gaston en Leo**, humor
20.30 **Medisch Centrum West**, serie
21.30 **Cheers**, serie
22.00 **Nieuws**
22.35 **Telefacts**, aktualiteiten
23.20 **Soap**, serie
23.45 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 17.30 **Nieuws**; 17.41 **Jules Unlimited**, nieuwe technieken; 18.06 **Vara's Kindermenu**; 19.00 **Nieuws**; 19.22 **Lingo**, spelprogr.
19.47 **De baas in huis?**, serie
20.16 **Doet ie't of doet ie't niet**, spelshow
21.37 **In het nieuws**, aktualiteiten
22.28 **Golden girls**, serie
22.53 **Impakt**, dok.
23.43 **Museumsschatten**
23.57 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 14.30 **Santa Barbara**, serie; 15.15 **The edge and beyond**, spektakelsport; 15.25 **Een stuk of twee**, mag.; 16.30 **Bright sparks**, tekenfilmserie; 16.40 **Club Veronica**, jongerenmag.; 17.05 **Zorro**, serie; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Bouli**, tekenfilmserie; 17.45 **B.O.O.S.**, jeugdprogr.; 18.10 **Countdown**, pop; 18.55 **Veronica sport**; 19.25 **Empty Nest**, serie; 20.00 **Nieuws**.
20.27 **Die 2 Special**, serie
21.00 **Wiseguy**, serie
21.50 **RUR Magazine**, praatshow
22.40 **Married with children**, serie
22.55 **Stop de persen**, mediamaag.

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 10.00 **Schooltelevisie**; 15.05 **Teleac**; 18.00 **Wortel schieten in den vreemde**, dok.; 18.30 **Sesamstraat**; 18.45 **Jeugdjoernaal**; 18.55 **Het klokhuis**; 19.10 **Monopolie**, serie; 20.00 **Nieuws**.
20.20 **Lopend vuur**, mediarubriek
20.56 **Schrijversportret**, Paustovsky
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport journaal**
22.30 **NOS-laait**
23.15 **Klassieke mechanika**, cursus
23.45 **Nieuws**

WOENSDAG 13 MAART

TV 1

16.00 **Samson**; 17.30 **Het Capitool**, serie; 17.53 **Kwislijn**; 17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **De kat**, jeugdserie; 18.35 **De woudlopers**, serie; 19.03 **Buren**, serie; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kwislijn**
20.10 **Tatort**, serie
21.40 **Dokument: de rijdende psychiater**, reportage
22.30 **Vandaag**
22.55 **Moviola**, filmmag.

TV 2

18.30 **Nieuwskrant**; 18.35 **Mooi en meedogenloos**, serie; 19.00 **Uitzending door derden**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Sportavond**

VTM

15.30 **Dallas**, serie; 16.20 **Santa Barbara**, serie; 16.45 **Clip Club**, verzoekprogr.; 17.00 **Schuil af**; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Home and away**, serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin**.
20.00 **Rap Klap**, spelprogr.
21.00 **Jake and the Fatman**, serie
22.00 **Nieuws**
22.35 **Scarecrow en mrs. King**, serie
23.25 **Benson**, serie
23.50 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Kro's tekenfilmfestival**; 18.05 **Natuur in eigen land**, dok.; 18.30 **Neighbours**, serie; 19.00 **Nieuws**.
19.22 **Volmaakte vreemden**, serie
19.50 **Praktijk op poten**, serie
20.20 **Pleisterkade 17**, serie
21.08 **Kruispunt TV**, info
21.50 **De Kennedy's**, serie
22.35 **God bewaar me!**, dok.
23.30 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 14.15 **Santa Barbara**, serie; 15.04 **De TV-dokter**; 15.05 **Gloss**, serie; 15.54 **Belfleur**, middagmag.; 17.00 **Bassie en Adriaan en de verzonken stad**, serie; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **De teeage hero turtles**, serie; 18.02 **Popformule**; 18.42 **Billy Hotdog**, kinderprogr.; 18.57 **Dieren in het wild**, dok.; 19.24 **Blizz**, jongerenmag.; 20.00 **Nieuws**.
20.27 **Onze ouwe**, serie
21.34 **De TV-dokter**
21.35 **Tros Aktua**, aktualiteiten
22.05 **Operagala**, klassiek koncert
23.05 **Flesh and blood**, serie

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 09.30 **Schooltelevisie**; 18.00 **De familie Ramdam**, serie; 18.30 **Sesamstraat**; 18.45 **Jeugdjoernaal**; 18.55 **Het klokhuis**; 19.10 **Van gewest tot gewest**, regionaal nieuws; 20.00 **Nieuws**.
20.20 **Stichting Socutera**
20.25 **Sandra**, TV-film
21.19 **Studio sport**
22.00 **Nieuws**
22.15 **Studio sport journaal**
22.30 **NOS-laait**
23.15 **Studio sport**
23.55 **Nieuws**

DONDERDAG 14 MAART

TV 1

14.00 **Schooltelevisie**; 15.00 **Babel**, voor migranten; 17.30 **Het Capitool**, serie; 17.53 **Kwislijn**; 17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Plons**; 18.10 **Prikballon**; 18.25 **Carlos & Co**, kinderserie; 18.40 **My little pony**, tekenfilmserie; 19.03 **Buren**, serie; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kwislijn**
20.10 **Doet ie't of doet ie't niet**, spelprogr.
21.25 **Panorama**, aktualiteiten
22.30 **Vandaag**
22.50 **In zeer geheime dienst**, serie

TV 2

18.30 **Nieuwskrant**; 18.35 **Mooi en meedogenloos**, serie; 19.00 **Uitzending door derden**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Natuur, wat doe je ermee?**, Vijvergebieden
21.00 **De tuin van de Finzi Continis**, film
22.30 **Vlaanderen moet nog een eeuwigheid mee**, verslag Zangfeest

VTM

15.30 **Dallas**, serie; 16.20 **Santa Barbara**, serie; 16.45 **Clip Club**, verzoekprogr.; 17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.30 **Katts and dog**, serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Home and away**, serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin**.
20.00 **Tien om te zien**, show
21.00 **Dallas**, serie
22.00 **Nieuws**
22.35 **Star**, filmmagazine
23.20 **VTM Sport**
23.50 **C.A.T.S. eyes**, serie
00.40 **Nieuws**

Ned. 1

10.00 **Vrouw zijn**, mag.; 10.45 **TV-fruitmand**, geestelijke muziek; 13.00 **Nieuws**; 15.00 **In de voetsporen van Thijlisse**, dok.; 15.30 **Ceddie**, serie; 15.59 **Het kleine huis op de prairie**, serie; 16.46 **Kop en staart**, kinderprogr.; 17.00 **Ik ben Benjamin Ben**, kleuterprogr.; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Hydram 1**, aktualiteiten; 18.30 **Stampwerk**, kwisprogr.; 19.00 **Nieuws**.
19.20 **Avonturenbaai**, serie
19.45 **Our house**, serie
20.40 **Mannen**, dok.
21.30 **Tijdsein 2**, aktualiteiten
22.05 **Een goede vriend**, dok.
22.35 **Een wereld op zich**, piano L. van Rooijen
23.05 **De toren van Babel**, discussieprogr.
23.40 **Tenslotte**
23.50 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Bouli**, serie; 17.45 **Baanbreker**, info; 18.10 **Top 40**; 18.55 **Jackpot**; 19.20 **De Heilige Koe**, automag.; 20.00 **Nieuws**.
20.27 **In de Vlaamsche pot**, serie
21.00 **Nieuwslin**, aktualiteiten
21.00 **100.000 Gulden show**, spelshow
22.55 **Married with children**, serie
23.20 **Berg je voor berg**, praatshow

Ned. 3

09.00 **Nieuws**; 10.00 **Schooltelevisie**; 18.00 **Wat doe jij nou?** over school- en beroepskeuze; 18.30 **Sesamstraat**; 18.45 **Jeugdjoernaal**; 18.55 **Het klokhuis**; 19.10 **De platte grond van de Londense Metro**, dok.; 19.35 **Bekijk 't maar**, serie; 20.00 **Nieuws**.
20.25 **De Connaisseur**, kunstkwis
20.55 **Niet alleen sinaasappelen zijn vruchten**, serie
21.47 **De karakters**, animatiefilm
22.00 **Nieuws**

VRIJDAG 15 MAART

TV 1

14.00 **Schooltelevisie**; 17.30 **Het Capitool**, serie; 17.53 **Kwislijn**; 17.55 **Nieuws**; 18.00 **Tik tak**; 18.05 **Postbus X**, serie; 18.30 **TV1 Top 30**; 19.03 **Buren**, serie; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **Kwislijn**
20.10 **De wonderjaren**, serie
20.35 **Gods molens**, TV-film
22.05 **Première film en video**, filmnieuws
22.40 **Vandaag**
23.00 **Tijd is geld**, mag.
23.10 **Gods molens**, 2de deel

TV 2

18.30 **Nieuwskrant**; 18.35 **Mooi en meedogenloos**, serie; 19.00 **De Vlaams-Nationale Omroepstichting**; 19.30 **Nieuws**.
20.00 **De Nijl**, dok.
20.50 **Ommekaar: Pol Verest**, reportage
21.20 **Huizen kijken**, bouwen en verbouwen
21.40 **De dans ontsprongen**, dok.
22.15 **Roseland**, videoprod.

VTM

15.30 **Dallas**, serie; 16.20 **Santa Barbara**, serie; 16.45 **Clip Club**, verzoekprogr.; 17.00 **VTM-Kinderklub**; 17.30 **Katts and Dog**, serie; 18.00 **Nieuws**; 18.05 **Cijfers en letters**; 18.30 **Home and away**, serie; 19.00 **Nieuws**; 19.30 **Rad van fortuin**.
20.00 **Wies Andersen Show**, kwis
21.10 **A masterpiece of murder**, TV-film
22.50 **Nieuws**
23.25 **Friday the 13th**, Vogelperschrikker
00.10 **Nieuws**

Ned. 1

13.00 **Nieuws**; 13.47 **Weg van de snelweg**, West-Zeeuwsch-Vlaanderen; 14.20 **Concept**, wetensch.; 14.45 **Nocturne**, licht-klassiek; 15.09 **Ja natuurlijk extra**, dok.; 15.36 **Op adem komen**, reportage; 16.02 **Passage**, infomag.; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Winnie the Poh**; 18.01 **Disney Club**; 19.00 **Nieuws**.
19.20 **Het groene hart van Frankrijk**, bezienswaardigheden
19.45 **Einstein**, spelprogr.
20.25 **'t Torentje**, aktualiteiten
20.39 **Murder she wrote**, serie
21.30 **Ducker en Oudenrijn**, serie
22.06 **Rondom tien**, aktualiteiten
22.52 **Een nieuw begin**, dok.
23.17 **Benefietconcert**, klassiek
00.08 **Nieuws**

Ned. 2

13.00 **Nieuws**; 17.30 **Nieuws**; 17.40 **Meer plezier met papier**, cursus; 17.52 **Tros Reis avonturen**, Kilimanjaro; 18.50 **Therion Natural State**, natuur-filmpje; 18.59 **Jackpot**, beeld- en woordspel; 19.29 **T en T**, serie; 20.00 **Nieuws**.
20.27 **Medisch Centrum West**, serie
21.39 **De TV-dokter**
21.40 **De TROS TV-show**, praatshow
22.32 **Crime Time**, facetten v.d. misdaad
23.10 **Binnenlandse Zaken**, kolder
23.35 **Nieuws**

Ned. 3

08.55 **Nieuws**; 09.00 **Schooltelevisie**; 18.00 **Arzu**, dok.; 18.30 **Sesamstraat**; 18.45 **Jeugdjoernaal**; 18.55 **Het Klokhuis**; 19.10 **Mooi Marian...**, serie; 19.39 **Het gezicht van Nederland**, Raalte; 19.54 **Politieke Partijen**; 20.00 **Nieuws**.
20.25 **Studio Sport**
20.55 **Geen C te hoog**, muziekprogr.
21.35 **Cinema 3**, filmmag.
22.00 **Nieuws**

Michael Keaton, geassisteerd door twee Japanners, in de onweerstaanbare komedie Gung Ho. Zaterdag 9 maart op VTM om 21 uur.

ZATERDAG 9 MAART
GUNG HO

De autofabriek in Hadleyville wordt gesloten en zowat alle bewoners worden werkloos. Volgens Hunt Stevens, de voorman van de arbeiders, bestaat er slechts een middel: de fabriek verkopen aan een Japans automerk. Amerik. komische film uit 1986 met Michael Keaton. (VTM, om 21u.)

ZONDAG 10 MAART
DILEMMA

Vlaams-Ned. film van Freddy Coppens uit 1989 met o.a. Alexandra Vandernoot, Jan Decler en Johan Leysen. Karen is een succesvolle advokate en is getrouwd met Jan, een bedrijfsleider. Zij leiden een kommerloos bestaan, tot wanneer Karen zich het lot gaat aantrekken van Jef Mees, een kleine crimineel. (BRT TV 1, om 20u.30)

MAANDAG 11 MAART
GUEST WIFE

De pasgetrouwde Mary wordt door haar echtgenoot Joe „uitgeleend”. Mary speelt het spelletje mee en Joe begint zich snel te beklagen dat hij zo royaal was. Amerik. komische film uit 1945 met Claudette Colbert, Don Ameche en Charles Dingle. (BBC 2, om 18u.10)

DINSDAG 12 MAART
ROSEANNE MCCOY

Reeds vijftig jaar wonen de families Hatfield en McCoy in de bergen en steeds waren pesterijen troef. Wanneer Roseanne McCoy nu smoorverliefd wordt op John Hatfield, ontstaat er een totaal

nieuwe situatie. Amerik. film uit 1949 met Charles Bickford en Farley Granger. (RTL-TVi, om 15u.15)

WOENSDAG 13 MAART
ZIJ ZIET OVERAL
DWERGEN

Frans komische film uit 1981 met Philippe Bruneau, Marilyn Canto e.a. In een kasteel bevinden zich zowel Roodkapje als Sneeuwwitje, de koningin van Frankrijk en Engeland en Tarzan. Alle klassieke sprookjes moeten het ontgelden en het resultaat werd een van de weinige goede Franse komedies van de jongste tien jaar. (Elle voit des nains partout — RTL-TVi, om 20u.10)

DONDERDAG 14 MAART
DE TUIN VAN DE
FINZI CONTINIS

Ital. film van Vittorio de Sica uit 1971 met Dominique Sanda, Helmut Berger en Fabio Testi. Aan het eind van de jaren 30 wint het fascisme steeds meer aanhangers. De joodse familie Finzi-Contini voelt zich veilig in de prachtige tuinen van haar riante villa... (Il Giardino dei Finzi Contini — BRT TV 2, om 21u.)

VRIJDAG 15 MAART
EI

Opvallende debuutfilm in 1987 van de Ned. cineast Dannel Danniël. Een bakkersjongen, analfabeet en naïef, wordt op een dag gekonfronteerd met een Nieuwzeelandse vrouw die met hem wil trouwen. Met Johan Leysen, Marijke Veugelaers en Piet Kamerman. (BBC 2, om 1u.30)

DE TUIN DER ONLUST

„Carlos Saura groeide op tijdens de Spaanse Burgeroorlog en alhoewel veel van zijn films verwezen naar deze traumatische periode in de Spaanse geschiedenis, is **Ay Carmela** de eerste die het onderwerp rechtstreeks behandelt en die een beeld oproept van het dilemma van een in twee delen verscheurd land.”

Dit staat in de begeleidende persbrochure te lezen. En dat strookt inderdaad ook met de waarheid. Maar... er is een maar.

FRANCO

Het zou een veel betere film zijn geweest, indien Saura hem vele jaren geleden had gedraaid. Toen Franco nog tot de levenden behoorde en daar was om Saura, desnoods met censuurmaatregelen, de mond te snoeren. In die dagen was Saura verplicht het allemaal verborgen te doen, met heimelijkheden, met flitsende montage, met allegorische verwijzingen, met half aangezette zinnen die men verplicht was in zijn eigen geest aan te vullen. Met als zijn grote voorbeeld: *Bumuel*.

Nu, met de totale geestelijke vrijheid (maar enkel geremd door een bestendig gebrek aan geld) slaagt Saura er echter niet in ook maar één zinnig statement te maken. *Ay Carmela* is een boertige, vervelende, te naïeve film, die beter nooit was gemaakt, zodat je haast zou gaan denken dat **El Jardin de La Delicias** (scherpe satirische maatschappijkritiek die zelfs een vertoningsverbod opleverde), **Cria Cuervos** (druipend van symboliek toe het tot een eksistentieel en universeel drama maakt) **Mama Cuympie Cien Anos** (zwarte humor en harde satire in een regelrechte komedie), **Bodas de Sangre** (het bloedbruilof drama van Iorca door Antonio Gades ballet vereeuwigt) en de onnavolgbare **Carmen** (door de ironie ten opzichte van de folkloreclichés die Bizet in zijn opera gebruikte) door een naamgenoot zijn gemaakt.

AY CARMELA

De film speelt in 1938. Carmela (*Carmen Maura*) en Paulino (*Andres Pajares*) vormen samen met de stomme Gustavette (*Gabino Diego*) een variëtenummer. Ze treden op voor de communisten, waarbij ze de Franco-legers nogal eens durven belachelijk maken. Op een dag vallen ze in de handen van Francotroepen. Ze worden gevangengezet bij communisten en ook verschillende mannen van de Internationale Brigade. Carmela papt een beetje aan met een Pool. Wanneer diezelfde nacht enkele rooien worden vermoord, komt haar rechtvaardigheidsgevoel

Maura, Pjoares en Diego, verspild talent.

in opstand en als een Italiaanse luitenant hen vraagt om een show voor de geallieerde Duits/Italiaans/Spaanse troepen te geven, zal Carmela gebruik maken van dat ene ogenblik dat haar is gegeven, om haar kritiek op het systeem te spuien.

Mujeres al borde de un ataque de nervios is dit haar eerste hoofdrol. Jammer voor het verspilde talent, net zoals dat van Andres Pajares, die voor die enkele kijkers van de Spaanse zender op de kabel zeker geen onbekende kabaretier is.

ALMODOVAR

Sinds de ontdekking van het grote talent van Carmen Maura door Pedro Almodovar (de Spaanse kineast die in tegenstelling met Saura nog wel een „rebel with a cause” is, en die je sinds enkele weken kunt volgen op RTBf 2, op donderdagavond) en de vertolking van de hoofdrol in de meer populaire

Deze week ook nog een film gezien met *Julia Roberts*. Waarschijnlijk niet eens nieuw. Maar na haar recente successen is er hier of daar een genie geweest die dacht deze film van het schab te moeten halen. De titel ben ik vergeten. Het is een zogenaamde triller, maar zelfs de BRT durft deze niet als weekendfilm te geven, zo doorzichtig was ie. Nochtans spijtig voor de goeie muziek van Jerry Goldsmith.

Willem Sneer

ADVERTENTIE

DOTEX

Pauwengraaf 119
3640 MAASMECHELEN
Tel. 011/76.07.76

FABRICATIE VAN
ECHTE DONSDEKENS
Gans 65 % dons of gans 90 % dons
Eend 65 % dons of eend 15 % dons
140/200 — 200/200 — 240/200 —
240/220
OOK MATRASSEN & LATTENBODEMS

GRAAG INLICHTINGEN
ZONDER KOOPVERPLICHTING
I.V.M.

- DONSDEKENS
- MATRASSEN
- LATTENBODEMS

NAAM:

STRAAT: NR.:

PLAATS:

TEL.:

HERSENBREKER

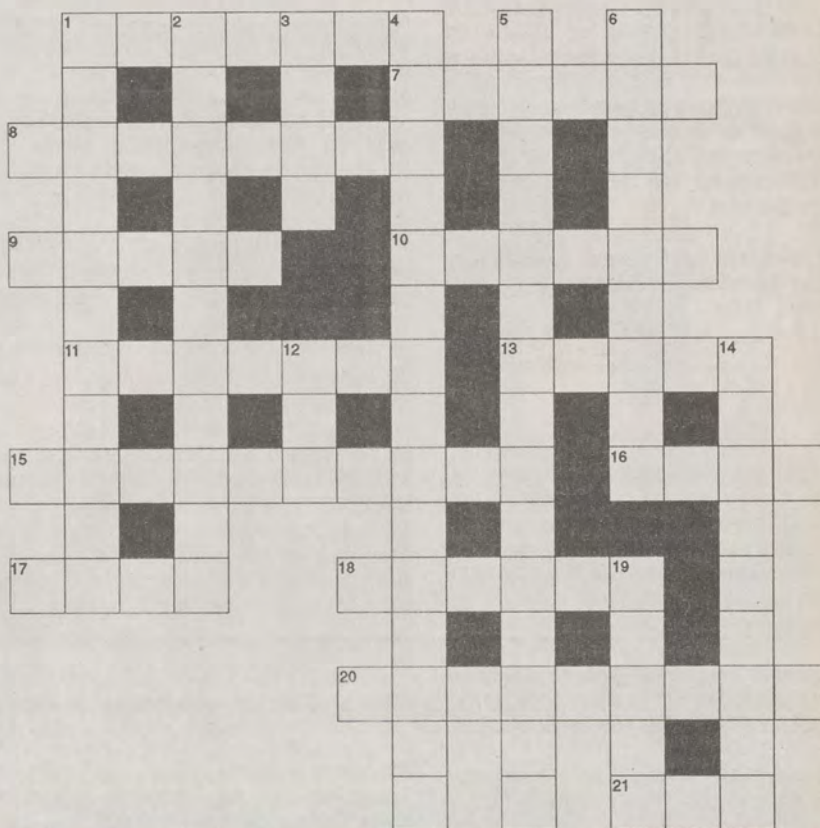
OPGAVE 76

HORIZONTAAL

1. Niet duidelijk (7)
7. Kan niet meer van elkaar los (6)
8. Gelegenheid om je te wassen op een vuilnishoop? (8)
9. Welluidend graan (5)
10. Zeer bejaard, maar wel zo sterk als ijzer (6)
11. Volgens menige Vlaming is dat de grens tussen noord en zuid (7)
13. Daar hebben we er twee van en toch kun je beter niet bij die categorie horen (5)
15. Komplimentje voor een naarstige jonge scholier (6,4)
16. Nee, dwaas was hij nniet, Gezelle's landbouwertje (4)
17. + +, maar ook 1,1,1 (4)
18. Verklaring (6)
20. Die datum betekent dat je geld krijgt of dat je 't moet wegbrengen (9)
21. Er zit niets en toch kun je het zien (3)

VERTIKAAL

1. Mensen bijeenbrengen met behulp van een muziekinstrument (11)
2. Doordat bepaalde kerkelijke gezangen niet lang duren, is het nemen van maatregelen snel gebeurd (5,6)
3. Zo'n kleed mogen vrouwen niet dragen, vindt de paus (4)
4. Gevaarlijke bedrijvigheid bij de BRT, al merk je er niets van op het televisiescherm (15)
5. 't Is beneden dat zij kopen en verkopen (15)
6. Iets niet doen wat je had moeten doen (9)
12. Britse viervoeter (3)
14. Deze afbeelding helpt als je bent vergeten hoe iemand heet (9)
19. 't Klinkt vrolijk, maar je zult wel moeten betalen (5)

OPLOSSING OPGAVE 75

Horizontaal: 5. verbijsterd; 6. reisverhaal; 7. achterblijvers; 10. hier; 11. echtelijke; 12. streng; 13. Iwan; 14. stam; 15. gij; 16. bareel.

Vertikaal: 1. breister; 2. wijkverpleging; 3. eter; 4. kraanvogel; 5. verschieten; 8. lichaam; 9. spektakel; 14. sire.

WINNAAR OPGAVE 74

Tussen de vele juiste oplossingen zat deze week ook deze van Cathy De Leenheer uit de Rotstraat 18 te 9240 Zele. Zij ontvangt binnenkort haar geschenk thuis. Proficiat Cathy!

SATERDAG

AHASVERUS

„Toch nog 3de faze voor Pasen”,
las Ahasverus.
Legt Dehaene paasei?

Wielerseizoenen begonnen:
Muurbloempjes verzamelen

Nog vlug 3de faze?
... met Paashaast

Serge helemaal geen...
...Gainsbourgeois!

Luikse PS heeft...
...nu ook Perronisten

Olieruimers moeten
Golf Bahrein maken

„Hoerentent van Texas”
speelt Fahd Dolly Parten...

Brussel krijgt mooie vlag:
...Irisistible...

Manneke Pis moet nu...
ook Iris water geven.

Nep-ambtenaren kwamen...
...vooral geld tellen.

OP DE BARRIKADE

Het is zondag. André zit voor mij. Hij leek me een gelukkig man te zijn, want sedert jaren vast-benoemd-werkzaam bij de spoorwegen. Een eigen huis met voor- én achtertuin werd zijn bezit. Of het al afbetaald werd, weet ik niet. Maar kom, daar gaat het niet over. Zijn buur, die ik ook ken, is de oorzaak

van zijn onrust. En vooral die van zijn vrouw. (De pillen-van-de-apoteker varen er wel bij!). Beeld je in, in zijn residentieel-ogende straat, zou André in zijn keurig-onderhouden achtertuin géén groenten meer mogen telen! Met-of-zonder chimiek — daarover gaat het al evenmin. Neen, het gaat over die groenten-zélf. Een legume hoort, volgens mijnheer-gebuur, niet thuis in dat lapje Vlaanderen achter hun villa's ofte residentiële woningen! En Mijnheer-zijn-gebuur bracht uit Brussel een fotokopij van vage verordeningen mee. Ik lees en herlees en vind dat legumen — ofte groenten-verbod er niet in terug. Maar de buur „werkt” in Brussel. En de mytische kracht van de hoofdstad en het gezag; van de kennis-van-reglementen en die der gefronste wenkbrauwen schudden André en Philomène uit hun dagelijkse doen. Zij zoeken dus „tegen-gezag” en een houvast. Hun democratisch-vrij aanvoelen van „dat-kan-toch-niet” heeft een steuntje nodig en 'n keurige uitleg. Met daarboven op, een scheutje boerewijsheid: „Laat de mussen tsjilpen!” Ik weet het: dat spreken, dat scheutje morele hulp, verandert Vlaanderen niet, maar wél die mens, die voor je zit. En zo'n mens is 'n stukje Vlaanderen. En met

die geringe steun trekt hij thuis weg, gesterkt voor zijn grote zorg. We lachen en beloven mekaar om samen de prei en de selder van die tuin op te eten en waarom ook niet met die buur? Is het immer geen Chinese zegswijze die voorhoudt dat: „Wie de tafel kan dekken, ook een einde maakt aan gekraak...” Zijn we met zijn allen, pijlervast, bereid om in 't kleine van onze 308 Vlaamse gemeenten, steun-en-stut te zijn tegen onrust? Zijn we beginselvast genoeg om er wat rechtvaardigheid tegen aan te plakken? Dat weefsel-van-sterkte, dat weefsel-van-tederheid kan niemand — van allen die dit lezen — in jouw plaats weven. Je moet het zelf doen. Iedere dag opnieuw. „Dienstbetoon” heet mijn geleerde kollega dat smalend...

Een andere doet het iets genuanceerder en spreekt over „kleinarbeid”!, nuttig maar zo tijdrovend... Dus doen we dat niet. Maar ik wél en gij?

Willy Kuijpers,
algemeen sekretaris.

Meer dan 1.000 vrienden en simpatisanten trotseerden het barre winterweer om het 20-jarig mandaat van senator Willy Kuijpers in het Sportcentrum te Herent, mee te vieren. Onder hen: eregast minister Johan Sauwens, hier temidden van de Herentse raadsledenploeg v.l.n.r.: Kris Gielens, Luk Draye, Marleen Schoutden, Roger Castelein, Moniek Vansteenbeeck, Willy Kuijpers, Joz Bex, Armand van Laer, William Vanhorenbeek, Annie van Winckel en Willy Verbiest.

(foto WIJ)

HET PARTIJBESTUUR DEELT MEE

De VU pleit terzake voor een actieve politiek van toenadering en samenwerking vanuit ons land en de Europese Gemeenschap. *Zo dienen de democratische bewegingen in Rusland ondersteund te worden. De VU wil dat vanuit Vlaanderen kulturele akkoorden met de Baltische republieken tot stand worden gebracht. Langzaam maar zeker moeten zij vervlechten met en zich thuis voelen in Europa.* Vlaanderen kan hier toe bijdragen onder meer door studiebeurzen en stages voor jongeren uit de Baltische republieken te financieren.

Na afloop van het Volksunie-partijbestuur van maandag 4 maart j.l. heeft algemeen voorzitter Jaak Gabriëls volgende mededelingen verspreid ten behoeve van de pers.

Het partijbestuur van de VU Vlaamse Vrije Democraten heeft uitgebreid aandacht besteed aan de afwikkeling van het Golfkonflikt en de evolutie in de Baltische staten.

GOLFKONFLIKT

Het partijbestuur is verheugd dat de oorlog tot een einde is gekomen. Vandaag moeten alle krachten aangewend worden om in het Midden-Oosten een duurzame vrede en een situatie van politieke stabiliteit te vestigen. De oorlog mag dan wel voorbij zijn, voor de VU betekent dit niet dat er een oplossing tot stand kwam voor de vele, moeilijke problemen die de vrede in het Midden-Oosten in de weg blijven staan. Zegebulletins om het heroveren van Koeweit zijn voor haar ongepast, ook en vooral omwille van de tienduizenden doden en de enorme vernielingen die de „beschaafde” wereld hiervoor nodig achten.

De VU wil waarschuwen voor een herhaling van de Versailles-politiek ten opzichte van Irak. Het Iraakse volk kan niet verantwoordelijk worden gesteld voor de wandaden van het regime en een deel van de soldaten. Het zou verkeerd zijn het volk te versmachten in herstelbetalingen, ook al omdat dit een ideale voedingsbodem zou zijn voor het aan de macht komen van fundamentalistische en agressieve krachten in Irak. Op zeer korte termijn meent de VU dat in Koeweit én Irak de nood aan basisvoeding en medische verzorging moet worden gelenigd. *De Golfoorlog heeft immers al genoeg slachtoffers geëist.* Wanneer de politieke situatie in het land stabiliseert, moet ook Irak aan een civiele heropbouw kunnen beginnen, opdat het volk een welvaart zou krijgen die ze niet meer op de helling wil zetten.

De VU wil dat de Verenigde Naties uitgebouwd wordt tot een *Wereldvredeforum*. Hiertoe moet haar geloofwaardigheid aangewend worden, vooral ten opzichte van de Arabische Wereld. In die zin moet er drin-

gend een rechtvaardige regeling voor de Palestijnse kwesties worden uitgewerkt. Ook voor de Koerden moet een toekomstige Midden-Oostenregeling veiligheid en soevereiniteit inhouden. *Als landlozen zullen Palestijnen en Koerden een blijvende smet werpen op elke volkenrechtelijke regeling voor het Midden-Oosten.* Zo kan de internationale gemeenschap de geloofwaardigheid van de vredesinstelling die de Verenigde Naties moet zijn, versterken.

De VU meent tevens dat er dringend werk moet worden gemaakt van een grotere demokratisering van de regimes in het Midden-Oosten en een betere spreiding van de welvaart in de regio. Europa, dat tot hertoe verstek liet gaan, moet hierin het voortouw nemen. Meer democratie houdt onder meer in dat het *nu niet opgaat de éne diktatuur door een andere te vervangen in Koeweit.* Een grotere spreiding van de welvaart houdt in dat het verschil tussen de rijke oliestaatsjes — waar de interne welvaartsverdeling ook vaak mank loopt — en andere semi-ontwikkelingslanden in de regio wordt teruggedrongen. Dit is een *conditio sine qua non om tot vrede en stabiliteit te komen.* Hier kan en moet de Europese Gemeenschap haar verantwoordelijkheid opnemen. Vanuit onze welvaart kunnen we een buitenlandse politiek voeren die heel wat zinvoller is dan het militair afdwingen van onze waarden. *Voor de VU moet de EG daarom de oprichting van een Arabisch Investeringsfonds en Euro-Arabische bank voorstellen en ondersteunen.* Hierdoor moet een structurele herver-

deling van de welvaart tot stand worden gebracht.

BALTISCHE STATEN

Het partijbestuur van de VU Vlaamse Vrije Democraten meent dat de Europese landen er alle belang bij hebben om de evolutie in de Sovjetunie van zeer nabij op te volgen. In het Golfkonflikt is immers andermaal gebleken dat de voormalige supermogendheid nog slechts een reus op leren voeten is. De VU vreest dat dit in het Kremlin zou kunnen leiden tot een terugslag naar een conservatieve en militaristische richting. Dit houdt heel wat gevaren in voor het onafhankelijkheidsstreven in de Baltische republieken en de stabiliteit in Europa.

Algemene ledenvergadering VU-Vrouwen

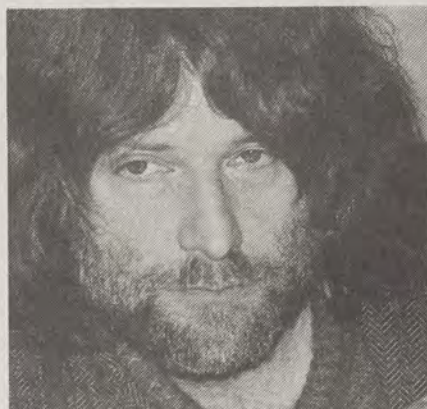
Zaterdag 16 maart 1991

Cultureel Centrum
„De Zandloper”
Kaasmarkt 75
1780 Wemmel

Gespreksthema:

Naar een gewijzigde maatschappijkultuur. Focus op komende wetgevende verkiezingen.

KIJKEN NAAR VLAANDEREN OP TV 2

Wannes Van de Velde: in het panel van een VNOS-debat over verdraagzaamheid.

Op vrijdag 15 maart a.s. is er opnieuw een VNOS-uitzending. Onder de rubriek „Kijken naar Vlaanderen” worden volgende reportages gebracht: Vlaams Vliegen, Blokken in Brussel en Knokken met Van Rossem.

Een uitzending van de Vlaams-Nationale Omroepstichting, de omroep van de VU-Vlaamse Vrije Democraten is te bekijken op TV om 19u.

Nu reeds noteren dat de derde uitzending rond het Toekomstplan voor Vlaanderen doorgaat op dinsdag 26 maart om 21u.45 op TV 2. Pijler is dit keer *Verdraagzaamheid*, daarover debatteren: Herman Lauwers, Leo Apostel en Wannes Van de Velde. Ook nu kan het publiek vragen stellen. Men kan telefonisch reserveren: 02/223.05.87, tussen 9 en 16u.

13 IS NIET ALTIJD EEN ONGELUKSGETAL!

Op dinsdag 5 maart kon onze administratie 13 nieuwe WIJ-abonnees registreren (13 hoeft dus niet altijd een ongeluksgetal te zijn!). Aldus zitten wij deze week aan de ronde som van 80 nieuwe abonnees! Niet onaardig, maar wij kunnen beter.

Wervers die er tegenaan willen gaan kunnen mits een telefoontje naar onze administratie (Mia De Prins, 02/219.49.30) proefnummers van WIJ bekomen om kandidaten te overtuigen. Bovendien is het vooruitzicht op een welkomsgeschenk en de kans op een schitterende prijs uit ons aanbod.

Tipje: Al eens nagekeken of uw P(plaatse-lijke) O(penbare) B(biblioteek) over een WIJ-abonnement beschikt?

LIJST TOP-WERVERS

Totaal vorige week	67
1. Ward Herbosch (Wommelgem)	9
2. Cecilia Vens-Demuynck (Izegem) ...	8
Erik Vandewalle (Izegem)	8
Anny Lenaerts (Wilrijk)	8
5. Marie-Louise Thiebaut (Berg)	6

6. Walter Storms (Lovendegem)	4
Maurice Passchijn (Meise)	4
8. Georges Raes (Ledegem)	3
9. Willy Putzeijs (Lummen)	2
Eddy Vandermeulen (Gerdingen) ..	2
Rob Geeraerts (Vorst-Kempen)	2
Greet Claes (Liedekerke)	2
Ivo Coninx (Genk)	2
Jan Caudron (Aalst)	2
15. Miel Vanlangendonck (St.Kat.-Waver)	1
Liske Vanhorenbeek	
(Hofstade-Zemst)	1
Oswald Van Ooteghem (Gentbrugge)	1
Guido Boone (Gent)	1
Miel Uytenhoven (Buizingen)	1
Walter Devolder (Veurne)	1
Margriet Bachot (Antwerpen)	1
Nelly Maes (St.-Niklaas)	1
Clem De Ranter (Hoboken)	1
Maurits Van Dierendonck	
(St.And.-Brugge)	1
Romain De Grave (St.Gillis-Waas) ..	1
Filip D'Hose (Lierde)	1
Bert Verleysen (Munsterbilzen)	1
Jose Lampaert (Tielt)	1
André Willems (Maasmechelen) ...	1
Dirk Demeurie (Deerlijk)	1
Georges Teirlinck (Ressegem)	1
Monique Carpentier (Brussel)	1
Totaal	80

SPELREGELS

Wij herhalen deze week ook de spelregels nog eens.

1. Elke nieuw aangebrachte WIJ-abonnee heeft recht op een welkomsgeschenk: een wandklok, of een reiswekker, of een pocket stereo-radio, of een solar-rekenmachientje.
2. Elke nieuw aangebrachte WIJ-abonnee neemt bovendien deel aan een ronduit schitterende tombola waarmee U uw overtuigingskracht vaart kunt geven. Het rijkelijk aanbod leest U in de rubriek *Prijzenregen*.

3. Alle wervers ontvangen op basis van elke aangebrachte nieuwe abonnee een tombolabiljet waarmee zij deelnemen aan een afzonderlijke werverstombola. Meer daarover leest U in de rubriek *Niet voor niks*.

Let wel! Om alles vlót te laten verlopen dient U bij elke nieuwe abonnee onze administratie telkens duidelijk te laten weten welke abonnee U heeft aangebracht.

PRIJZENREGEN

- 1 Video-kamera van Siemens (waarde 70.000fr.)
- 1 waardebon (20.000 fr.) vanwege Sukkes Kleding Meyers om een man en een vrouw in het nieuw te zetten
- 2 radio's met dubbelkassettespeler (Siemens)
- 1 waardebon (5.000fr.) voor verlichtingssegment vanwege De Vriese-woonverlichting te Brugge
- 1 etentje voor twee (waarde 5.000 fr.) in restaurant De Ultieme Hallucinatie
- 5 haardrogers mét radio (Siemens)
- 18 autostofzuigers (Siemens)
- 1 wereldontvanger (Siemens)
- 25 kunstboeken *Onder Dak*, uitg. Davidsfonds (waarde 1.980fr.)

NIET VOOR NIKS

Alle wervers nemen deel aan een afzonderlijke tombola met als eerste prijs
1 Siemens mikro-golfoven (waarde 30.000fr.)
20 kunstboeken *Onder Dak* (waarde 1.980fr.)

U merkt dus dat nu abonneren op WIJ alleen voordelen biedt, zowel voor U als voor de abonnee die U aanbrengt. Laat er geen gras over groeien!

(Deze aktie loopt in samenwerking met Siemens, SK Meyers, Davidsfonds, Woonverlichting De Vriese en De Ultieme Hallucinatie)

ADVERTENTIE

VALENTIJNSMENU 1.500 fr. p.p.

Proevertje

★
Lauwwarme salade van kreeft met estragon

★
Bouillabaisse van de Noordzee

★
Haasje van jong konijn met bospaddestoelen, kervelsoezen in rode wijn

★
St.-Valentijnshartje

Nieuwelaan 47, 1860 Meise 02/269 70 45
Woensdag en zondagavond gesloten

RESTAURANT

HASSELTBERG

MARKTMENU 1.500 fr. p.p.

Proevertje

★
St.-Jacobsnootje en zalm gemarineerd met dille

★
Levendvers kreeftje geparumeerd met lichte kerrie uit Madras

★
Lamszadel met salie

★
Nagerecht

ANTWERPEN

MAART

9 HOEVENEN: Retrofuij in zaal Schuttershof, Kerkstraat. Muziek vanaf 20u.30 door Perfect Sound. Inkom 100 fr. Gratis aanwezigheidsombola. Org.: VU-VUJO-Stabroek-Hoevenen-Putte.

9 NIJLEN: Vanaf 13u. pannekoeken in Kempenland. T.v.v. Vl.-nat. missiezuster Mia Van Looy die in april a.s. naar Burundi vertrekt.

9 MERKSEM: VU-Dansfeest in zaal Wilgenhof, Moeshofstraat 138. Deuren 20u.30. Aanvang: 212u. Steunkaart 25 fr. 4 steunkaarten = gratis inkom. Elke kaart geeft recht op tombola. Org.: VU-Merksem.

11 DEURNE: Diavoordracht in Rix, de Grijspeersstraat, om 14u.30. Org.: VVVG-Deurne (03/321.75.95).

11 KALMTHOUT: Om 20u. in De Raaf, withoefleij 2: Sylvia Hendrickx toont hoé boeketten maken. Inschrijven noodzakelijk voor 8/3 (666.57.77). Onkosten: leden 325 fr., niet-leden 400 fr. Org.: FVV-Kalmthout.

12 MOL: Gezamenlijk bezoek aan jaarmarkt. Org.: VVVG-Mol (014/31.10.06).

15 ZWIJNDRECHT-BURCHT: Jaarlijkse worstenbroodavond in zaal Vrede, St.Maarten te Burcht. Inkom 150 fr. Inschrijven: Vlaams Huis (252.75.32), Willy De Clercq (252.79.96), Juliet Van Bogaert (252.73.40) of op nr. 252.89.39, voor 2/3.

15 Wommelgem: Paul De Ridder over „Het andere Brussel...”. Om 20u. in lokaal Den Klauwaert, Dasstraat 23. Org.: K.K. Jan Puimège.

15 NIJLEN: Inifiatief FVV: gespreksavond over de menopauze. Om 20u. in Kempenland.

16 NIJLEN: Nacht der kameraadschap. Dansfeest van Gewesten Kempen en Limburg van SMF. Om 19u.30 in zalen Nilania, Kesselsestwg.

15 ST.-AMANDS: Kwiskampioenschap St.-Amands, zaal De IJzer, aanvang 20u. 250 fr. per ploeg (3 à 5 pers.). Inschrijven bij bestuursleden. Org.: VU-St.-Amands.

16 BERCHEM: Bezoek met gids aan de katedraal van Antwerpen. Vertrek 13u. aan ingang Handschoenmarkt. Deelname 50 fr. Inschrijven bij T. Van Gelder (321.19.86). Org.: Vlaamse Kring Berchem.

16 LIER: Dagtocht naar de hoofdstad o.l.v. Walter Luyten. Vertrek om 8u.30 op Grote Markt. Bezoek aan het Parlement. Deelnameprijs: 300 fr. (bus + organisatie). Info: 03/482.11.93 en 015/24.80.86.

21 EDEGEM: Voordracht „De vrouw in China” door Dra Grete Moorgat. Om 20u. in Drie Eiken, Drie Eikenstraat 128. Org.: Kult. Kring en FVV-Edegem.

21 BERCHEM: Vaderviering in lokaal Kover, Jozef Wautersstraat 21, om 15u. Org.: VVVG-Berchem, 03/218.71.58.

22 BORNEM: Ontmoeting met Hans De Belder, over bezoek Irak en Kadhafi. Zaal ASLK, Dardijnplein (kerk), Bornem. Aanvang: 20u. Inkom gratis. Org.: Vlaamse Kring i.s.m. VU-Bornem.

22 BOECHOUT-VREMDE: Ledenfeest in benedenzaal Gildenhuis Sint-Bavo te Boechout, vanaf 20u. Welkomstdring, feestmenu, gezellige sfeer. Inschrijvingen (1000 fr. p.p.) bij Door Jacobs (455.20.13), Marc Valkenborgs (455.1203) of VU-bestuurslid, voor 15/3. Org.: VU-Boechout-Vremde.

23 GEEL: Om 20u.30 in zaal Wijnhuis, Stationsstraat te Geel: Optreden „Zakdoek”. Org.: Vlaamse Aktiegroep Geel.

23 BERLAAR: De 4 leden van de VU-fraktie nodigen uit op de Vlaamse Nacht in zaal Familia aan de steenweg Lier-Aarschot. Begin 21u. Info: J.A. Goris, 015/24.63.70 en J. De Smet, 015/24.64.81. Inkom 100 fr.

23 HERENTALS: Boskantien, om 14u.: VUJO-arr.-Turnhout-namiddag.

23 MERKSEM: Kaarten met Vlanac-Merksem, in het Vlaams Nationaal Centrum, Bredabaan 360. Aanvang: 20u. Deelname: 100 fr. p.p., inschrijving ter plaatse.

27 KALMTHOUT: Om 20u. Cultureel Centrum te Berchem: Kadervorming, op zoek naar voorloopters van hedendaagse Vlaamse Vrouwenbeweging en de aktuele rol nu. Wie mee wil met FVV-Kalmthout: tel. naar 666.57.77.

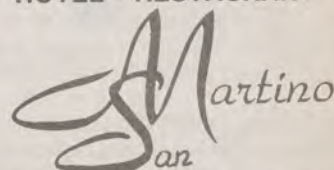
27 DEURNE: Vader- en paasviering in Rix, de Grijspeersstraat te Deurne om 14u.30. Org.: VVVG-Deurne (03/322.07.73).

28 BORNEM: Kasteelbezoek Marnix van St. Adegonde. Org.: VVVG-Zwijndrecht (03/252.92.78).

28 ANTWERPEN: „Achter de schermen van...” (Zoo of KNS). Org.: VVVG-Morstel (03/449.68.48).

ADVERTENTIE

HOTEL - RESTAURANT

Berg 17 - B 3790 St. Martens-Voeren
Tel. 09.32.41.81.09.08-81.09.29

Gastronomie in een groene oase
Diverse forel spec. en streekgerechten
Marktverse produkten

Groepsarrangementen
Prachtig uitzicht op de Voervallei
Gezellige taverne, groot terras, openluchtzwembad, kinderspeeltuin, petanquebanen en grote parking.

San Martino waar Vlamingen thuis zijn!

ANTWERPSE VU IS... „TERGEND EN ROEKELOOS...”

De uitspraak in kortgeding, die de Antwerpse gemeenteraadsfraktie instelde tegen het eigen stadsbestuur omdat het samen met Luc Van den Bossche 2.000 zestigjarige ambtenaren de brutale ezelsstamp gaf, is op zijn zachtst merkwaardig te noemen.

VU-EIS

De VU-fraktie had, zich bazerend op artikel 84 van de gemeentewet met zijn absolute inzage recht opdat raadsleden met kennis van zaken moeten kunnen beslissen, door deurwaarder laten vaststellen dat tal van rechtvaardigingsstukken ontbraken. Daarom stelde de VU haar eis in om de Stad te verplichten het dossier aan te vullen.

Merkwaardig genoeg werd deze eis ontvankelijk bevonden, de dikwijls onterecht ingeroepen scheiding der machten speelt niet zoals voorspeld. Hierna echter krabbelde de rechter terug... waarschijnlijk geschrokken van de eigen moed. Zij vond dat de VU niet had aangeduid welke stukken er echt ontbraken. Daarmee leverde zij alleen het bewijs niet de neergelegde besluiten van de VU te willen lezen. De VU had immers een ganse waslijst door de programmawet verplichte bewijsstukken ingeleverd en daarenboven nog overtuigingsstukken opgeëist dat de ganse maatregel financieel het beoogde saneringsdoel waarborgde. Tevergeefs,

maar wat baten kaars en bril als de rechter niet lezen wil...

GESCHOKT...

Klapstuk echter vormt de moraliserende toon waarmee deze rechter de VU-fraktieleden als tergend en roekeloos beschouwt. Zij stelt, dat alhoewel het geschokte moreel van de burgemeester, schepen en stadssekretaris nu echt ook geen 100.000 fr. waard is, maar kent wel een schadevergoeding toe van tienduizend franken per kop aan de diep beledigde stadsbestuurders.

Immers, zegt de rechter vermanend aan de eisende VU-fraktieleden: de rechtbank is „geen estrade voor mediatiek vertoon” waar dus ook niet „tergend en roekeloos” voor de galerij „geakteerd” mag worden.

De klopt, in gerechtsgebouwen mag er zeker geen komedie gespeeld worden... zegt men.

Leg nu eens aan de burger het subtiel onderscheid uit dat een politiekier in de uitoefening van zijn mandaat wel recht mag zoeken voor wetsovertredingen van zijn stadsbestuur, maar zich niet tegenover de eigen opdrachtgever, de kiezer, hierover mag verantwoorden? Wat moet hij dan wel doen?

OMDAT MENSEN...

Vergeet ook niet dat het hier om mensen gaat en latere verweermiddelen zoals de Raad van State en zijn procedure niet beletten dat de stomiteit van deze meerderheid al lang uitgevoerd werd. 500 ambtenaren zijn al door haar uitstampkader einde verleden jaar brutaal verwijderd.

Ondertussen leerde de realiteit ons dat ganse diensten ontredder zijn en de dienstverlening beneden alle niveau zakte... en dit stadsbestuur nog steeds koortsachtig op zoek is naar reorganisatiemaatregelen en besparingen die zij verleden jaar met deze ontslagen al had moeten realiseren!

In mensentaal betekent dit achteraf opmaken van de rechtvaardigingsstukken voor de ontslagen. En... het zijn juist deze stukken die de VU toen al opeiste en de rechter persé niet zag opgesomd staan in de door de VU einde november voorgelegde waslijst.

In afwachting houdt de Antwerpse VU zich bezig met het bijeenzoeken van 30.000 fr., zijnde de tegenwaarde van het gezichtsverlies dat dit stadsbestuur beweert geleden te hebben. Dertigduizend frank is eigenlijk veel voor een stadsbestuur dat nergens meer krediet krijgt... terwijl de Antwerpse burger al echt veel meer schade ervan heeft ondergaan!

(H. Hermans)

SCHILTZ IN SCHOTEN

Talrijke Schotenaars waren ingegaan op de uitnodiging van de plaatselijke afdeling om een gesprek te hebben met vice-eerste minister Hugo Schiltz. Vooraf gaf hij in een bondig overzicht de redenen waarom de VU toetrad tot de regering. Schiltz had het ook even over de Golfoorlog. Dat konflikt gaf de gelegenheid aan de VU haar pacifistische pijler te benadrukken. De regering heeft mede dank zij de VU-aanwezigheid haar solidariteit met de geallieerden op een ondersteunende en humanitaire wijze tot uiting gebracht.

Tijdens een korte pauze konden schriftelijke vragen opgesteld worden. De minister ving geen onderwerp uit de weg. Het publiek kreeg duidelijke antwoorden, elk wederwoord was mogelijk.

Een greep uit de vele vragen:

- Is internationale bevoegdheid voor Vlaanderen er wel nodig?
- Hoe wordt getracht de miljarden belasting-sontduiking tegen te gaan?
- Waarom was de VU akkoord met de betonning van de faciliteiten?
- Waarom geen ekstra nationale inspanning voor de Antwerpse Haven?
- Wordt Brussel een vreemde voor Vlaanderen en de Vlamingen?

Natuurlijk kwam ook het gastarbeidersprobleem aan bod. Schiltz benadrukte dat de integratie moet bevorderd worden, hiervoor werden zopas gelden ter beschikking gesteld vooral voor het onderwijs. Ook amnestie kwam ter sprake. De VU blijft bij de amnestie-eis. In het regeerakkoord kon deze niet doorgedrukt worden. De VU staat hier alleen want zelfs in de Vlaamse Raad kan voor deze eis geen meerderheid gevonden worden. Dit heeft het kabinet-Schiltz niet weerhouden tal van amnestie-dossiers op te lossen.

VU-schepen H. Dox dankte namens de afdeling de aanwezigen en H. Schiltz voor zijn komst en de boeiende avond. Voor zijn echtgenote kreeg de minister nog een prachtige tuil bloemen mee.

Koen Pauli

DE FOUT VAN BRUSSEL...

Dinsdag was het gemeenteraad en voerde het Schepenkollege zijn zoveelste mediatiek vertoon op om zich nu basierend op een universiteitsstudie het oude refrain aan te heffen in een motie gericht aan de hogere overheid.

De versleten tekst luidt: „Antwerpen heeft veel schulden, dat is onze schuld niet, wel die van Brussel dat ons niet genoeg geld geeft. Ondertussen zoeken wij in het stadsgewest nieuwe slachtoffers die dan mee moeten dweilen terwijl wij de eigen stadskranen open laten staan” (einde van het refrain). Vandaag worden dus de kosten van de centrumfunctie als alibi gebruikt. Deze redenering werd beschaamd verworpen door de eigen meerderheid tesamen met de oppositie. Een nietszeggende tekst werd dan goedgekeurd.

Vlaanderen-buiten-Antwerpen en de realistische Antwerpenaren schokschouderden om zulk verval van de metropool. Meer is hierover echt niet te zeggen tenzij... dat dit ganse vertoon tergend en roekeloos is, en ook dat de rechtgeaarde burger er zelfs niet mee terecht kan bij Tuur Van Wallendaal, de kersverse ombudsman...

(h.h.)

ADVERTENTIE

UNIVERSITEIT ANTWERPEN
UNIVERSITAIRE
INSTELLING ANTWERPEN

De Rector deelt mede dat er wordt overgegaan tot de vakantverklaring van de volgende leeropdrachten:

VOLTIJDSE OPDRACHT

Departement Rechten

RECH 025 Fiscaal recht (60 u.)
RECH 032 Juridisch practicum Fiscaal recht (40 u.)
RECH 055 Grondige vraagstukken Fiscaal recht II (60 u.)

Komen voor benoeming in aanmerking: personen die zich kandidaat stellen voor alle vakante vakken en die bereid zijn een opdracht als voltijds lid van het onderwyzend personeel op te nemen.

DEELTIJDSE OPDRACHTEN

Departement Rechten

Zakenrecht, Zakenrecht - juridisch practicum, Zekerheden - juridisch practicum, Zee- en transportrecht, Zee- en transportverzekering, Openbare financiën, Rechtsgeschiedenis, Rechtspsychologie, Rechtsinformatica: gebruik van juridische databanken, Informatica: databankondervraging en expert-systemen voor juristen-verzekeringsrecht.

Departement Politieke & Sociale Wetenschappen

Informatie en bibliotheekwetenschappen

Maatschappelijke en juridische aspecten van informatie, Datacommunicatie, Instrumentarium van geautomatiseerde informatiesystemen, Dataverwerking: toepassingen en practicum, Wiskundige en statistische methoden, Algemene inleiding tot de informatiebeheersing, Documentaire systemen, Boek- en bibliotheekwezen, Kennisrepresentatie, Administratieve informatiesystemen, De documentaire informatiemarkt, Documentarchiveringssystemen.

Departement Wiskunde & Informatica

Logica, Artificiële intelligentie II, Grafische User-Interfaces.

Departement Scheikunde

Quantumtheorie, Chemometrie, Organische massaspectrometrie.

Einde maart volgt een beperkte, bijkomende reeks in de departementen **politieke en sociale wetenschappen, rechten, didactiek en kritiek**.

Bijkomende inlichtingen en gedetailleerde informatie kunnen bekomen worden bij de Universitaire Instelling Antwerpen, Directie Personeel, Universiteitsplein 1, 2610 Wilrijk. Tel.: 03/820.20.18.

OOST-VLAANDEREN

MAART

8 OOSTAKKER: Herman Candries over „Vlaanderen voor de uitdaging, na de grote verandering”. Om 20u. in Hotel de Lourdes, O.L.V.-dreef 6. Gelegenheid tot vraagstelling + receptie. Org.: VU-Oostakker i.s.m. VU St.-Amandsberg.

9 WONDELGEM: Breugelavond in De Nachtegaal, Westergemstraat 96. Aperitief, breugelschotels, koffie en versnaperingen: 500 fr.p.p. Inschrijven bij H. Lemaitre (26.77.97), D. Buys (53.64.36), C. Erauw (53.71.93), A. Maenhout (53.71.97) of De Nachtegaal (26.25.33), voor 3/3. Org.: VU-Wondergem.

9 ASPELARE: 15de VU-eetfestijn, in zaal De Paling, Geraardsbergsesteenweg 279. Kip, tong en biefstuk aan vriendelijke prijzen. Vanaf 18u. Ook op 10.3 van 11u.30 tot 15u. Org.: VU-Appelterre-Outer-Voorde.

10 BRAKEL: Vijfde arrondissementele ontmoetingsdag. Vanaf 11u. in feestzalen „Speermalie”, Teirlinckstraat 5 te Zegelsem. Breugelmaal (400fr.) aperitief en dessert inbegrepen. -12j = halve prijs. Gastspreker: Hans De Belder. Org.: VU-arr.Oude-naarde.

10 BUGGENHOUT: Bezoek aan Leuven met Vlaamse Kring, o.l.v. Willy Kuijpers. Kontakt tel. 052/33.66.48. Samenkomst om 10u. parking OCMW.

11 EVERGEM: Start lessen in „naaldkant”. Van 13u.30 tot 16u. in het Tierlantijntje Belzeledorp 1. Volgende lessen op 25/3, 8/4 en 22/4. Info bij FVV-Belzele.

12 BELZELE: One-woman show door Carmen Deslee. Om 20u. in de zaal bij Leon (Belzeledorp). Org. DF-Belzele.

13 DEINZE: In de kelder van de stedelijke bibliotheek: Herman Maes spreekt over Taal-vergelijking en -verwantschap. Org.: FVV-Deinde.

13 ERTVELDE: Bezoek aan wasserij Sneeuwwitje. Org.: VVVG-Ertvelde (091/44.59.23).

15 OOSTAKKER: Banket n.a.v. viering afscheid Frans Baert. Om 20u. in Hotel de Lourdes, O.L.V.-dreef 6. Inschrijving (1.500 fr.p.p. — aperitief en wijn inbegr.) op rek. 068-0277640-24 van VU-Gent St.Pieters. Info bij R. Roels (091/22.72.37). Org.: VU-Gent St.Pieters.

15 DENDERMONDE: Kaas- en Wijnavond (niet verplicht) met als gastspreker Hugo Coveliers. Optreden van een gitaarduo. Zaal Mikeno, Schoonaardsebaan, Schoonaarde (Dendermonde). Org.: VU-Dendermonde.

17 KRUIBEKE: Ontspanningsnamiddag vanaf 14u. met wandelen, kaarten, gezelschapsspelen. In de polyvalente zaal v.d. gemeenteschool. Tussendoor en na afloop: wafels met koffie. Inschrijven voor 10.3 bij M. De Schrijver (774.12.85) of V. Van Eetveldt (774.19.03). Org.: AVK-Kruikebe i.s.m. FVV 't Zonneke.

19 WONDELGEM: Diareportage met nabespreking. Org.: VVVG-Wondergem, 091/26.18.96.

30 LEBBEKE: Paasaktie van VU-Groot Lebbeke. Info bij bestuur. Ook op 31/3.

LEEUEWEPENNING VOOR YVONNE VAN POUCKE

De Wase Jonge Leeuwen kennen hun *Leeuweenpenning 1991* toe aan mevr. Yvonne Charlier-Van Poucke, voorzitter van de federatie Sint-Niklaas van het Vlaams Verbond voor Gepensioneerden (VVVG) en dirigent van het Nikolaaskoor van de VVVG Sint-Niklaas.

De *uitreikingsplechtigheid* vindt plaats op vrijdag 8 maart om 20 uur in de witte zaal van de *Cipierage aan de Grote Markt te Sint-Niklaas*. WJL-secrataris Bernd Van Besauw spreekt de verwelkoming uit. Na een korte typering van de laureate, overhandigt WJL-voorzitter Lieven Dehandschutter haar de Leeuweenpenning. Vervolgens schetst eresenator Oswald Van Ooteghem, provinciaal voorzitter van VVVG-Oost-Vlaanderen, de inzet van de laureate in de gepensioneerdensbeweging. Het geheel wordt muzikaal opgeluisterd door Chris De Beer (fluit) en Franky Barbier (gitaar).

Mevr. Yvonne Charlier-Van Poucke is de eerste vrouw die de Leeuweenpenning ontvangt. Deze onderscheiding werd door de Wase Jonge Leeuwen ingesteld om jaarlijks een Waaslander te huldigen die zich verdienstelijk maakt voor de Vlaamse ontvoogding. Volgens WJL-voorzitter Lieven Dehandschutter is het Vlaams-nationalisme van mevr. Charlier-Van Poucke meer dan een overtuiging, het is haar levenshouding. Ook haar mateloze inzet voor haar leeftijdsgenoten verdient de volle waardering. Als dirigent van het Nikolaaskoor bewijst ze sinds 1984 dat de derde leeftijd bruist van activiteit en creativiteit. Niet toevallig won ze met het koor reeds de Gouden Brabo.

De Leeuweenpenning wordt in 1991 voor de vijfde maal uitgereikt.

INFO-VERGADERING TE GENT

Om de bevolking te informeren over de toestand in Vlaams-Brabant en als voorbereiding op de nationale manifestatie van 28 april te Brussel, organiseert de werkgroep Oost-Vlaanderen van het Aktiekomitee Vlaanderen '90 een informatie- en strijd-bijeenkomst: „*Vlaams-Brabant, Noodgebied*”. Deze solidariteitsavond voor Vlaams-Brabant gaat door in de toneelzaal van VTB-VAB, Paddenhoek te Gent op vrijdag 8 maart om 20u.

Sprekers zijn: Guido tastenhoye, journalist Gazet Van Antwerpen en auteur van het boek: „*Vlaams-Brabant in de wurggreep van Europa*”; Francis Stroobants, secretaris van het Vlaams Komitee Druivenstreek. Voor het Aktiekomitee Vlaanderen '90 spreekt Peter De Roover, VVB-voorzitter.

Verdere inlichtingen kan U bekomen op het provinciaal sekretariaat of bij de koördinator Oost-Vlaanderen: Herman De Mulder, 091/21.08.03.

ADVERTENTIE

KEUKENS - SANITAIR - VERWARMING

VAN DER CRUYS

Assesteenweg 240, TERNAT
Tel. 582.29.15

Toonzaal alle dagen open
van 9-19 u. Zondag gesloten.

VVM-GENT-EEKLO HULDIGT FRANS BAERT

De Vereniging voor Vlaamse Mandatarissen en het VU-arrondissement Gent-Eeklo houden eraan „hun” ex-senator Frans Baert eens bijzonder in de bloemetjes te zetten voor zijn jarenlange inzet en het degelijk en deskundig werk dat hij voor het Vlaams-nationalisme in het Parlement verricht heeft.

Op zaterdagavond 20 april organiseert de VVM in samenwerking met het arrondissementeel VU-bestuur Gent-Eeklo een huldiging in de Sint-Pietersabdij te Gent. Vice-premier Hugo Schiltz zal de feestrede uitspreken.

Er wordt gezorgd voor een fijn kaasbuffet en een degelijke muzikale omlistung. Verdere praktika volgen. *Noteer echter nu reeds de datum in je agenda!* (KVC)

ADVERTENTIE

WILLY MICHIELS

MAKELAAR IN VERZEKERINGEN

Torleylaan 51 • 1511 HUIZINGEN
tel. 02/360.20.40

Kantooruren: 9-12 - 15-18 (zaterdag: 10-12)

Waar Vlamingen méér dan thuis zijn

LUNOR-BENELUX

**ATOOMSCHUIKELDERS
RAMPENKELDERS
OOK VOOR ZELFBOUWERS**

Gentsesteenweg 5
9410 ERPE-MERE
053/80.54.56

BEZOEK ONZE KIJKKELDERS

Cafeteria - Brusselse wafels
Tea-Room - Buffet

Boterstraat 42-44 — 1000 Brussel
Tel. 02/511.26.12

WEST-VLAANDEREN

MAART

8 DE HAAN: „Moet er nog zand zijn?”. Gespreksavond met Johan Sauwens en Herman Verslype, in de Raadszaal van het Gemeentehuis, Leopoldlaan, om 19u. Org.: Kring Vlaanderen Morgen. Iedereen welkom.

8 BREDENE: Urbanus te Bredene. Kring Vlaanderen Morgen brengt filmvertoning „Koko Flanel”, in zaal Cappelrie te Bredene-Dorp, om 20u. Inkom 100 fr.

8 KOEKELARE: Jaarlijks ledenfeest in zaal Amfora. Om 19u.30 breugelmaal. Om 20u.30 voordracht door minister J. Sauwens. Inschrijven voor breugelmenu bij bestuursleden. Org.: VU-VVD-Koekelare.

9 ADINKERKE: Uitkommefeeite in de Gemeentelijke Feestzaal, Kerkweg 5 te Adinkerke. Vanaf 20u. Met minister Johan Sauwens en kamerlid Jan Loones. Mosselmaal, dansmuziek. 450 fr. p.p. Inschrijven op nr 058/41.44.06. Org.: VU-De Panne-Adinkerke.

2 MIDDELKERKE: Bal van de Burgemeester. Vanaf 21u. in de Baccarazaal van het Casino. Kaarten in vvk. 100 fr., aan de deur 120 fr. Org.: VU-Middelkerke.

12 IZEGEM: Plantijnzaal POB, 20u.: 6de sessie cursus Griekse kunst. Org.: VSVK.

12 IZEGEM: ASLK-zaal, om 20u.: uiteenzetting door een kleurenconsulente. Org.: FVV-Izegem.

12 BRUGGE: Hans De Belder over de Golfkrisis. Om 20u.30 in het Vlaams Ontmoetingscentrum De Gulden Spoor, 't Zand 22. Org.: Brugs Forum.

13 OOSTDUINKERKE: Aerobic in zal de Witte Burg, om 20u.30. Ook op 20 en 27/3. Org.: FVV-Dunelblomme.

13 BRUGGE: Diavoorstelling „Rome”. Org.: VVVG-Assebroek (050/35.54.30).

14 VEURNE: Lezing „Tussen leven en dood”. Org.: VVVG-Veurne-Adinkerke-De Panne (058/31.27.26).

15 IZEGEM: Vlaams Huis, vanaf 20u.: Eerste kaarting. Ook op 17/3 vanaf 10u. Org.: Kaartersklub De Vlaamse Vrienden.

15 DEERLIJK: Om 19u. Disco Golden. Showavond t.v.v. VTM-Levenslijn '91, met plaatselijk talent, o.a.; Joost Grinnert, Stephen Ron, Pastel, Bianca Jones, Sotto, Wim Lenaerts, Rockwool, Roy Davis, Noël Clerckw, Didier, Anouchka. Inkom: 2 levenslijnstickers of 100 fr. Info: D. Demeurie (056/70.17.92) of J. Verbrugge (056/77.77.47). Org.: VU-Deerlijk.

15 KOKSIJDE: Avondfeest D'88, Restaurant Westland, Oostduinkerke, 20u. Toespraak volksvertegenwoordiger Jan Loones en optreden van De Snijersbank.

15 ZWEVEGEM: Driedaagse tekstielkaarting in lokaal Sportwereld, Otegemstraat 158. 30 fr. inleg, gratis tombola, gratis brood met beleg. Vanaf 18u. Ook op 16/3 vanaf 17u. en 17/3 van 10 tot 13u. Org.: VU-Zwevegem — Vlaamse Klub Groot-Zwevegem.

15 OOSTENDE: Gespreksavond met Palmer Ruysschaert over „De Nederlandse Taal en Cultuur na 1992”. Om 20u. in het Trefcentrum, Aarts-herzogstraat 4. Kaarten: 60 fr., vvk 50 fr. Org.: VU-Oostende-Centrum.

18 IZEGEM: Oud Stadhuis, om 15u.: voordracht over Luther, door G. Boterman. Org.: VVVG-Izegem.

19 IZEGEM: Plantijnzaal POB, 20u.: 7de sessie cursus Griekse kunst. Org.: VSVK.

20 DUDZELE: Bezoek aan abdij. Org.: VVVG-Ertvelde, 091/44.59.23.

20 OOSTDUINKERKE: Voordracht „Vlaamse vissers in Kongo”. Org.: VVVG-Oostduinkerke, 058/51.42.42.

23 BRUGGE: Viering 1 jaar Vlaams Ontmoetings-

centrum De Gulden Spoor. Verjaardagsmenu aan 750 fr. p.p. Aanvang 18u.30. Vooraf inschrijven op rek. 470-0115191-76 van vzw Informativa.

26 IZEGEM: Plantijnzaal POB, om 20u.: 8ste sessie cursus Griekse kunst. Org.: VSVK.

27 ROESELARE: Het maken van een lentebloemstukje. Om 20u. in de H. Verrieststrat 4. Meebrengte: schaalteje of potje. Bloemen verkrijgbaar. Prijs: op de avond zelf te bepalen. Org.: Vlanajo-West-Flandria.

27 OOSTDUINKERKE: Avond over astrologie. In de raadzaal v.h. oud-gemeentehuis te Oostduinkerke. Om 20u. Inkom 80 fr. FVV-leden/niet-leden: 100 fr. Org.: FVV-Dunelblomme.

27 BRUGGE: voordracht met dia's over „De praalstoet van de Gouden Boom”. Org.: VVVG-Assebroek (050/35.54.30).

30 DAMME: VU-bal in zaal 2001 te Damme (Male-St.Kruis).

SAUWENS BEZOEKT WESTHOEK

Op zaterdag 9 maart a.s. ontvangt volksvertegenwoordiger Jan Loones minister Johan Sauwens voor een werkbezoek in/aan de Westhoek/Westkust met o.m.:

— 11u.30 open hoorzitting in Hotel Terlinck, Zee-laan 175 te De Panne.

— 14u. perskonferentie Koksijde in de gemeenteschool te Oostduinkerke.

— 15u.30 inhuldiging vernieuwde doortocht te Ramskapelle.

— 17u.30 hoorzitting Alveringem, gemeentehuis Wijckhuize.

— 20u. ledenfeest Alveringem in De Drie Ridders, Weegschede te Gijverinkhove.

— 22u. te De Panne

— 24u. Bal van de burgemeester te Middelkerke in Casino.

NIEUWE BURGEMEESTER FRANK VERLINDE NODIGT UIT

Traditiegetrouw organiseert de Middelkerkse Volksunie ook dit jaar haar „Bal van de Burgemeester”.

Na de recente bestuurswissel, kan het dan ook niet anders dan dat het bal ditmaal in het teken staat van de nieuwe burgemeester en rekent men dan ook op een even massale opkomst als de vorige jaren.

Alle Middelkerkenaren en simpatisanten worden dan ook hartelijk uitgenodigd op zaterdag 9 maart 1991 in de Baccarazaal van het Casino op de Zeedijk te Middelkerke. Het orkest speelt ten dans vanaf 21 uur. Vanharte welkom!

Toegangskarten in voorverkoop: 100 fr., aan de deur: 120 fr.

ADVERTENTIE

Deze week in Knack Magazine

Vrede nu?

Na de militaire overwinning op Saddam Hoessein wacht er de Verenigde Naties een ander karwei, dat op zijn minst zo complex is: het ontmijnen van het hele, zo wankle Midden-Oosten. Hoe kan dat? Deze week in Knack.

Bestuur bij nacht en ontij

Vaak lijkt het alsof Belgische regeringen elk jaar maar twee momenten van bestuur kennen: in de zomer en in februari, bij de begrotingscontrole. Wat gebeurt er daar tussen? Deze week in Knack.

Bommen voor de Britten

De Belgische weigering om Groot-Brittannië granaten te leveren voor de Golf-oorlog zorgde daar voor nogal wat kommotie. Hoe zat die zaak precies in elkaar? Wat is er gevraagd, wat is er geantwoord? Deze week in Knack.

Film in Berlijn

Op de eenenveertigste Berlinale werd de Koude Oorlog begraven. Zij het in mineurstemming. Een reportage uit Berlijn, deze week in Knack.

En meer...

• Max Ernst: een retrospectieve in Londen • Philips: de plannen van een reus op lemen voeten • Brussel, voetbalstad: Daring, Crossing, Racing White, La Forestoise, waar zijn ze naartoe?

BRABANT

MAART

8 ASSE: Waarom de BRT-censuur in het represiedossier. Maurice De Wilde, om 20u. in de Kapel van het Gasthuis of van de Zwartzusters, Weverstraat. Inkom 100 fr. Org.: De Wekker.

11 TIJLT-WINGE: Om 20u. voorbereiding gemeenteraad VU-Tielt-Winte, in C.C. Winge.

11 TIENEN: Hans De Belder in praatkaffee. Om 20u. in de Rookzaal van de Stadsschouwburg. Iedereen welkom. Org.: VU-Tienen.

15 HERENT: VU-Agalev-debat in het Parochiehuus te Herent, om 20u. Met Herman Lauwers (VU) en Jos Geysels (Agalev). Moderator: Tony Van den Bosch (BRT - 7de Dag). Muz. omlijsting: Volksmuziekgroep Erps-Kwerps; Org.: VU Herent-Veltem-Beisem, Winksele.

16 UKKEL: Avondje in... Oostenrijk. Gerechten, dranken en muziek uit Wenen en de Alpen. In de St.-Pauluszaal, Neerstalvestwg 440, Ukkel. Vanaf 17u.30 Org.: VU-Ukkel.

16 BRUSSEL: Van 10 tot 12u.30: Palais der Natie. Rondleiding door senator Walter Luyten. Middagmaal nadien mogelijk, door storting van 550 fr. op KB 416-1009691-12 van Roger Van Dijk. Info: 015/24.80.86.

16 SCHEPDAAL: Haantjes en Biefstukkenkermis in zaal „Ons Gildenhuis“, E. Eylenbosstraat 22. Met gratis tombola. Vanaf 17u. Ook op 17/3 vanaf 12u. en op 18/3 vanaf 18u. Org.: VU-Schepdaal.

17 TERVUREN: Steakfestijn van VU-Tervuren in zaal De Engel, Tervuren-centrum, rechtover de kerk. Om 12u.

17 MACHELEN: VU-Restaurant, met haantjes en goulash. In Hulpkerk, Veldmansstraat, vanaf 12u.30. Org.: VU-Machelen.

19 BRUSSEL: Lakensestraat 120 om 19u.: Dia-avond met commentaar van Walter Luyten omtrent de huidige bevrijdingsstrijd van het Litouwse volk. Inschrijving strikt noodzakelijk, voor 15/3. Beperkt aantal plaatsen. Tel.: 219.92.50.

23 ITTERBEEK: Jaarlijks Breugelfeest in de Parochiezaal van St. Anna-Pede, Plankenstraat, vanaf 18u. Ook op 24/3 vanaf 11u.30. Org.: VU-Itterbeek.

23 LEMBEEK: 15de Haantjeskermis, in zaal De Kring, Stevens de Waelplaats, Vanaf 17u.30. Ook op 24/3 vanaf 11u.30. Org.: VU-Lembek.

NAAR NIEUWE KONFRONTATIE TE OVERIJSE?

Zaterdag 16 maart eerstkomende dreigt men te Overijse opnieuw tot een regelrechte konfrontatie te komen met de Franstaligen.

Al een paar jaar organiseren de Franstaligen er een „Bal du printemps“ in een privé-zaal. Vorig jaar werd gedurende een tweetal uren de ingang van de zaal bezet gehouden door een honderdtal Overijzenaren en simpatiserende Vlamingen. Deze symbolische bezetting verliep waardig en zonder geweld. Wie dacht dat hiermee de (Vlaamse) zaaluitbater een „gelukkig ekskuus“ zou hebben om het feest te weigeren en anderzijds dat de Franstaligen hun les hadden geleerd, kwam bedrogen uit.

Op 16 maart is het weer zover.

Voor alle duidelijkheid: het betreft hier niet zomaar een onschuldig lentefeestje in privé-sfeer. Het is een „Bal du printemps“ georganiseerd door „Union-Penelope“. Union is de samensmelting van FDF, PRL, PS en bezet 30 % van de Overijse gemeenteraadszetels. Penelope is de „socio-kulturele“ vleugel van Union die via een privé-biblioteek(je), fotoklub, voetbal e.a. op een georganiseerde wijze tracht een „Franstalige“ voet in het plaatselijke verenigingsleven te krijgen.

Nog een reden waarom het geen onschuldig lentefeestje betreft. Alle uitnodigingen en gevoerde publiciteit zijn eentalig Frans; En niet in het minst werd het „Bal du printemps“ aangekondigd in het door de Franstalige Gemeenschap gesubsidieerde blad *Carrefour*, een arrogant en anti-Vlaams blad dat in gans de Vlaamse rand wordt verspreid (meer dan 100.000 oplage).

In Overijse wordt er gereageerd op deze provocatie. Plakploegen „tooiën“ het straatbeeld met groene „Waar Vlamingen Thuis zijn...“-affichen en met „FDF-bal nooit!“. Het overkoepelend Vlaams Komitee Druivenstreek roept de plaatselijke overheid op het bal te verbieden. In ieder geval wordt er door de Vlaamse Jongeren Overijse (VJO) en Hoelaart (VJH) en TAK een samenkomst georganiseerd op 16 maart, om 20u. op de parking van Delhaize te Jezus-Eik (Brusselsesteenweg) en dit dus op minder dan 1 kilometer van de bewuste zaal. Zoals de situatie zich nu voordoet roept de Volksunie-Overijse ook zoveel mogelijk Vlamingen op om naar Overijse, op de beschreven afspraakplaats, te verzamelen. Onze leuze is nog steeds: „Franstaligen pas U aan, of verhuis!“.

VU-Overijse

NATUURLIJKE EN GEZONDE VOEDING

Uit onderzoek blijkt steeds dat een groot deel van de bevolking relatief slechte eetgewoonten heeft. Meermaals werd aangetoond dat er een zeker verband bestaat tussen eenzijdige en/of ongezonde voeding en een aantal beschavingsziekten.

Een kritische houding tegenover het voedingspatroon wordt steeds meer een noodzaak.

Dit geldt zeker voor jongeren en/of jong-volwassenen wanneer zij voor de eerste keer voor zichzelf en anderen voedsel bereiden.

Hoe pak je zoiets aan? Hoe bereid je evenwichtige, gezonde en lekkere maaltijden?

Deze cursus wil beginners op een eenvoudige, duidelijke en gezonde manier inleiden in de kookkunst.

Op 5 woensdagnamiddagen: 13 maart, 20 maart, 27 maart, 17 april en 24 april, telkens op 14 uur.

Inlichtingen: Vlanajo, Huize Zwartebroek, Zwartebroekstraat 127 te 1750 Lennik (02/532.14.41).

ADVERTENTIE

Wij stellen U voor in exclusiviteit

furon
B.V.B.A. Stassen-Verlinden

Restaurateur Traiteur Banketaannemer

Comberg 29 b 3790 St-Martens-Voeren Tel.: 041/61 11 10

Groepen informeer eens naar onze arrangementen en dagmenu's voor groepen.

*Furon: eerste vermelding van Voeren in 966.

MARKTEN IN GAASBEEK

Het Onafhankelijk Verbond voor Landbouw, Middenstand en Vrije Beroepen van het Pajottenland organiseert in 1991 een aantal rommel- en antiekmarkten op het Kerkplein in Gaasbeek.

Deze zullen elke vierde zondag van de maand plaats vinden en dit van maart tot en met oktober. Bezoekers zijn welkom van 8 tot 18 uur. Informatie is te verkrijgen bij ONAV, Markt 15 in Lennik. Tel. 02-532.01.72.

Houtzagerij DE ROOSE N.V.
Algemene hout- en platenhandel Schaverij

AFD. NINOVE - 9400
Steenweg naar Aalst 496
Tel.: 053-66.83.86

AFD.: OKEGEM - 9471
Leopoldstraat 114
Tel.: 054-33.17.51
054-33.11.49

HOF VAN ENGELAND
bij Guido

hét Vlaams trefpunt in Brussel

Lakensestraat 157 (KVS)
1000 Brussel
tel.: 218.01.27

BRAMO B.v.b.a.
De beste keus in keukens en badkamers.

Zoekt zelfstandige medewerkers voor montage van keukens.

Lindenstraat 308, 2070 Zwijndrecht
Afrit 16 op E17.
Tel. 03/252.82.32 Fax.: 03/252.98.30

LIMBURG

MAART

8 MAASEIK: Leden- en simpatisantenavond in zaal De Leeuwrik te Aldeneik om 20u.30. Gast-spreker: Hans De Belder. Deelname eestfestijn: 300 fr. Inschrijven tot 5/3 bij J. Deben (011/56.47.38), L. Pieters (011/56.71.47) of E. Dirks (011/56.57.21). Org.: VU-Maaseik.

9 RIEMST: In zaal Kloosterhof in Lafelt: om 18u.30 jaarlijks etentje voor alle VU-leden en simpatisanten en om 20u.30 Schepenenbal. Muzikale omlijsting o.l.v. Danny Kerkhofs. Inschrijven bij W. Brone en P. Vos.

10 LUMMEN: Gezellig etentje in de Parochiezaal van Thiewinkel. Van 11u.30 tot 20u. Org.: Lijst Ruim.

11 DORNE-OPOETEREN: De Verdachten van 1944. Voordracht door e.h. Wilfried Pauwels. In de Oase te Dorne-Opoeteren, om 20u. Org.: IJzerbedevaartwerkgroep-Maaseik.

13 HEUSDEN-ZOLDER: Kadervorming voor FVV „Vlaamse vrouwen: portretten”. Om 20u. in het Cultureel Centrum, Dekenstraat 40. Sprekers: Frieda Brepoels en Paula Vandelo. Moderator: Anita Purnal. Info: FVV, Bannesteeg 2 te 9000 Gent (091/23.38.83).

23 HAM: Jaarlijks VU-afdelingsbal, in zaal „Gemeenschapshuis”, Dorpstraat 15a te Kwaadmechelen-Ham. Met disco-bar. Aanvang: 20u. Inkom 60 fr., VVK 50 fr. + gratis kaartentombola.

PORTRETTE VAN VLAAMSE VROUWEN

De Federatie van Vlaamse Vrouwengroepen organiseert haar kadervorming over „Vlaamse vrouwen: portretten”.

Binnen deze kadervorming wordt er gezocht naar voorloopters van de hedendaagse Vlaamse Vrouwenbeweging, naar de streekgebonden Vlaamse Vrouwengeschiedenis. Maar ook de aktuele rol van de vrouwen in de Vlaamse beweging wordt niet vergeten.

Op de kadervormingsavond brengen enkele vrouwen hun verhaal over hun persoonlijke ervaringen en inzet voor de Vlaamse beweging.

De kadervorming voor de provincie Limburg gaat door op 13 maart 1991 om 20 uur in het Cultureel Centrum, Dekenstraat 40 te 3550 Heusden-Zolder.

Sprekers: Frieda Brepoels en Paula Vandelo. Moderator: Anita Purnal.

Meer info: Bannesteeg 2 te 9000 Gent (091/23.38.83).

SCHEPENENBAL IN RIEMST

Zaterdag 9 maart om 20.30 u wordt in zaal Kloosterhof in Lafelt Riemst het schepenenbal georganiseerd. De VU-Riemst verwacht er vele Vlaamse vrienden.

De VU kan terugblikken op 9 jaar activiteiten als beleidspartij. Zolang reeds maakt ze deel uit van het schepenenkollege en heeft in deze periode een stempel gedrukt op het bestuur in Riemst. De gemeente werd financieel gezond gemaakt, de verkeersveiligheid werd bevorderd en het onderwijs werd uitgebouwd. Daarvoor zorgden de schepenen Jan Peumans, Gabriël Konings, Idian Wouters en raadslid Paul Jans. In het OCMW wordt de kar getrokken door Gerard Straetemans en Pierre Vos.

VU-LIMBURG OVER SOLTERHEIDE

Op 23 januari besliste de Vlaamse Eksekutieve, in ieder geval voor 1 maart '91 het voorstel tot gedeeltelijke inherzieningstelling van het Gewestplan Neerpelt-Bree te zullen goedkeuren.

Het voorstel werd aan de dagorde geplaatst door de minister van Ruimtelijke Ordening, L. Waltniel, die na een plaatsbezoek aan Solterheide op 18 januari j.l. vaststelde dat het gebied zo waardevol is dat het moet worden beschermd. Ook de minister van Economie, N. De Batselier, formuleerde zijn standpunt reeds op 10 oktober '90: Solterheide was niet opgenomen in zijn grindnota en mocht geschrapt worden als ontginningsgebied.

Uiteindelijk ook op 26 februari j.l. gaf de minister voor Leefmilieu, T. Kelchtermans, zijn goedkeuring aan het opstarten van de procedure tot wijziging van het Gewestplan.

VU-Limburg heeft hier steeds op aangedrongen: reeds op 10 juli van vorig jaar deelde voorzitter Jaak Gabriëls zijn bezorgdheid mee aan minister De Batselier over een mogelijke aantasting van Solterheide, volksvertegenwoordiger F. Brepoels

interpelleerde hierover meermaals in de Vlaamse Raad.

Iedereen is het blijkbaar eens geworden over de noodzaak van de bescherming van het gebied; alleen heeft de ene hier blijkbaar meer tijd voor nodig dan de andere.

VU-Limburg meent dat er voldoende tijd én geld werden besteed aan veelal „onnodig” studiewerk: de ekologische waarde van dit gebied stond voor de gewone burger reeds lang vast. Blijkbaar hebben bepaalde politici altijd meer tekst en uitleg nodig om overtuigd te worden!

De aktievoerders van hun kant hebben het spel eerlijk gespeeld en alle politieke partijen trachten te winnen voor hun doelstellingen.

VU-Limburg, bij monde van de volksvertegenwoordigers Jaak Gabriëls en Frieda Brepoels en senator Jef Van Bree, vraagt de Vlaamse Eksekutieve dan ook niet langer te „sollen” met de omvorming van Solterheide tot natuurgebied.

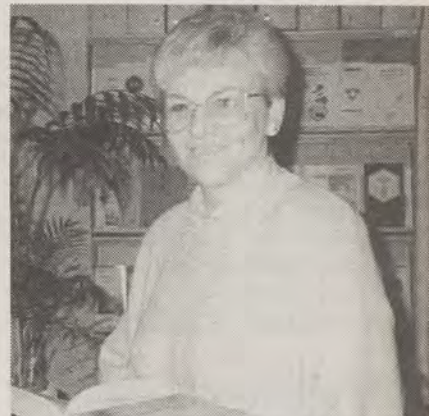
„Alle elementen zijn aanwezig, iedereen heeft de tijd gehad om zijn zeg te doen; 1 maart is reeds voorbij, laat het geen maand meer duren!” besluiten de Limburgse VU-mandatarissen.

OPRICHTING OPENBAAR BIBLIOTEEK TE BERINGEN

Beringen — „Dringend en zonder uitstel”, zegt schepen van Cultuur Betty Buys (VU), „gaan we werk maken van de oprichting van een door het dekreet erkende bibliotheek.” Momenteel beschikt men in Beringen over zeven bibliotheken, maar geen is van erkend. Volgens het dekreet van 19 juni 1978 moet elke gemeente met meer dan vijfduizend inwoners over een bibliotheek beschikken die werkt volgens de normen van hoger vermeld dekreet. Beringen, met zesendertigduizend inwoners, is een van de weinige gemeenten in Limburg die haar verplichtingen tot nog toe niet is nagekomen. Het vorige stadsbestuur had blijkbaar meer dan tien jaar om de nodige omschakeling te verwezenlijken. „Als schepen van Cultuur” zal ik er op toe zien dat in deze toestand verandering komt en dat een beleid wordt uitgestippeld dat de ontwikkeling van het openbaar bibliotheekwerk waarborgt”, aldus Betty Buys.

In hoofdzaak gaat het er Betty Buys om in Beringen een bibliotheek uit te bouwen die kwalitatief hoogstaand en materieel goed uitgerust is. Dit alles kan volgens schepen Buys het best vertaald worden in een soepele beheersvorm bestaande uit vertegenwoordigers uit alle strekkingen, zowel politiek, ideologisch als filosofisch. Deze beheersvorm werd tevens als goedgekeurd op de gemeenteraad van 12 november j.l. en betekent dan ook het

definitieve startsein voor de nieuwe bibliotheek. Momenteel is de hoofdbibliotheek gevestigd in het Cultureel Centrum in de Hoogstraat, maar achteraf zal, volgens Betty Buys, een nieuw gebouw worden opgetrokken dat nog beter zal voldoen aan de noden van een volwaardig erkende bibliotheek.

Betty Buys, schepen van Cultuur, pleit voor een POB te Beringen.

ADVERTENTIE

Kostuums naar maat

HERENKLEDING

Vermees

Steenhouwersvest, 52
ANTWERPEN

HS

**N.V. ZAKENKANTOOR
HERMAN STEENHOUDT**

1 STATIONSPLEIN,
9500 GERAARDSBERGEN
Tel. (054) 41 30 44

**Woonkrediet
steeds iets beter!**

HULDIGEN (1)

Het 54ste Vlaams Nationaal Zangfeest was werkelijk een voltreffer: vernieuwd, be-
ginselvast én kunstzinnig, op een steeds
kleiner wordend groepje schreeuwlijkerds
na! Grote verrassing: 2 volle CVP-reklame-
bladzijden in de programmabrochure. Waar
is de tijd dat de CVP-zuilen met de Brusselse
„Dag van het Vlaamse Lied” het Antwerpse
volksnationale zangfeest trachten te kra-
ken? Op de eerste rij: Theo Kelchtermans,
minister van Leefmilieu die vrij vlug wegs-
loop — naar de volgende CVP-beeldklus?
De Leuvense CVP-burgemeester Alfred Van
Sina, een intolerant man voor andersdenken-
den, die zéér laat om elektorale redenen de
Vlaamse beweging ontdekte en zo de split-
sing van de Brabantse Provincie voorstaat,
zou „gehuldigd” worden door het ANZ. Maar
voorzitter Richard Celis pleitte — zeer te-
recht! — in zijn gevatte toespraak tégen de
verzuiling, tégen tolerantie en tégen misbruik
van de macht. Dat de CVP én Van Sina (als
einde loopbaan) het goeverneurschap van
de nieuwe provincie Vlaams-Brabant wil
opeisen, weet iedereen — het ANZ blijkbaar
niet. Spijtig. Bovendien was die nieuwgebo-
ren Vlaamse beweging afwezig, wat bewijst
hoeveel waardering die man opbrengt voor 't
nationalisme.

K.G.B., Kessel-Lo

HULDIGEN (2)

Reeds jaren klagen Hans Bracquené, Wil-
ly Kuijpers en Luk Vanhorenbeek, de VU'ers
uit het Leuvense, aldaar de onwettelijke
tweetaligheid aan o.m. die van de jaarlijkse
Provinciale Veeprijkamp. CVP-burgemees-
ter Alfred Van Sina weigert vooralsnog daar-
tegen op te treden. Maar op het jongste
Vlaams-Nationaal Zangfeest zou die man
voor zijn Vlaams profiel op de ereplaats
gezet zijn... Waarom?

Aloïes V.E., Wilsele

GOED SPELEN VOOR VLAANDEREN

Als de Vlaamse bewegers (politieke én
niet-politieke) vruchtbaar werk willen afleve-
ren, dan is het nodig goede spelers te
hebben in de niet-politieke leiding. Met lei-
ders bedoel ik niet de tafelspringers in tijdelij-
ke, niet nuttige of niets vertegenwoordigende
groepjes. Wel de mensen die iets vertegen-
woordigen en geen *geheime* banden hebben
met een partij.

Zo links en rechts zijn er wel wat te veel
sporen van tafelspringers, duidelijk gemani-
puleerd door het Blok of verbitterd om een of
andere mislukking in andere partijen.

Na het misbruik door Mark Grammens van
de goede trouw van OVV-mensen, na de
duidelijke mislukking van „Eigen volk eerst”
in Antwerpen, wordt nu Brussel en Vlaams-
Brabant, zelfs Straatsburg, tot strijdgebied
uitgekozen.

De ernstige voormannen van de niet-poli-
tieke Vlaamse beweging kunnen best eens
overleggen hoe ze een schandaal als de
jongste VB-betoging in Antwerpen kunnen
voorkomen. Vlaanderen kan steun aan Le
Pen best missen.

F. Smit, Oostende

LAATSTE BEZOEK

Als sommige leden van de regering de
federalisering, met het daarbij horende volle-
dig zelfbestuur in al zijn facetten, willen
afremmen en zelfs volledig verwerpen omdat
ze de noodzaak ervan niet inzien of mogelijk

**De redactie ontvangt graag
brieven voor de lezersrubriek
Wederwoord. Naamloze brie-
ven gaan de scheurmand in,
evenals scheld- en smaadbrie-
ven. De andere publiceert zij,
naarglang er plaats beschik-
baar is. De redactie behoudt
zich het recht voor brieven in te
korten en persklaar te maken
zonder de essentie van de in-
houd te veranderen. Brieven
worden ondertekend met de
naam en de plaats van her-
komst, tenzij de schrijver ver-
zoekt slechts de initialen te ge-
bruiken. De opinie, vertolkt in
een lezersbrief, is niet noodza-
kelijk deze van de redactie.**

persoonlijk voordeel voorop stellen, vraag ik
hun objectieve aandacht.

Op 15 februari ontving ik een eentalig,
Frans voorschrift, uitgeschreven door een
oogarts uit Genk (Limburg).

Reactie van de arts:

1. Oh... ja, kijk dit was een verkeerde
zending.

2. Is mij niet opgevallen... ik ben zo met
mijn werk bezig dat...

3. En... met zo een futiliteit hou ik mij zeker
niet bezig...

Mijn reactie:

1. Dokter, dat meent U toch niet, zeker...!

2. Zo een vernedering moet ik niet aan-
vaarden, dus....

3. Mijn gezin bestaat uit vier leden en elk
jaar kost ons zo een bezoek 2.700 fr. Wil U
noteren dat dit ons laatste bezoek was bij U.

Mevr. Ramaekers-Engelen, Bilzen

VOLKSTELLING

Na 11 jaar houdt men nog eens een 10-
jaarlijkse volkstelling. Deze gegevens wor-
den in België vanaf 1846 regelmatig inge-
wonnen, zodat dit reeds de 15de telling is.

Buiten (het klassiek) taalprobleem, zijn er
toch nog enkele bemerkings die ik graag
zou maken.

Vooreerst worden er een aantal vragen
gesteld, waarvan ik het nut niet direkt zie
zitten, zoals „Bij de uitoefening van Uw
beroep staat U rechtstreeks in verbinding
met klanten?”. Ook het aantal badkamers
en burelen in een woning, adressen van
werkgevers, e.d. hebben mijn insziens wei-
nig te maken met wetenschappelijke infor-
matie (tenzij men natuurlijk a.d.h. van deze
vragenlijst controles wil uitvoeren...). Ande-
re, meer pertinente vragen, worden dan weer
niet gesteld.

Ook ik heb, net zoals senator Bob Van
Hooland in *De Zevende Dag* van 24 februari
'91, mijn vraagtekens bij de verwerking van
de gegevens. Een computer kan geschreven
antwoorden nog steeds niet lezen. Hier moe-
ten (veel) mensen aan te pas komen, met als
gevolg fouten, verkeerde interpretaties en
vertragingen.

Let wet, ik ben er zeker geen voorstander
van om de volkstelling af te schaffen, inte-
gendeel! De gegevens (of een deel ervan
toch) leveren wetenschappelijke, sociologi-
sche en economische informatie, bepalen
het aantal kieszetels in een arrondissement,
zijn nodig bij het opstellen van plannen door
de overheid, enz....

Trouwens, ons land trekt sowieso al veel te
weinig middelen uit om een degelijke statisti-
sche gegevensbank uit te bouwen. In verge-
lijking met onze buurlanden staat de statis-
tiek hier nog maar in de kinderschoenen!

Wat men wel moet doen is vooreerst de
vragen herzien. Verder kan men sleutelen
aan de manier waarop de gegevens moeten
worden verzameld. Bijvoorbeeld m.b.v. kom-
puter-terminals waarin de persoon recht-
streeks, korrekt en ondubbelzinnig (ja/nee
— antwoorden) zijn gegevens inbrengt. Mis-
schien te onrealistisch, doch deze terminals
kunnen echter op alle momenten en voor
verschillende doeleinden gebruikt worden.

Voor de kost hoeft men het volgens mij niet
te laten: ondernemingen kunnen er gebruik
van maken en zullen (graag?) hun steentje
bijdragen, en ook met de kostprijs van de
huidige telling (geraamd: ± 5 miljard) kan
men reeds heel wat verwezenlijken!

Gert Cowé, Turnhout.

AANBEVOLEN HUIZEN

N.V. BERT Cars en Trucks

Assesteenweg 101-103
TERNAT

Tel.: 02/582.13.12
02/582.04.10

Verdeler
VOLKSWAGEN - AUDI - PORSCHE 944

Diensten: verhuring lange termijn: D'IETEREN LEASE
Depannage dag en nacht - tel. 02/452.67.26

Personenwagens, vrachtwagens en carrosserie

TE HUUR VOOR UW VAKANTIE
AAN ZEE :
moderne app. en villa's
in alle prijsklassen
Gratis catalogus op aanvraag

058 - 51.26.29
Leopold II laan 205
8458 OOSTDUINKERKE

DE PRIJSBREKER

van het goede meubel

Groenstraat 84, 2000 Antwerpen tel. 03/236.45.31

Open van 10 tot 19 u.

Maandag gesloten

Alle trofeeën, wimpels, bекers,
speldjes, badges, enz.

**ESOX -
STAN PHILIPS**

Panorama 36
1810 WEMMEL
Tel. 02/460.68.93

Guido NUYTTENS

Longtijnstraat 126
1090 Brussel

SANITAIR - ZINK
ROOFING
LOODGIETERIJ
GASVERWARMING

Tel. 426.19.39

PROMO PUZZLE

Kies zelf het onderwerp
van uw puzzel

Daniël Cortier
Tel. 02/428.69.84
Fax 02/425.98.86

FRANSSENS OPTIEK:

Silhouette
Marwitz
Rodenstock

Herentalsebaan 340, Deurne-Z.
Tel. 03-321.08.96

Kerkstraat 44, Antwerpen
Tel. 03-235.64.75

nv de winne-fabrisac

migrostraat 128
B 9328 schoonaarde
dendermonde
052 / 42 33 04 - 42 39 16

drukkerij

typo - offset - repro
enveloppen - rx enveloppen
kettingformulieren
boekdruk - direct mail

PVBA J. BORREMANS-COCK & KINDEREN

Algemene Bouwondernemingen
Gentsestraat 238
9500 Geraardsbergen
Tel. 054-41.25.89

Wij bouwen voor u
sleutel op de deur

GELD

Onmiddellijk te bekomen bij

**FRANS VAN MOORTER
Vijfhuizen 6, Erpe**

Nieuw telefoonnummer:
053/80.10.09

Freddy en Cecile Vermeersch-Vaesens

Sint-Aarnoutstraat 12
8260 Aartrijke-Zedelgem
☎ 050/20.08.50

algemene decoratiewerken —
schilderen — behangen —
vloerbekledingen — parket —
louverdrape — luxaflex —

Телекоммуникации* made in "Bell"gium.

Vanaf vandaag breekt voor de USSR een nieuw communicatietijdperk aan. Voortaan maakt de Sovjetunie deel uit van de wereld van Alcatel Bell. Zopas heeft Alcatel Bell immers met dit land een miljardencontract afgesloten. Zodoende is Alcatel Bell het eerste bedrijf dat een joint venture opricht in de USSR in het domein van de digitale telecomapparatuur.

Na verloop van een vijfjarige inlooperperiode zal deze nieuwe joint venture jaarlijks 1.500.000 digi-

tale System 12 telefoonlijnen en 100.000 digitale 5400 BCN PABX-lijnen produceren.

Hiernaast werd een overeenkomst ondertekend over wederzijdse samenwerking met het oog op de ontwikkeling van de telecommunicatie-industrie.

Telecommunicatie is een belangrijke factor in de economische herstructurering van de Sovjetunie. Perestroïka via de telefoonkabel, als het ware.

Communicatie is onze wereld.

▼
ALCATEL
BELL